

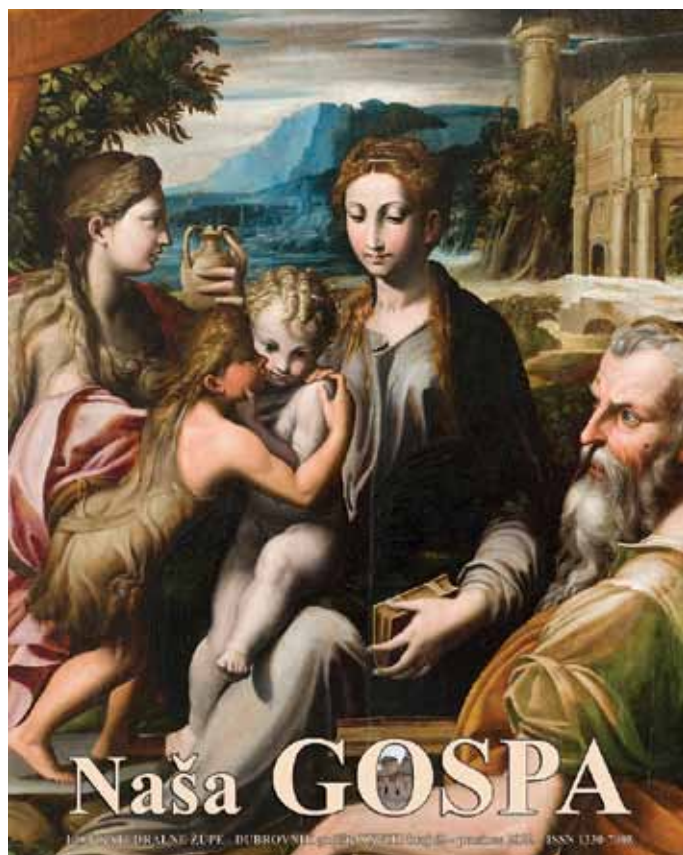
Naša GOSPA

LIST KATEDRALNE ŽUPE - DUBROVNIK godišće XXVIII. broj 62 - prosinac 2022. - ISSN 1330-7908

Sadržaj

Uvodna riječ	4	Razgovor ugodni	48
Upoznati Očevo srce		‘Svi možemo biti misionari pomažući u zajednici.	
Božićna čestitka	5	Toliko je potreba i potrebitih oko nas, a najbolje	
Proslavimo Božić u radosti i miru!		oruđe u ovom teškom vremenu je molitva.’	
Papa Franjo	6	Župna kronika	50
Papa stalno poziva na prekid rata u Ukrajini		Naši pokojnici	75
Opća crkva	8	Ivanka Jemo	
Druga faza sinodalnog procesa ⁸		Mladen Mišić	
Dubrovačka biskupija	10	fr. Vinko (Ante) Šesnić	
Mons. Roko Glasnović zaređen za dubrovačkog		Pavica Šperk Šundrica	
biskupa		Pero Radelj	
‘Božić je rođenje. To je dar nama, budimo mi dar		Raspored blagoslova	78
jedni drugima, to je puno. Neka nam ništa ne bude		Iz župnih matica	79
važnije od Krista!’	14	Župni album	82
Tumačenje biskupskog grba mons. Roka Glasnovića,			
biskupa dubrovačkog	18		
IN MEMORIAM			
Dr. don Stanko Lasić (1942.–2022.): život posvećen			
katolicizmu	19		
Zahvala			
Hvala časnoj Bernardi na godinama služenja u crkvi			
sv. Andrije	27		
Svećeničko ređenje			
Mlade mise don Iva Markića, don Jure Paponje i don			
Miša Pecotića	28		
Nova imenovanja	30		
Mlade nade	35		
‘Zborsko pjevanje je najljepši način slavljenja Boga. I			
nas u zboru to pjevanje međusobno spaja’			
Višečlane obitelji u zidinama	36		
Božji plan je bio da završimo u Dubrovniku. Naši			
planovi nisu nas vodili u tom smijeru, ali evo nas u			
Gradu!			
Odgoj mladih	39		
Odgoj u krizi			
Obljetnice	41		
Osam stoljeća samostana sv. Jakova na Višnjici			
Obitelj – put Crkve i naroda – nakon 20 godina	43		
Katedralna baština	45		
Župnikove preporuke	46		
Hodočašće	47		
Putovanje u Rijeku i Istru			

Slika Bogorodica s Djetetom, sv. Ivanom Krstiteljem, sv. Marijom Magdalenom i sv. Zaharijom koja se nalazi u Biskupskoj pinakoteci u Biskupskoj palači u Dubrovniku. Potječe iz 16. stoljeća, naslikana je tehnikom ulja na drvu, veličine 75 x 57,5 cm, a nastala je kao kopija slike slavnoga slikara Francesca Mazzole zvanog Parmigianino (1503.-1540.).
Fotografija: Institut za povijest umjetnosti

Impressum

“Naša Gospa”, list Katedralne župe Gospe Velike u Dubrovniku, izlazi od travnja 1995.

ISSN 1330-7908.

Nakladnik: Gradski župni ured, Kneza Damjana Jude 1, 20000 Dubrovnik,

e-mail: katedrala.dubrovnik@gmail.com.

Glavni i odgovorni urednik: don Marin Lučić, župnik (marin_lucic@yahoo.com).

Uredništvo: Kristina Filičić, Mirjana Kaznačić (lektura), Berta Kopic (prijelom), Rina Kralj Brassard, Ljiljana Stjepanović, Ivan Vigjen, Tisak Tonimir - Varaždin

DON MARIN LUČIĆ

Upoznati Očevo srce

Hvaljen Isus i Marija!

Bog nam se objavio u Isusu Kristu i želi nas uvesti u otajstvo svoga života. Zato je vrijeme Došašća i Božića milosno vrijeme za razmatranje toga otajstva!

Cijelim svojim bićem i u svim svojim članovima Crkva je poslana da navješćuje i svjedoči, da ostvaruje i širi tajnu zajedništva Presvetog Trojstva (Usp. KKC 738). Po Isusovom utjelovljenju i vazmenome otajstvu snagom Duha Svetoga postajemo dionici Božjega života. Isus nas snagom Duha Svetoga vodi Ocu. Oca vječno zna Sin, koji prima sve od njega. Otac je uvijek znao Sina i dao mu sve. Isus nam je objavio Boga

kao našega Oca. Isus nam svojim utjelovljenjem želi pokazati Oca, želi da upoznamo Očevo srce. Isusov dolazak među nas Njegov je dar. Isus kaže u Ivanovom evanđelju: 'Da ste upoznali mene, i Oca biste moga upoznali. Od sada ga i poznajete i vidjeli ste ga' (Iv 14, 7). Isus je došao slomiti moć grijeha kako bismo upoznali Oca. Vidjeti Isusa znači upoznati Oca i otvoriti se Njegovoj ljubavi. Naš identitet je da smo ljubljena djeca Očeva. Velika je to spoznaja - ljubljeni smo, djeca smo Božja, imamo poslanje i svrhu života. Neka nam i ovaj Božić bude prilika da otvorimo svoje srce Očevom srcu.

Vrijednim zalaganjem našega Uredničkog vijeća predstavljamo vam novi 62. broj Naše Gospe u kojemu donosimo pregled cijele godine od prošloga Došašća. Nakon dugo iščekivanja i molitve dobili smo novog pastira naše Biskupije, novog duhovnog oca, biskupa Roka Glasnovića. Zahvalni na tom daru Nebeskog Oca otvaramo se njegovom vodstvu i poticajima za izgradnju civilizacije ljubavi u ovom našem Gradu. Pripremom ređenja i samim slavljem ređenja krenuli smo u novu godinu. Domalo nakon toga nas je duboko rastužila i potresla vijest o odlasku našega don Stanka u Očev dom. Kroz više od 25 godina bio nam je duhovni otac i pastir. Ovaj broj Naše Gospe na poseban način posvećujemo don Stanku uz zahvalu Nebeskom Ocu na daru njegovoga života i njegovoga predanog služenja u našoj Župi i cijeloj Crkvi.

Iza nas je velika 1050. obljetnica Feste sv. Vlaha. Novim imenovanjima oprostili smo se s don Hrvojem i dočekali novoga rektora crkve sv. Vlaha, don Ivicu. U našoj Župi, u ovoj godini, oprostili smo se i s p. Vinkom koji je pošao na novu službu u Skopje, te dočekali novoga superiora p. Mirka Nikolića. U Grad nam se ponovno vratio fra Jozo Sopta, a fra Veselka smo otpratiti u Rožat nakon proslave njegove Zlatne mise. U Župi sv. Andrije zahvalili smo Nebeskom Ocu na daru predanoga služenja u Župi sv. Andrije s. Bernarde koja ostaje u samostanu na Pilama, ali s novom službom. Dok zahvaljujem dosadašnjoj voditeljici Maji, na poseban način radujem se novoj voditeljici Katedralnoga zbora Petri. U našim samostanima u Gradu ima još promjena - predstaviti ćemo i njih. Dobro došli u našu Župu! Radujemo se suradnji i zajedništvu! Neka nas Duh Sveti vodi da možemo zajedno s Isusom u Duhu Svetom klicati: Slavim te Oče, Gospodaru Neba i zemlje!

Želim svima, u ime don Davida, časnih sestara, Pastoralnoga i Ekonomskoga vijeća, i u svoje ime, sretan Božić i blagoslovljenu 2023. godinu!

ROKO GLASNOVIĆ, BISKUP

Proslavimo Božić u radosti i miru!

Ljubljena braćo i sestre, miljenici Božji!

„Recite preplašenim srcima: ‘Budite jaki, ne bojte se! Evo Boga vašega, [...] on sam hita da nas spasi!’ (Iz 35, 4). On hita kako bi nam darovao sebe i svojom prisutnošću obasjao naše tmine. „Svjetlost je došla na svijet“ (Iv 3, 19) i želi svojim svjetlom obasjati sve ljude bez razlike. Svojim rođenjem i dolaskom na ovaj svijet Krist Isus ulazi u ljudsku stvarnost i prihvaća je, jer i za njega nije bilo mjesta u betlehemsom svratištu (usp. Lk 2, 7).

Bog koji ljubi svakoga čovjeka stoji na vratima i kuca, želi ući u našu ljudsku stvarnost. Jesu li naša ljudska srca sposobna primiti ga, biti svratišta međusobnog prihvaćanja, suosjećanja za patnju drugoga, ljubavi i brige za bližnjega, stranca i pridošlicu, siromaha i beskućnika, gladnoga i žednoga, oboljeloga i onoga u tamnici (usp. Mt 25, 31-46), odbačene i one na rubu društva, bližnjega u bilo kojoj potrebi i teškoći života, za svakoga čovjeka današnjice?

Otvorimo svoja srca i upitajmo se ovoga Božića ima li mjesta u njima za one najslabije među nama. Upravo u njima nam Bog dolazi, da nas pohodi, da ga zagrlimo, prihvatimo, ljubimo srcem i djelima... Bog nam je blizu, on je Emanuel – Bog s nama, trajno s nama i među nama. Ne bojmo se otvoriti svoje oči i nadasve oči srca kako bismo neprestano i posvuda prepoznavali Božju prisutnost i blizinu u našim slabim i ranjivim bližnjima. Nemojmo dopustiti da Bog nema gdje doći, da nam se i po našoj braći i sestrama, ne može približiti, doći među nas i ostati s nama.

Ne zaboravimo, braćo i sestre, da je svatko Božji miljenik, jer on svakom jednako dolazi, želi se roditi u svakom ljudskom srcu, donijeti mu spasenje. Sin Božji svojim utjelovljenjem na neki način sjedinio se sa svakim čovjekom (usp. GS, 22). Bog dolazi i zaodijeva se našom ljudskom krhkošću jer želi doista postati čovjekom, biti nam suputnik i supatnik u našim slabostima, u svemu nam jednak, osim u grijehu (usp. Heb 4, 15). Bog nam u Kristu koji uzima našu ljudsku narav, daruje milost sudjelovanja u samom Božjem životu u kojem postajemo dionici njegove božanske naravi. Svojim utjelovljenjem Krist Isus uklanja sve prepreke između Boga i čovjeka (usp. 1 Tim 2, 5).

Neka i po nama ovaj svijet postane ljudskije i gostoljubivije mjesto spremno prihvatiti ranjivost drugoga, pomoći u prevladavanju prepreka i kulture odbacivanja te ostvarivanju istinske kulture milosrđa i ljubavi. Tada ćemo moći reći: Dobro došao, Isuse, u ovaj svijet, u moj život! Dobro došao u svim ljudskim stvarnostima, u radosti i žalosti, u zdravlju i bolesti, u jakim i slabima. Dobro došao u ljudskost svake osobe. Dobro došao u našu Crkvu koja želi biti dom za svakoga, naš zajednički dom, nova obitelj u kojoj prihvaćamo jedni druge i u kojoj se svi darujemo jedni drugima u međusobnom služenju i ljubavi.

Ljubljena braćo i sestre, neka Krist koji je mir naš (usp. Ef 2, 14), donese mir, ljubav i radost u svako ljudsko srce kako bismo i mi, po Kristu koji nas svakodnevno iznenađuje svojim dolaskom uprisutnjujući se među nama u svakom čovjeku, mogli postajati njegovi istinski nasljedovatelji, nositelji mira u ovaj nemirni svijet, svjedoci Božje ljubavi i milosrđa, prihvaćanja i radosti darivanja bližnjemu.

Božić nije ništa drugo doli Božje darivanje čovjeku. Budimo i mi dar jedni drugima.

Čestit Božić vjernicima Dubrovačke biskupije i svim ljudima dobre volje.

+ Roko Glasnović,
dubrovački biskup

PAPA FRANJO

Papa stalno poziva na prekid rata u Ukrajini

Nagovor uz molitvu Anđeo Gospodnji u nedjelju, 2. listopada 2022.

Draga braćo i sestre, dobar dan!

Tijek rata u Ukrajini postao je toliko ozbiljan, razoran i prijeteći da izaziva veliku zabrinutost. Zato ću danas tome posvetiti cijelo ovo razmišljanje prije molitve Anđeo Gospodnji. Naime, ta strašna i nepojmljiva rana čovječanstva, umjesto da zacijeli, nastavlja sve više krvariti, čak prijeteći opasnost i da se proširi.

Rijeke krvi i suza prolivenih posljednjih mjeseci duboko su me rastužile. Srce me boli zbog tisuća žrtava, posebno djece, i zbog brojnih razaranja, koja su mnoge osobe i obitelji ostavila bez krova nad glavom i

koja golemim područjima prijete hladnoćom i glađu. Određena se djela nikada ne mogu opravdati, nikada! Uznemirujuće je što svijet uči geografiju Ukrajine kroz imena kao što su Buča, Irpin, Mariupolj, Izium, Zaporizžja i druga mjesta, koja su postala mjesta neopisivih patnji i strahova. A što tek reći za to da je čovječanstvo ponovno suočeno s nuklearnom prijetnjom? To je apsurdno.

Pa što se još treba dogoditi!? Koliko krvi još mora proteći da shvatimo da rat nikada nije rješenje, već samo uništenje? U ime Boga i u ime osjećaja humanosti koji prebiva u svakom srcu, ponavljam svoj apel da smjesta dođe do prekida vatre. Neka ušute oružja i neka se traže uvjeti za početak pregovora koji će moći dovesti do rješenja koja nisu nametnuta silom, već dogovorena, pravedna i trajna. A takva će biti ako se budu temeljila na poštivanju svete vrijednosti ljudskog života, kao i na suverenitetu i teritorijalnoj cjelovitosti svake zemlje, kao i na pravima manjina i legitimnim interesima.

Izražavam duboko žaljenje zbog ozbiljne situacije do koje je došlo posljednjih dana, s daljnjim djelovanjima koja se protive načelima međunarodnog prava. Ona, naime, povećava opasnost od nuklearne eskalacije, do te mjere da pobuđuje strah od nekontroliranih i katastrofalnih posljedica na globalnoj razini.

Moj je apel prije svega upućen predsjedniku Ruske Federacije. Molim ga da zaustavi, također za ljubav svog naroda, tu spiralu nasilja i smrti. S druge strane, duboko ožalošćen zbog goleme patnje ukrajinskog stanovništva nakon pretrpljene agresije, upućujem isto tako usrdan apel predsjedniku Ukrajine da bude otvoren za ozbiljne mirovne prijedloge. Sve protagoniste međunarodnog života i političke vođe država ustrajno molim da učine sve što je u njihovoj moći kako bi se okončalo rat koji je u tijeku, ne dopuštajući se uvući u opasne eskalacije, te kako bi se promicalo i podržavalo inicijative za dijalog. Molimo vas da mladi naraštaji udišu zdrav zrak mira, a ne onečišćeni zrak rata, koji je jedna ludost!

Neka se, nakon sedam mjeseci neprijateljstva, upotrijebe sva diplomatska oruđa, pa i ona koja do sada možda nisu korištena, da se ova strašna tragedija prekine. Rat je sam po sebi greška i užas!

Uzdamo se u Božje milosrđe koje može promijeniti srca i u majčinski zagovor Kraljice Mira, u trenutku u kojem se uzdiže Prošnja Gospi od Ružarija u Pompejima, duhovno sjedinjeni s vjernicima okupljenima u njezinu svetištu i u mnogim krajevima svijeta.

Izvor: vatican.va

Druga faza sinodalnog procesa

U Vatikanu je 26. kolovoza 2022. održana tiskovna konferencija na kojoj je predstavljena druga faza sinodalnog procesa.

Tema konferencije za tisak bila je „Kontinentalna faza Sinode o sinodalnosti na temu ‘Za sinodalnu Crkvu: zajedništvo, sudjelovanje i poslanje’“.

Tom prigodom izneseni su i neki podaci vezani uz sažetke sastavljene na temelju opsežnog savjetovanja s Božjim narodom u prvoj fazi sinodalnog procesa koje je Glavno tajništvo Sinode zaprimilo do 15. kolovoza 2022., kao i neke informacije koje se odnose na metode provedbe Dokumenta za kontinentalnu etapu.

Na tiskovnoj konferenciji su, među ostalima, govorili kardinal Mario Grech, generalni tajnik Generalnog tajništva Sinode te kardinal Jean-Claude Hollerich, SJ, luksemburški nadbiskup, generalni relator XVI. redovne opće skupštine Biskupske sinode.

Papa Franjo otvorio je 9. i 10. listopada prošle godine trenutni sinodski proces na općoj razini Crkve. Od tada su se diljem svijeta održale stotine tisuća susreta (duhovni razgovori, dijaloški i molitveni susreti, konferencije...) na različitim razinama (župskoj, biskupijskoj, nacionalnoj... pa i u digitalnoj sferi) i u njih su se uključile crkvene stvarnosti raznih vrsta: od župnih skupina, redovničkih zajednica, udruga vjernika, strukovnih skupina, neformalnih skupina...

Srž tih sinodalnih iskustava, kako je istaknuo kardinal Hollerich, bila je slušanje Boga kroz međusobno slušanje, nadahnuto Božjom Riječi. Zatim je zatraženo da se sakupi u „sintezu“ plodove molitve i razmišljanja koji su izašli na vidjelo tijekom tih sinodskih iskustava.

Tražena sinteza, pojasnio je nadbiskup Hollerich, nije niti prikaz kronologije konkretno praćenih faza sinodskog procesa, niti izvješće (zapisnik) u kojem se neselektivno navode sve točke koje su se pojavile tijekom sinodskog iskustva. Tu sintezu, naprotiv, treba shvatiti kao vrhunac zajedničkoga duhovnog razlučivanja. Cilj je tih sinteza sakupiti i izraziti plodove sinodskog procesa na način razumljiv i onima koji nisu sudjelovali, pokazujući kako je poziv Duha Svetoga Crkvi shvaćen u lokalnom kontekstu.

Sinteze koje je Generalno tajništvo Sinode primilo 25. kolovoza 2022. mogu se podijeliti u pet kategorija.

Prva kategorija su biskupske konferencije. Općenito govoreći, sinteza pojedine biskupske konferencije plod je razlučivanja na temelju sinteza pristiglih od biskupija, a koje su pak plod razlučivanja različitih crkvenih instanci na biskupijskoj razini: župâ, udrugâ, pokretâ, redovničkih zajednica, kao i raznih drugih nacionalnih crkvenih instanci poput saveza škola, katoličkih škola, katoličkih sveučilišta, udruga itd. .

Kako je rekao generalni relator kardinal Hollerich već je 98% od 114 biskupskih konferencija imenovalo osobu za kontakt ili sinodski tim. Do sada pristiglih sažetaka je okruglo stotinu... i još uvijek pristižu, istaknuo je.

Pojedine istočne katoličke Crkve pozvane su poslati svoje specifične sinteze. Jasno je da su na područjima tradicionalnoga latinskog obreda, eparhije na tom teritoriju poslale svoj doprinos biskupskim konferencijama kojima pripadaju.

Unija generalnih poglavarica i Međunarodna unija generalnih poglavarica poslale su svoj konkretan prilog sastavljen na temelju prilogâ redovničkih kongregacija (muških i ženskih) i ustanova posvećenog života i družbi apostolskog života (muških i ženskih). Te zajednice imaju „sinodalno“ naslijeđe, pojasnio je kardinal Hollerich, koje mogu ponuditi cijeloj Crkvi, a sinodalni proces nas je na to podsjetio.

Svoj prilog poslali su i vatikanski dikasteriji (uređi). Nekima od njih povjerena je, k tome, i zadaća prikupljanja sinteza pojedinih crkvenih instanci. To je slučaj s Dikasterijem za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, koji je sakupio i elaborirao sinteze razlučivanja redovničkih zajednica i ustanova posvećenoga života i družbi apostolskoga života.

Dikasterij za laike, obitelj i život zadužen je pak za prikupljanje i rad na sintezama crkvenih udruga i pokreta. Taj dikasterij također prati nastanak sinteze koja se temelji na slušanju i razlučivanju od strane stvarnosti koje se bave pastoralom osoba s invaliditetom.

Osim vlastitog unutarnjeg puta slušanja i razlučivanja, Dikasterij za komunikaciju pratio je i provedbu pilot projekta (koji je pokrenula mreža RIIAL u suradnji s Imissionom) pod nazivom „Crkva te sluša“. Radilo se o aktivnosti slušanja na društvenim mrežama koju su provodili neki influenceri. U tom je obliku pristiglo oko 110.000 odgovora i procjenjuje se da se tim putem doseglo oko 20 milijuna ljudi.

Državno tajništvo također je, po prvi puta, izradilo sintezu slušajući apostolske nuncije.

Osim ovih kategorija, prikupljeno je više od tisuću priloga od pojedinih vjernika ili crkvenih skupina, odnosno skupina koje nisu službeno priznate od strane mjesne crkvene vlasti, izvijestio je kardinal Hollerich.

„Iz svih tih podataka, uvjeren sam, vidljivo je da se nalazimo pred crkvenim dijalogom bez presedana u povijesti Crkve, ne samo zbog količine primljenih odgovora ili broja uključenih osoba, nego i zbog kvalitete sudjelovanja. Proces slušanja i razlučivanja sigurno nije bio savršen. Znamo to, ali znamo isto tako da se trudimo biti sve više slika sinodalne Crkve, učimo i na svojim pogreškama“, zaključio je nadbiskup Hollerich u svome izlaganju.

IKA

Mons. Roko Glasnović zaređen za dubrovačkog biskupa

Dubrovačka biskupija dobila je 22. siječnja 2022. godine novog biskupa u osobi mons. Roka Glasnovića, svećenika Šibenske biskupije. U ime Dubrovačke biskupije biskupsko ređenje za novog biskupa od glavnog zaređitelja, mons. Petra Palića, biskupa mostarsko-duvanjskog i apostolskog upravitelja trebinjsko-mrkanjskog zatražio je don Ante Burić, župnik župe sv. Petra – Boninovo. Bulu imenovanja pročitao je i pokazao vjerničkoj zajednici apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj mons. Giorgio Lingua.

U homiliji je biskup Palić podsjetio kako, prema liturgijskom obredu, biskup zaređitelj u svom obraćanju treba svima nazočnima i izabranom biskupu progovoriti o biskupskoj službi.

„Naš Gospodin Isus Krist, koga je Otac poslao da otkupi ljudski rod, poslao je u svijet dvanaest apostola. Ti su ljudi bili ispunjeni snagom Duha Svetoga da propovijedaju evanđelje i okupljaju sve ljude i narode u jedno stado i da vode putem svetosti one koji su im povjereni“, kazao je mons. Palić te nadalje objasnio kako su apostoli odabrali nasljednike i kako se polaganjem ruku prenosi sakrament reda iz naraštaja u naraštaj što se nastavlja i u ovo vrijeme. Propovjednik je zatim kazao kako ovim činom ređenja bivamo uronjeni i u duhovnu baštinu novoga biskupa Roka, te je opisao tu baštinu: „Ta baština je, ponajprije, prožeta životnom stvarnošću mnogih generacija janjevačkih vjerničkih obitelji, koje su čvrstom vjerom, nepokolebljivom nadom i gorljivom ljubav-

lju svjedočile svoju čvrstu ukorijenjenost u Bogu, Katoličkoj Crkvi i hrvatskome narodu. Ta je baština prožeta mučeništvom i trpljenjem za vjeru mnogih naših predaka, pradjedova i djedova. Nadalje, baština je to jednoga od mnogih hrvatskih gradova – Šibenika i njegovih knezova i kraljeva. I na kraju, baština je to ove ‘Dubrave hridi’, koja ljubomorno čuva ljepotu, sklad i ‘lijepu, dragu i slatku slobodu’, koja se ‘ne prodaje za sve zlato.’“

Mons. Palić se prisjetio trenutaka svećeničkog ređenja mons. Glasnovića i povezo je to s današnjim biskupskim ređenjem na kojem je mons. Roko Glasnović ponovno istupio, ovaj put da bude zaređen za biskupa i na kojem će uskoro biti pitan o svojoj odluci da do smrti vrši službu biskupa, koja će mu polaganjem ruku biti predana. „Pred okupljenom zajednicom vjernika odgovorit će na pitanje je li spreman: izgrađivati Crkvu kao Tijelo Kristovo; biti odan otac Božjemu narodu ovdje u Dubrovniku; pokazivati ljubaznost i milosrđe; biti dobar pastir; moliti bez prestanka te besprijekorno obavljati službu vrhovnoga svećeništva“, sazeo je propovjednik sva obećanja koja novi biskup treba dati. „Biti ovako pitan pred brojnim Božjim narodom dovoljan je razlog da netko osjeti slabost u koljenima! Svi znamo da se takve obveze mogu preuzeti samo uz Božju pomoć, uz milost i snagu koja dolazi od Duha Svetoga.“...

„Bog poznaje naše slabosti i naše sposobnosti, našu grešnost kao i naše dobre strane, ali Bog nas i dalje

poziva da istupimo, da vršimo njegovu volju“, naglasio je mostarski biskup. „Unatoč i u svim svojim slabostima i nedostacima, biskupi su nasljednici apostola, koje je Isus darovao svojoj Crkvi. Stoga će Drugi vatikanski sabor u dogmatskoj konstituciji o Crkvi ustvrditi da je ‘u biskupima, kojima uz bok stoje prezbiteri, posred vjernika prisutan Gospodin Isus Krist, vrhovni svećenik.’“ (LG 21)

Naveo je primjer sv. Augustina koji je bio jedan od najvećih umova ljudske povijesti, ali je i postao jedan od najvećih biskupa u kršćanskoj povijesti. To je postao „jer je prije svega živio kao otac, potaknut očinskom ljubavlju“, ustvrdio je propovjednik te spomenuo kako su i u njegovo vrijeme ljudi imali različita shvaćanja o tome što znači biti biskup. „Često je govorio da su ljudi u njegovo vrijeme pogrešno shvaćali što znači biti biskup. Neki su to vidjeli kao željenu čast. Drugi su to shvaćali samo kao administrativnu zadaću. Drugi su, opet, na to gledali kao korak u uspješnoj karijeri. Ali Augustin je to shvaćao kao ‘teret biskupstva’. Vidio je sebe kao ‘zarobljenika u Gospodinu’ jer se iz dana u dan suočavao s brigama i problemima drugih, a nikada nije imao vremena za sebe.“...

„Imenima dvanaestorice apostola danas se pridružuje i ime biskupa Roka“, nastavio je propovjednik te objasnio poziv i odaziv. Krist je svakoga od apostola pozvao slobodno, a u slobodi je njih dvanaest odgovorilo. Gospodin Isus nije spustio anđele s neba da ih nagovore na suradnju. On se samo molio Ocu. „Kao Gospodar žetve, pozvao je i svakoga od nas. Naša služba apostolskih nasljednika nije pitanje naše želje da to budemo. Nije riječ o našim talentima ili uvjerljivim osjećajima za jednu ili drugu stvar, već o našoj vjerom vođenoj svijesti o Bogu koji traži i našem odgovoru. To je prvo otajstvo Kraljevstva koje dotiče svakoga od nas osobno: Bog je pozvao, htio je, a mi smo rekli ‘Da’. To je jedini smisao i odgovor koji apostol mora tražiti u dinamici svoga poziva i odaziva. Sve drugo usporava poslanje i prekida dijalog ljubavi i služenja poslanju.“

Na kraju se obratio imenovanom biskupu: „Dragi biskupe Roko! Ono što Bog čini danas na Tebi biskupskim posvećenjem, činio je i prije u svakom naraštaju Crkve. Duh Sveti sići će na Te u sili, u ovom vrlo jednostavnom, jasnom i nedramatičnom obredu. Duhu Svetome nije potrebna drama, ali po ovom obredu primit ćeš moć nastaviti vršiti djelo Isusa Krista.“

Kazao je i kako se u Crkvi nalazimo u vremenu nove evangelizacije i sinodalnog hoda. „Ponekad izgleda da je i u našoj Crkvi ljudima dosadio Isus Krist. I svi misle da već predobro poznaju Evanđelje, Radosnu vijest i da ona više i nije baš tako radosna“, ustvrdio je biskup Palić te dodao: „Upravo zbog ovih činjenica,

Sveti Otac te je imenovao biskupom, da predvođiš napor nove evangelizacije i ponovnog paljenja iskre Evanđelja, kako bi pomogao ljudima da shvate da je Evanđelje doista radosna vijest spasenja. To ćeš moći autentično činiti jedino ako razumiješ da je biskupstvo naziv službe, a ne časti i da nema pravog biskupstva bez služenja u poniznosti, kako nas potiče papa Franjo.“

Poželio je da novog biskupa prati zagovor sv. Mihovila i sv. Vlaha, a dobri Bog „neka obilno blagoslovi tvoju službu dubrovačkog biskupa“. „Ti je, pak, vrši čvrstom vjerom, nadom koja ne postiđuje i ljubavlju koja je razlivena u srcima našim po Duhu Svetom koji nam je darovan“, zaključio je.

U obredu biskupskog ređenja pjevan je zaziv Duha Svetoga, slijedilo je predstavljanje izabranika s čitanjem apostolskog naloga odnosno papinske bule kojom je imenovan novi biskup. Iza homilije imenovani biskup je dao svoja obećanja, zatim su dvojica bogoslova Mario Tošić, iz župe sv. Mihajla u Dubrovniku i Mario Karadakić, student iz Rima, pjevali litanjske prošnje dok je ređenik bio u prostraciji pred oltarom. Slijedilo je polaganje ruku i molitva ređenja, pomazanje uljem glave ređenika te predaja Evanđelistara i znamenja. Po završetku obreda novozaređeni biskup je zauzeo svoje mjesto na biskupskoj stolici u prezbiteriju dok je pjevana pjesma u čast novog biskupa „Pod barjakom sv. Vlaha“ nadahnuta njegovim geslom „Vjera, nada i ljubav“. Riječi pjesme napisao je don Ante Mateljan, a uglazbio ih je mons. Šime Marović.

Biskupske insignije mitra i prsten dar su biskupove obitelji, rodbine i prijatelja, a biskupski štap darovali su mu svećenici Dubrovačke biskupije.

Nakon euharistijskog dijela misnog slavlja uslijedili su pozdravni govori. Nakon biskupovog obraćanja otpjevan je himan sv. Vlaha „Čuj sv. Vlaha naš“, a nakon biskupovog blagoslova hrvatska himna te pjesma Gospi od Porata.

Pozdravne govore izrekli su predsjednik Hrvatske biskupske konferencije zadarski nadbiskup mons. Želimir Puljić, splitsko-makarski nadbiskup i metropolit mons. Marin Barišić, zatim uime svećenika, redovnika i redovnica Dubrovačke biskupije don Hrvoje Katušić, rektor zborne crkve Sv. Vlaha. Uime obitelji i vjernika laika riječi dobrodošlice novom biskupu izrekla je Slavica Batina, supruga i majka sedmero djece, čiji je suprug Josip trenutačno na brodu.

Iz pozdravnog govora predsjednika Hrvatske biskupske konferencije zadarskog nadbiskupa mons. Želimira Puljića

Mons. Puljić pozdravio je novog biskupa onako kako se to kaže u Gradu „gospar biskupe“ želeći da se što prije na nju navikne. Istaknuo je stoljetnu ljepotu Dubrovnika i podsjetio na njegove kršćanske početke. „Naime, kultura i tradicija ovog podneblja prožete su duhom kršćanskih vrjednota od samih svojih početaka. A ovaj Grad divan je spomenik uspješnog i harmoničnog prožimanja vjere i kulture“, kazao je nekada i sam dubrovački biskup mons. Puljić. Spomenuo se i novije povijesti, pastorala obitelji te kazao novom biskupu sljedeće: „Vaša zadaća, dragi biskupe Roko, u ovom osobitom Gradu kulture bit će između ostalog kako pomagati čovjeku ovog podneblja, koji je stasao u sjeni kršćanskih spomenika da putem kulture i u tradicijama svoje prošlosti otkriva ‘dio svog duhovnog i božanskog blaga’, kako ističe konstitucija Vatikanskog sabora, ‘Radost i nada’ (GS, 86)“. Na kraju je novom dubrovačkom biskupu poželio dobrodošlicu u zbor Hrvatske biskupske konferencije.

Pozdravni govor metropolita mons. Marina Barišića

Dragi brate biskupe Roko!

Sjećam se 60.-ih godina prošlog stoljeća kako su gospari i gospođe znali pitati: „Oće li biti pontifikô? U koju uru će biti pontifikô?“ A 20.-ih godina ovog

stoljeća i naša pitanja su poput njihovih: „Kada će biti i tko će biti novi dubrovački biskup?“

Danas u radosti slavimo Tvoj pontifiko u dubrovačkoj katedrali, događaj Božje providnosti koja je, po odluci pape Franje, dala odgovor na naša očekivanja i pitanja. Već na početku adventa, grad Dubrovnik i Dubrovačka biskupija dobili su božićni dar – Tvoje imenovanje dubrovačkim biskupom.

Brate biskupe Roko! Prije svega, dobro došao u „mladi“ zbor biskupa Splitske metropolije: nadbiskupa koadjutora Dražena, biskupâ Tomislava, Ivana, Ranka, među kojima sam i ja, na pragu mira. Čestitkama i radosti Tvoga biskupskog ređenja, koje ti je povjerio jedini pravi i trajni pastir svoje Crkve – Krist Gospodin – pridružuju se i umirovljeni biskupi Splitske metropolije: Slobodan, Ilija i Ante.

Riječ pontifiko dolazi od pons, pontis – most. Po svom pozivu i poslanju biskup je doista onaj koji okuplja, povezuje, otvara prostore suradnje i zajedništva. Grad Dubrovnik ima ponosne povijesne zidine koje su memorija i turistička atrakcija, ali i mostove koji su budućnost Crkve i biskupije, Grada i našega društva. Da bismo mi, biskupi, mogli iskreno slaviti pontifiko, prije svega potrebno se sagnuti i uhom se približiti oltaru gdje ćemo susresti Krista raspetoga i uskrsloga u njegovoj pashalnoj ljubavi i srcem oslušivati njegovu riječ i potrebe braće i sestara. U svjetlu i žaru ove božanske pashalne ljubavi možemo tražiti i graditi Kristovu crkvu mosta na sinodalnom hodu s Emanuelom i nas međusobno s njime. Na tom zajedničkom putu moći ćemo prepoznati duhovsku dinamiku apostolske izvornosti: postojanosti u nauku apostolskom, u zajedništvu, lomljenju kruha i molitvama (Dj 2, 42), duhovsku mladu svjedočku Crkvu, Crkvu kvasca i svjetla, društva i svijeta, zajedništva vjere, nade i ljubavi, o čemu govori i tvoje biskupsko geslo...

Dragi Roko! Danas je Tvoj pontifiko, važan i radostan događaj, ne samo za vjernike i građane Dubrovačke biskupije, već je osobito svečan i velik dan

za Tvoju obitelj, rodbinu i za sve Janjevce koji su na tragu svojih predaka, a posebno na tragu vjere, nade i ljubavi Tvog pokojnog djeda Tune, ispunili Grad svetog Parca. Svim Janjencima od srca čestitam radost tvoga biskupskog ređenja!

U očekivanju smo proslave svetoga Vlaha. Neka te prati njegov primjer i zagovor! Živio sveti Vlaho! Živio sa svetim Vlahom!

Pozdrav don Hrvoja Katušića u ime svećenika

Dragi Roko, danas ste u ovom slavlju rođeni za biskupa, a s nama svećenicima, redovnicima i redovnicama, kao i s cijelim Božjim narodom dubrovačke Crkve, postajat ćete iz dana u dan pastir i učitelj. Na tom hodu mi ćemo Vas pratiti svojim molitvama, ljudskom i vjerničkom spremnošću, a Vi, jer nam je potreban pastir s očinskom brižnošću i majčinskim srcem, nama budite oslonac i svjedočanstvo iskrena Kristova vjernika.

Ubrzo ćete uvidjeti da je Grad sv. Vlaha više od samoga kamenoga grada, a dubrovačka Crkva ...nije samo vjerna čuvarica tradicije, nego ona koja je pozvana voljeti, oblikovati i u svakom vremenu izgrađivati grad, a i svakog svoga člana. Neka se po Vašoj predanosti, svi ljudi dobre volje, osjete ponukani živjeti život kao poziv.

Uvijek vrijedi načelo da se ništa dobro ne može napraviti na brzinu i da se rušenjem ništa ne gradi. Zato ustrajte u strpljivom i hrabrom zalaganju. Kad u nama ili u našem pastoralnom radu zamijetite obmane, nemar ili zaslijepljenost lažima, neka Vam ne bude teško pomoći nam osloboditi se iluzija...

Oče biskupe, u ime svećenika, redovnika i redovnica naše biskupije želim Vam... da Vam ne pomanjka snage, volje i umijeća u izgrađivanju žive Crkve kako bismo svakim novim danom sve više postajali Crkva zajedništva, sinodalnog sudjelovanja i poslanja najmanjima.

Dragi Roko, biskupe dubrovački, hvala Vam na spremnosti služenja na ovoj Dubrave hridi. Čestitam Vama i svom puku dubrovačkom. Neka Vas prati moćni zagovor naše nebeske zaštitnice Gospe od Porata, svih svetaca i svete čije se relikvije čuvaju u katedralnome Moćniku i našega parca svetoga Vlaha koji evo već 1050 godina štiti ovaj Grad i Biskupiju!

Benedictus qui venit in nomine Domini! Ad multos annos!

Pozdrav Slavice Batina u ime vjernika laika i obitelji

Poštovani oče biskupe Roko, u ime obitelji i svih laika Dubrovačke biskupije, čestitam Vam na Vašem današnjem biskupskom ređenju i uvođenju u službu dubrovačkog biskupa. ...

Imamo velika nadanja i veliko povjerenje u Vas. Nadamo se da će naša mjesna Crkva i pod Vašim vodstvom, u zajedništvu sudjelovanja i poslanja, nastaviti stavljati naglasak upravo na nas vjernike laike.

Vi ste naš novi pastir. Predvođeni Vama, želimo živjeti vjeru na ovom konkretnom području i u ovom konkretnom povijesnom trenutku. No, Vi niste samo pastir. Zajedno s nama, kao i svećenicima, redovnicima i redovnicama, dio ste Božjeg stada. U duhu sinodalnog hoda, želimo svi zajedno koračati za onim jedinim savršenim i jedinim pravim Pastirom, onim kojega kršćanska tradicija naziva Dobrim pastirom. Jer jedino zagledani u Njega, zajedno kao braća i sestre hodeći za Njim u vjeri, nadi i ljubavi, možemo koračati prema ostvarenju Kraljevstva Božjeg već ovdje na zemlji, ne ostavljajući ostvarenje tog Kraljevstva tek za vječnost.

Živimo godinu posvećenu obitelji. U svijetu i društvu u kojima živimo obitelj je suočena s brojnim izazovima... Kao i prethodnim generacijama, potrebna nam je Crkva koja nas razumije. ...Želeći Vam da u svom biskupskom služenju i poslanju to i ostvarite, nudimo Vam našu pomoć, suradnju i zajedništvo u molitvi. Pratila nas na našem zajedničkom hodu zaštita nebeske majke, Gospe od Porata, i zagovor svetog Vlaha. Nek' Vam je, tj. nek' nam je blagoslovljeno!

Pozdrav i zahvala novozaređenog dubrovačkog biskupa mons. Roka Glasnovića

Ljubljena braćo i sestre!

Sve vas radosno pozdravljam u Kristu i svima zahvaljujem na blizini i vašim molitvama!... Duha ponizna i srca skrušena zahvaljujem Bogu Ocu koji je sve stvorio, Sinu koji nas je otkupio, Duhu Svetom koji nas je posvetio. Neka nam umnoži vjeru, učvrsti nadu i usavrši ljubav!

Slavili smo Boga Oca, ispovjedili vjeru u Krista, dopustimo da nas Duh Sveti preobrazi i obogati bez straha od gubitka jer on je Gospodin i Životvorac, kako bismo ljubili bližnje Kristovom pastirskom ljubavlju...

– Na poseban način pozdrav i zahvalnost upućujem papi Franji na iskazanom povjerenju i službi biskupa ove Biskupije, slavne zbog svoje bogate vjerske, kulturne i povijesne baštine.

Pozdravljam i zahvaljujem Vama, nunciju mons. Giorgio Lingua i molim Vas da prenesete Svetomu Ocu pozdrave, odanost, molitvenu i svaku drugu sinovsku blizinu i podršku.

– Nalazimo se u godini obitelji Obitelj-Amoris Laetitiae. Radost ljubavi koja se živi u obiteljima osjetio sam i ja rođen od janjevačkih roditelja, oca Nikole i majke Marije kojima zahvaljujem na daru života i toplini doma. Pozdravljam i zahvaljujem bratu don Franji te sestrama Ani Sučić i Anđelini Antunović s obiteljima.

Ljubljene obitelji, dragi očevi, majke i djeco, vi ste slika Presvetoga Trojstva. Želim svima nama pojedinačno i obiteljima da zajedno ostvarimo svetost kao cilj svih naših djelovanja.

– Pozdravljam i zahvaljujem zareditelju mons. Petru Paliću, don Petru, mostarsko-duvanjskom biskupu i trebinjsko-mrkanskom apostolskom upravitelju. Sjećam se kako je s 14 godina pod temperaturom pošao u sjemenište i od tada vjerno služi Bogu, Crkvi i narodu. Biskupe Petre, bratiću, hvala na poticajnim riječima i svakoj podršci. Pozdravljam i mons. Matu Uzinića, riječkog nadbiskupa koadjutora, svoga nekadašnjeg rektora i predšasnika i zahvaljujem na blizini, pomoći i zauzimanju za dostojanstvo svakog čovjeka. Pozdravljam i moga šibenskog biskupa mons. Tomislava Rogića i zahvaljujem mu na zajedničkom životu i na strpljivosti kada ga nisam uvijek razumio. Pozdrav i zahvala nadbiskupu i metropolitu našem mons. Marinu Barišiću, radujem se zajedništvu i suradnji u metropoliji, te nadbiskupu zadarskom i predsjedniku Hrvatske biskupske konferencije mons. Želimiru Puljiću, u čijoj osobi pozdravljam sve ostale nadbiskupe i biskupe iz domovine i inozemstva. Mnogi su nenazočni čestitali, a neki su i uz bolesnički

krevet pa tako i mons. Ante Ivas koji me zaredio i s kojim sam prošao veliku i blagoslovljenu dionicu svoga svećeničkog života. Sve pozdravljam uz molitve za ozdravljenje. Bili ste uključeni u ovu Euharistiju.

– Pozdravljam i zahvaljujem na nazočnosti djelatnicima u Državnom Tajništvu Svete Stolice mons. Januszu Blachowiaku i don Mariu Popoviću, tajniku Apostolske nuncijature mons. Alfredu Rayanu D'Souza, generalnom tajniku mons. Krunoslavu Novaku i svima koji rade i djeluju u uredima HBK. Pozdravljam sve provincijale i provincijalke, generalne vikare i izaslanike, redovnike i redovnice, sve rektore, kanonike, savjetnike, monsinjore, svećenike, đakone i bogoslove, kandidate i sve koji razmišljaju odazvati se Kristu.

– Pozdravljam i zahvaljujem rodbini i prijateljima, jer „prijatelj je najljepša nota u pjesmi života“, pratiteljima koji su me pratili od mlade mise, bratu Franji, don Mariju, don Krešimiru i mnogim samozatajnim svećenicima, redovnicima, moliteljima i časnim sestrama u kućama gdje sam živio.

– Pozdrav i zahvala mojoj Šibenskoj biskupiji i mom gradu Šibeniku, u kojemu sam odrastao, formiran i obogaćen. Hvala župama Janjevo, Katedrala u Šibeniku, Dolac, Njivice, Vodice, Jadrtovac, Baldekin, Ražine, Kaprije i Žirje gdje sam hranio svoju vjeru i nastojao donijeti Krista vjernicima.

Pozdravljam i sve bratovštine i bratstva, karitativne djelatnike, misijske, molitvene i duhovne pokrete i zajednice.

– Pozdrav i zahvala djelatnicima Ordinarijata na organizaciji don Hrvoju, don Anti, don Marinu, don Davidu i svima koji su im pomagali, zborovima iz dubrovačke katedrale i sv. Križa iz Gruža, te katedrale iz Šibenika i Kistanja koji su se neumorno trudili, te gradskim i županijskim službama.

– Pozdravljam braću Srpske pravoslavne crkve u osobi vladike Dimitrija, te predstavnike islamske i židovske vjerske zajednice.

– Un cordiale saluto agli amici d'Italia sacerdoti e laici, presenti e quelli che non potevano venire ma che hanno testimoniato la loro fede, amicizia e carità.

– Pozdravljam nositelje civilnih vlasti, izaslanike Predsjednika RH, predsjednika Hrvatskog Sabora i predsjednika Vlade, saborske zastupnike, ministre, župane Dubrovačko-neretvanskog i Šibensko-kninskog te zamjenike gradonačelnike dubrovačkog i šibenskog, sve gradonačelnike i načelnike općina, diplomate, vijećnike i sve predstavnike kulturno-znanstvenih i odgojno-obrazovnih ustanova, kao i predstavnike mnogih športskih i drugih društava i udruga. Hvala Vam na nazočnosti i podršci.

Hvala i svim dobrotvorima i dobročiniteljima.

– Pozdravljam branitelje, vojsku i policiju, vatrogasce i zdravstvene djelatnike.

– Pozdravljam sve ljude koje sam upoznao od Janjeva, Kistanja, Zagreba, Splita, Šibenika, Rima do Dubrovnika. Zahvaljujem za svako svjedočanstvo i iskazivanje ljubavi i poštovanja.

– Spomenuo sam se i pokojnih iz rodbine i branitelja za slobodu zlatnu, na osobiti način djeda Antuna Tune Glasnovića, koji je bio u zatvoru jer je branio biskupa Smiljana Čekadu i djeda biskupa Petra i moga Nikole Palića, svojih baka Ane i Kate, kao i pokojne tete s. Rozeline i drugih pokojnih. Molimo za svoje preminule.

Pozdravljam gospođe i gopare, Dubrovkinje i Dubrovčane, sve vjernike i sve ljude Dubrovačke biskupije. Svi smo mi Vlahovi ljudi. A to nas obvezuje na zajedništvo, sudjelovanje i poslanje u Crkvi i društvu pod vodstvom Duha Svetoga. Upravo to je sinodalni hod koji traži od nas promišljanje kako po Evanđelju preobraziti ovaj svijet, biti svakome blizu, a osobito siromašnima. Otajstvo nas nadilazi. Zauzmimo se ne formalno nego stvarno i činimo djela milosrđa.

Pozdravljam braću u svećeništvu ove Dubrovačke biskupije, sve vas kojima sam poslan kao brat u svećeništvu i vaš biskup.

Bog se upisuje na poseban način u svaki trenutak našega života. Sjećam se svojih prvih koraka u Crkvi, ministriranja, bogoslovskih dana i onih svećeničkih. Na svakom dijelu bio je prisutan netko od svećenika, poput brata i oca. Bili su mi primjer pastoralne ljubavi, kako je to izrazio blagopokojni šibenski biskup Srećko Badurina kojemu sam znao posluživati. Dotaknule su me njegove riječi o svećeništvu:

„Samo Crkva koja zrači ljubavlju, samo prezbiter koji zrači pastoralnom ljubavlju, privlači i zaslužuje trajno nenačeto povjerenje. (...)“

Isusova je ljubav ljekovita. (...) Isus Dobri Pastir kao instrument svog djelovanja poziva, prima, ovlašćuje pojedine osobe, podjeljujući im svoju svećeničku, pastirsku i predvodničku ulogu. I stoga se molimo Duhu Svetom da nas ispuni, da nas prosvijetli, da nas čisti, da nas vodi, da bismo našli uvijek bolja rješenja i uvijek bolje putove, i za nas osobno i za našu pastirsku službu, za našu caritas pastoralis.“

Neka nam ništa ne bude važnije od Krista. Jer Blaženoj Djevici Mariji, sv. Vlahu, sv. Nikoli, Sv. Roku, blaženima Alojziju Stepincu i Serafinu Glasnoviću Kodiću ništa nije bilo važnije od Krista.

Ugledajmo se u njih, molimo njihov zagovor i Božji blagoslov za sve nas. Amen.

‘Božić je rođenje. To je dar nama, budimo mi dar jedni drugima, to je puno. Neka nam ništa ne bude važnije od Krista!’

Dubrovačka biskupija i Dubrovnik 22. siječnja 2022. dobili su novog biskupa, godinu dana nakon što su vjernici u molitvi iščekivali imenovanje. Je li bilo teško napustiti dotadašnju službu ravnatelja Katoličkog školskog centra Šibenik? Kako su protekli počeci?

Znam reći da sam kao prvašić koji uči, upoznaje, gleda i sluša. Privikavam se i to, čini mi se, dosta dobro. Prihvaćam sve što dolazi. Skoro će godinu dana od biskupskog ređenja. U Dubrovnik sam često dolazio na festu sv. Vlaha, ali sada sam prvi put bio na Pelješcu, Mljetu, Korčuli i Lastovu. Bilo je ovo intenzivno vrijeme, s mnogo susreta i upoznavanja župa. Uz 36 krizmi, proslava župnih blagdana, desetak krštenja četvrtog, petog ili šestog djeteta naših obitelji, sigurno je do sada bilo 500-njak susreta na svim razinama.

Brojni su projekti na razini Biskupije. Intenzivno sudjelujemo u projektu Sigurne kuće, projektima gradnje dviju novih crkava... Dubrovačka biskupija od rata do danas nije izgradila ni jednu župnu crkvu, izgrađena je jedna veća crkva u Korčuli. S obzirom na broj vjernika, nedostaju župne crkve u Novoj Mokošici i Župi dubrovačkoj (Kupari). Biskupi prije mene, Želimir i Mate, radili su na tome. Župna vijeća i župnici su predlagali i usvajali, a sada se priprema dokumentacija kako bismo krenuli u izgradnju. Nismo u nekoj velikoj mogućnosti, ali Božje je to djelo, pa pomalo.

Došli ste nam pod geslom ‘Vjera – nada - ljubav’. Imaju li vjernici sve to, na čemu treba raditi?

Vjera, nada i ljubav je trinom božanskih odnosno teoloških kreposti. Da, imamo ih, ali i za njih molimo i po njima živimo. Imamo ih, ali ih još trebamo i usvajati, po njima živjeti. One su Božji dar. Bez vjere, nade i ljubavi, teško je rješavati brojne teškoće na koje u životu nailazimo.

Vjera kao prva krepost je odgovor na Božji govor. Bog nam govori posebno objavom u Svetom pismu i taj Božji govor traži od nas odluku. ‘Ja odlučujem’ znači čin vjere, ja hoću vjerovati. Jako je važno htjeti, bez toga ništa neće ići. Sadržaj vjere je Credo, vjerovanje u Boga Oca, Sina, Duha Svetoga, zajedništvo, Crkvu, Mariju, život vječni.

„Vjera je već neko imanje onoga čemu se nadamo“

(Heb 11, 1). Možda nam je tajne vjere nekada doista teško razumjeti. Božje Kraljevstvo je već sada među nama, ali ‘ne još’ sasvim, jer iščekujemo konačni Kristov dolazak. U Kristu smo već spašeni i oslobođeni a na nama je s ozbiljnošću oplemeniti našu narav, staviti se na raspolaganje njemu i bližnjima, utjelovljujući svojim životom Božju ljubav u ovom svijetu.

Bogu nije potrebna naša hvala ali je njegov dar što smo mu zahvalni - molimo u Predslovlju svete mise. Drugima trebamo pomoći da rastu u krepostima. Ali neću moći dati drugima, ako ja nisam primio vjeru, nadu, ljubav i dopustio da se ove kreposti razvijaju u mojemu životu.

I konačno, krepost ljubavi. Ljubav je izbor, ostvarenje života i početak, iz ljubavi Bog stvara svijet i otkupljuje nas. Sveti Ivan u svojoj Prvoj poslanici piše: „Gledajte koliku nam je ljubav darovao Otac: djeca se Božja zovemo, i jesmo.“

Biti Božje dijete, imati Boga za oca, kako je to lijepo! Ta spoznaja često nadilazi naše shvaćanje, ne znamo nekad to doživjeti.

Velika je potreba za ljubavlju. Bog nam je daje, važno je naučiti se uzvratiti, darivati se. Netko možda može kazati: 'Ne znam reći volim te'. Učimo! Nije problem ne znati, nego ne htjeti. Ljubav je izbor, činim izbor za sebe, za Boga, za njega, za nju.

Ljubav ima i drugu stranu, to je žrtva. Onaj koji voli, daruje se, to je ostvarenje. Naša prednost je što ljubimo jer se tako ostvarujemo. Jedino ono što dajemo postaje naše, ovo drugo je sve varka. Uzimamo, a što uzimamo? Gdje ćemo s time? To je višak, kuferi i putne torbe, s time se ne može ući u Nebo jer je uzak prolaz. K Bogu ćemo moći odnijeti samo ljubav i djela s ljubavlju učinjena, sve drugo ostavljamo na zemlji. Ništa ne možemo ponijeti sa sobom. Važno je ono što ćemo dati i učiniti, na to nas Krist poziva.

Da parafraziram misao sv. Majke Terezije koja kaže da želi biti olovka u Božjim rukama, da nešto krasno nastane, a mi imamo puno darova. Čovjek može stvarati divna djela u znanosti, kulturi, liturgiji... I u patnji je čovjek velik, suobličava se Kristu.

Tko je biskup Roko? Od djetinjstva, obitelji, vremena provedenog u Šibeniku do dolaska u Dubrovnik.

Kad me pitaju koje sam godište, odgovorim u zagonetki: 'rođen sam u godini triju papa'. Ta 1978. godina kada sam rođen je godina triju papa: Pavla VI., pa 33 dana Ivana Pavla I. i onda je došao Ivan Pavao II. Rođen sam u Šibeniku gdje su roditelji radili svaku sezonu, pa bi se onda dio godine vraćali u Janjevo. Djetinjstvo kao djetinjstvo. Nisam kao mali nešto puno ni ministrirao, počeo sam tek pri kraju osnovne škole. Volio sam se penjati po stablima, krovovima, ali kažu da sam bio dobar, poslušan, iako je tu bilo malo avanturističkih trenutaka. Ta igra i ta dječja radost u Šibeniku nešto su po čemu pamtim te dane. Posebice ratno vrijeme, granate padaju 1992. godine, a mi igramo košarku u Mimincu.

Osnovnu i srednju tehničku sam završio u Šibeniku. Nakon srednje uslijedila je godina vojske, htjeli su da ostanem, dobio sam i vojnički čin. Ali nisam ostao. Upisao sam pravo, radio, imao svoju malu firmu, automobil, ali nije to bilo to. Onda je došao Božji poziv... Teologiju sam studirao šest godina u Splitu, zaređen sam za svećenika, pa sam išao u Rim tri godine na postdiplomski studij. Po povratku sam u župi Njivice služio godinu dana kao župnik. Imenovan sam za povjerenika za brak i

obitelj Šibenske biskupije i to sam bio sve do ređenja za biskupa. Dolazile su i druge službe: tajnik biskupu Ivasu i biskupu Rogiću, različita biskupijska vijeća, ekonom biskupije, ravnatelj Katoličkog školskog centra i imenovanje za biskupa.

Imam starijeg brata koji je svećenik, župnik je u Vodicama, i dvije sestre koje su se udale. Ujak sam sedam puta!

Je li vas iznenadilo imenovanje za biskupa, među najmlađima ste?

Da, dosta iznenađujuće. Praksa je da takva imenovanja budu nakon 50. godine, u 90 i više posto slučajeva je tako. Ali zanimljivo je i rijetko da smo i nadbiskup Želimir i nadbiskup Mate i ja u 43. godini postali biskupi. Želimir u šali zna reći: 'Ja sam nono, Mate sin, a ti unuk'. Zna ono, najmlađi pa mora malo više raditi (smijeh). No nije baš tako, službe u vijećima HBK ipak su podijeljene među biskupima. Kažu kad je netko premlad da ta 'bolest' brzo prođe, sa svakom godinom kako postaješ stariji.

Kako ste spoznali da želite svoj život posvetiti Gospodinu?

Svi mi razmišljamo što bismo mogli biti, što nas ispunjava, što je radost i sreća našega života. U mladosti sam redovito izlazio s društvom, mogao bih nabrojiti te kafiće i klubove gdje smo izlazili, ali odjednom sam osjetio da to više ne ide i da me ne privlači. S druge strane, događali su se susreti s nekim ljudima koji su na neki način ostavljali svoj trag. Cijenim profesore, nastavnike, učitelje, to su ljudi koji se daju za druge i puno mi je tada značilo vidjeti kako su oni s tom svojom skromnom plaćicom radosni. Susretao sam mnoge svećenike, redovnike, časne sestre, ljude svetog života koji se posebno daruju, koji nemaju ništa, poslušni su i radosni su u tome što žive i čine. Pa sam si onda postavljao pitanja: Gdje je taj izvor, kako oni to mogu? Pa se pitaš bi li i ti mogao biti svećenik.

Kad govorimo o Božjem pozivu, ne radi se tu o crvenom telefonu da Bog nazove i kaže: 'Tebe zovem'. To je više da sam sebi postaviš pitanje: Zašto ja ne bih bio svećenik?, pa se onda jedno vrijeme udaljiš od tog pitanja. Prvo odgovoriš sebi sa 'ne', a onda se iskreno zapitaš: Što ako je to Božji poziv?

Pozivnica poziva se piše po riječima, susretima. Nije poziv da mogu sto posto, onako matematički, reći to je u tom trenutku tako i tako bilo. Nego je to više moralno, da ja prepoznajem kroz niz riječi i susreta da je Bog želio i uputio meni poziv služiti Crkvi, Bogu, blišnjima. Godinu prije nego što sam ja sebi počeo postavljati ta pitanja moj brat je bio krenuo

na Bogosloviju. Sam sebi sam govorio: 'Pa dosta je da jedan sin iz obitelji ide. Kako dva?' Ali Bogu hvala ima primjera gdje ima po pet, šest članova obitelji koji su u duhovnom pozivu. Vidite da, što god radili, ako je Božje, dobro je. Glavno da je temeljno dobro, ovo drugo će se sve sagraditi. Od Bogoslovije do Rima, svaka zajednica me obogaćivala i radost mi činila.

Koliko vam je u svemu tome značila potpora obitelji? Potičete s Janjeva koje je dalo brojne svećenike. Je li i to imalo utjecaja?

Roditelji su se iznenadili kad sam im rekao da želim biti svećenik, ali nisu bili protiv. Imam neke kolege koji su jedinci i roditelji im nisu dali, branili su im da idu u svećenike. Nekim časnim sestrama ni nakon 10 godina službe roditelji to ne prihvaćaju. Osoba se tada jako muči što ne može dokazati nekome da mora slijediti svoj put. Kad sam se redio za svećenika bio sam 38. svećenik porijeklom iz Janjeva.

Jednom prilikom ste spomenuli kako vam je ova služba svojevrsan povratak kući, što je usko povezano s nebeskim zaštitnikom Dubrovnika.

Kao dijete ja bih se igrao po Janjevu, a hodočasnici iz Janjeva bi išli u Dubrovnik. Išao bi i moj djed. Pitao bih se tada gdje je taj Dubrovnik, tko je sv. Vlaho. Odrasli su govorili kako smo mi porijeklom iz Dubrovnika i okolice, kako se redovito hodočasti za sv. Vlaha u grad. S te strane jako sam svoj dolazak u Dubrovnik osjećao kao povratak kući, a s druge strane, gdje god sam živio osjećao sam se kao doma. Crkva ima tu dimenziju da stvarno prihvati one koji dolaze, a i onaj koji dolazi prihvaća ljude i zajednicu. Crkva je dom za sve, tu se trebamo osjećati doma.

Kako je živjeti u povijesnoj jezgri?

Život u Gradu ima tu lijepu stranu. Kad prođete Gradom vidite sve te ljude i lica, pa gledate prekrasne krovove crkava i kuća, ljepotu Straduna, Svetog

Vlaha, Katedrale i drugih crkava, skaline do Klasične gimnazije... Da, privikao sam se. Ima, naravno, i nedostataka. Kad ste u reverendi, a ljeto je, pa 600-700 metara do kuće morate sve nositi, nije lako. Ali treba prihvatiti da nije sve lako i ne može biti, samo neka je dobro. Kad drugi ljudi mogu i tako žive, mogu i ja. Privikavate se onome što je moguće.

A omiljeni kutak Grada, možda u fizičkom smislu mi je Katedrala i Sv. Vlaho, a u ovom duhovnom Trajno euharistijsko klanjanje u kapelici sv. Josipa. Raduje me da to imamo u Gradu, najčešće prolazim i zastajem. To je kao duša, srce Grada, lijep projekt kojeg nema baš svugdje. Tu je Isus u središtu. Tu osjetiš blizinu, radost, Bog je tu. Crkve, zidine, ljepota je tu, sklad ali kad nešto trebam izdvojiti onda je to ono što mi je pri srcu.

Jeste li učinili đir zidinama?

Jesam, čim sam došao. Dva bogoslova su bila sa mnom. Puhalo je, u uru vremena smo ih cijele prošli. Blagoslivljao sam u sebi Grad unutar i izvan njega i molio za sve njegove stanovnike dok sam prolazio zidinama. Šetnja mi je inače radost i želja da uru, dvije šetam u miru. Šetnja je neko vrijeme koje vam daje prostor za misli, molitvu. Tražim još te kutke za šetnju.

Kako provodite slobodno vrijeme, ako ga uopće imate?

Vrlo malo je slobodnog vremena, tada obavim pozive, javim se obitelji i prijateljima. Dvojica biskupa su bili kod nas u biskupiji tjedan dana, rekli su mi da dođem, u tih sedam dana našao sam tri sata za ručak. Malo je slobodnog vremena, ali morat ću ga naći radi ravnoteže, važno je. Čovjek se mora odmoriti da bi mogao dati. Nije smisao kao slama jako svijetliti pet minuta, nego kao svijeća trajati i sebi a i drugima onda služiti.

Volite čitati, koje štivo biste preporučili župljanima?

Volim teološke knjige, volim klasike. Nikad nisam volio izdvajati naslove, ali mogu možda istaknuti knjigu koju čitam Romana Guardinija 'Prihvatanje samoga sebe'. Ima i lijepa psihološka knjiga Cloud i Townsend 'Granice'. Imam i 'Malog Princa', iznova ga čitam. Životopisi svetaca: Majka Terezija, Brat iz Asiza, sv. Franjo i sv. Pavao, su jako inspirativni. Ipak, prvo što bih stavio kad bih nešto trebao preporučiti je Biblija - Sveto pismo. Uzmi svaki dan pet minuta i pročitaj dio evanđelja, poslanice, neki psalam - život se onda kvalitetnije živi.

Živimo u izazovnim vremenima kriza i ratova, što neminovno utječu na živote pa i na samu jakost vjere?

Kažu da je danas najvažnije biti normalan koliko se može jer vuku vas neke 'scile i haribde' u koje možemo udariti, bilo u jednu ili u drugu krajnost. Treba naći mir, mir je jako važan, Božji mir koji je u srcu. Naš mir je u Kristu. Važno je da s Bogom uspostavimo odnos da će uvijek biti dobro. Nemamo odgovore na sve, tražimo ih. I sam sebe iznova uvijek preispitujem, slažem i dovodim u stanje koje treba biti. Ravnati nam se prema Objavi, Božjim zapovijedima, zlatnom pravilu 'čini dobro, izbjegavaj zlo'. Kad tako posložimo, sve stoji dobro. Da je ne znam koji izazov, opasnost, problem, što god da se dogodi u Božjim je rukama. Važan je taj 'optio fundamentalis', temeljno opredjeljenje, koje znači da se ja opredjeljujem za Gospodina, za dobro. Korona, financije, recesija, teško je, ali s Gospodinom idemo naprijed, u radosnu nošenju naših svagdanjih križeva. 'Radujte se u Gospodinu!'. Mir i radost, vjera, nada i ljubav su važne odrednice čovjeka i vjernika.

Uskoro slavimo rođenje našeg Spasitelja. Na što bi u ovo božićno vrijeme trebali usmjeriti pažnju, a odmaknuti se od šoping euforije, strke, stresa?

Ponašajmo se onako i po onome što Božić jest – rođenje. To je dar nama, budimo mi dar jedni

drugima, to je puno. Neka nam ništa ne bude važnije od Krista!

Božić je otvorenost životu. Moramo i demografski gledati i roditi život jer Bog se evo rađa u jednu prosječnu obitelj, u teškim uvjetima. Ono što Božić donosi je božanski život, svjetlo s visine koje prosvjetljuje tmine našega života. Opet je važna volja da ja prihvatim Boga u svoj život. Onda ono 'imati' neće biti na prvom mjestu, nego ono što jesmo. Neka nas ljubav tog Božjeg djeteta, Boga, grije da u ljubavi, radosti, miru i istini živimo i vidimo stvari! To je Božić.

Treba i pokloniti nešto nekome, ali što koristi čovjeku ako izgubi sebe a sve vanjsko stekne. Dobre su evanđeoske smjernice i citati, poput one: „Dijete nam se rodilo!“. Za nas je Božić 'incarnatio', utjelovljenje. Čovjek je važan, miljenici smo Božji, ako Bog želi postati čovjek znači da je čovjek važan. Moguće je živjeti dobro i čuvati se tih vanjskih stvari koje su celofan, ali sadržaj života je bitan. Ako dopustimo da se Bog Isus rodi u nama, mi smo ostvarili sebe. Stvarno smo djeca Božja. Ljudsko dostojanstvo je beskonačno i obvezuje. Kad to čovjek razumije i doživi ne može onda nego ostvarivati se čineći dobro.

Biskup dubrovački mons. Roko Glasnović na festi Sv. Vlaha

Tumačenje biskupskog grba mons. Roka Glasnovića, biskupa dubrovačkog

Štit je razdijeljen srebrnim jednolučnim mostom sa sedam otvora u obliku četverolisnog križa u ogradi. U crvenom polju nalazi se bijeli golub, a u plavom polju srebrna osmerokraka zvijezda.

Iza štita nalazi se zlatni pastoralni križ nadvišen zelenim galerom s po šest zelenih kićanki sa svake strane (znak biskupske službe). U dnu, na bijeloj vrpci, ispisano je geslo: „Vjera – nada – ljubav“ (usp. 1 Kor 13, 13).

Crveno polje znak je ljubavi, ali i mučeništva: sv. Jakova apostola, naslovnika katedrale, rodne Šibenske biskupije biskupa Roka iz koje je i preuzet motiv pastoralnog križa iznad štita; sv. Vlaha, zaštitnika Dubrovačke biskupije i bl. fra Serafina Glasnovića Kодиća iz Janjeva.

U središtu crvenog polja nalazi se golub – simbol Duha Svetoga, Gospodina i Životvorca. Cjelokupno djelovanje i pastoralna aktivnost Crkve vođeni su od Duha Svetoga, a raširena krila znak su Božje blizine i brige za Izabrani narod, za Crkvu: „Poput orla što bdi nad gnijezdom, nad svojim orlicima lebdeći, tako on krila širi, uzima ga, pa ga na svojim nosi perima“ (Pnz 32, 11). Također, golub nas podsjeća i na blagdan Svijećnice (usp. Lk 2, 22-40) kada puštanjem bijelih golubica, ispred crkve sv. Vlaha, u Dubrovačkoj biskupiji započinje i svečana proslava feste sv. Vlaha, dubrovačkoga Parca. Prikazanjem Isusa u hramu, Marija i Josip ispunjavu Zakon i iskazuju svoju vjeru, a Šimun i Ana doživljavaju ispunjenje nade. Zadaća i poslanje svih je tražiti i prepoznavati Krista. U daru siromašnih – dva goluba – prinosimo sebe nasljeđujući Krista koji „sam sebe ‘opljeni’ uzevši lik sluge, postavši ljudima sličan“ (Fil 2, 6-11). Bijela golubica je i simbol mira i ‘lijepe, drage i slatke slobode’. Uistinu, Krist je „mir naš“ (Ef 2, 14) i „za slobodu nas Krist oslobodi“ (Gal 5, 1).

Osobita Božja blizina i briga očituju se kroz darove Duha i sakramente koji su prikazani u obliku sedam četverolisnih križeva na ogradi mosta. „Ta ljubav je Božja razlivena u srcima našim po Duhu Svetom koji nam je dan!“ (Rim 5, 5). Čovjek, pak, na tu Božju ljubav odgovara ljubeći svoga bližnjega i iskazujući mu duhovna i tjelesna djela milosrđa. Ništa ne smije biti važnije od Krista i njegovih riječi: „Zapovijed vam novu dajem: ljubite jedni druge; kao što sam ja ljubio vas tako i vi ljubite jedni druge“ (Iv 13, 34). Tako se u konačnici i gradi most koji spaja nebesko (plava boja) i zemaljsko (crvena boja). Krist je most između Boga i

čovjeka. Most je poziv na otvorenost, povezanost, susret i blizinu.

Most je prikazan u srebrnoj boji kao znak čistoće i čvrstoće, a prikaz mosta preuzet je s istočnog ulaza u Dubrovnik (Ploče). Sam smještaj vrata na istoku podsjeća na događaj opisan u Matejevu evanđelju kada mudraci s istoka dolaze u Jeruzalem i raspituju se o Isusu do kojeg ih je vodila zvijezda (usp. Mt 2, 1-2).

Plavo polje simbol je sigurnosti, povjerenja i mora koje ne povezuje samo Šibensku i Dubrovačku biskupiju već i cijeli svijet te, kao i most, potiče na međusobno povezivanje, mir i jedinstvo. Nastane li oluja, Crkva u tim trenucima svoj pogled uvijek usmjerava prema Mariji koja se prepoznaje kao Zvijezda mora, ali i kao Ona koja uvijek upućuje na Krista. Iz mnogih krajeva hrlimo k Mariji, Gospi Letničkoj, Gospi od Vrpolja i Gospi od Porata da nas vodi Kristu.

Gledajući štit u cjelini, u pozadini se čitaju i boje s grba prethodnika na biskupskoj stolici čime se naglašava kontinuitet u biskupskoj službi. Također, boje korištene u štitu boje su grada Dubrovnika (crveno-srebrna), ali i boje Republike Hrvatske.

Na traci ispod štita nalazi se ispisano biskupsko geslo „Vjera – nada – ljubav“ čiji simboli se čitaju i u elementima grba (vjera – zlatni križ; nada – zvijezda; ljubav – most) i u bojama štita (vjera – plava; nada – srebrna; ljubav – crvena).

Kako bi se istaknulo jedinstvo sa Svetom Stolicom, ali i kao znak povezanosti sa sadašnjim nasljednikom sv. Petra, geslo je ispisano na istom obliku trake kako se nalazi i na grbu pape Franje.

Dr. don Stanko Lasić (1942.–2022.): život posvećen katolicizmu

U Svećenikom domu u Dubrovniku 6. ožujka 2022. preminuo je dr. sc. don Stanko Lasić, zaslužni svećenik Dubrovačke biskupije, moralni teolog, vjerski pisac, kulturni radnik, domoljub i kanonik stolnoga kap-tola svete Marije. Na svijet je došao prije 80 godina i dva mjeseca, na Tri kralja, u utorak 6. siječnja 1942. u Jarama pokraj Širokoga Brijega od oca Ivana i ma-jke Anice rođene Bevanda kao prvo od petero djece. Iz rodne je Hercegovine u Dubrovnik prvi put stigao u rujnu 1958. kao učenik drugoga razreda sjemenište gimnazije i ostao tri godine do stjecanja svjedodžbe zrelosti. Filozofiju i teologiju studirao je na Visokoj bogoslovnoj školi u Zadru (1961.-63.) i Centralnoj bo-goslovnoj školi u Splitu (1965.-68.), a na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu diplomirao 1974. i magistrirao 1979. tezom Prikaz i značenje dokumenta Svete kongregacije za nauk vjere De abortu procura-to (1979.). Moralnu teologiju studirao na Sveučilištu Alfonsiana u Rimu (1978.-1984.) i doktorirao tezom Rispetto della vita prima della nascita nel magistero pontificio da Pio XII a Paolo VI, 1939-1978 (1984.). Zaređen za svećenika Dubrovačke biskupije 1967. drugi je put došao u Grad svetoga Vlaha i od 1968. do 1971. obavljao je službu bilježnika Biskupijske kurije (u Biskupskoj palači). Bio je župnik u Smokvici (1971.-90.) i Čari (1973.-74. i 1976.-90.) gdje je sagra-dio župni dvor i zvonik. Bio je voditelj permanentnog obrazovanja dubrovačkog svećenstva kroz mjesečne studijske dane (1976.-92.).

U jesen 1990. treći se put vratio u Dubrovnik da preuzme službu gradskoga župnika i upravitelja stolne crkve Gospe Velike. Tu je razvio široku kulturnu, kate-hetsku, govorničku, svećeničku, karitativnu i organi-zatorsku djelatnost. U pozadini njegovih nastojanja bila je svakodnevna molitva, promišljanje i promican-je sustava učenja Katoličke Crkve o vjeri i ćudoređu, vjeroispovijest vjernika katolika i zajedništvo s Rims-kom Crkvom u vjeri koju su naviještali i posvjedočili sv. Petar i Pavao.

U Domovinskom ratu pokazao je neustrašivost i pre-danost ostajući sa svojim pukom, dijeleći nevolje op-koljenoga Grada, hrabreći civile u skloništima i preko Hrvatskoga radija – Postaje Dubrovnik te pribavljajući i dijeleći pomoć potrebitima preko župnoga Caritasa. O njegovu djelovanju dr. Slobodan Lang svjedoči: „Don Stanko Lasić se tijekom opsade Dubrovnika

1991. godine povezao s pripadnicima svih religija, naroda, dobi i spola zalažući se za sprječavanje sukoba i mržnje među ljudima. To se je nastojanje višestruko isplatilo. U Dubrovniku praktički nije bilo sukoba među ljudima i stradanja. Dok je razaranje Grada dose-glo razinu međunarodnoga zločina, opkoljeni građani bili su slobodni od međusobnih sukoba. Očuvali su visoku razinu snošljivosti i solidarnosti. Don Stanko je u teškim trenucima rata, opsade, okupacije, progona, razaranja i straha bio uzor snošljivosti i dobra.“ Don Stanko je 8. studenoga 1991. pisao papi Ivanu Pavlu II. kako je Dubrovnik najveći zatvor na svijetu, a tijekom Domovinskoga rata organizirao je duhovni život u tvrđavi Revelin, tada najvećem skloništu u Državi. Ti-jekom rata djelovao je u Crvenom križu. U ratnoj i poratnoj pomoći kroz župni Caritas bio je angažiran na dopremi i raspodjeli humanitarne pomoći. Svake je godine predvodio hodočašća mladih Dubrovčana Papi u Rim sve dok godine 2019. u Vječnom gradu nije doživio dva moždana udara od kojih se uz pre-thodno dobiven rak nije uspio oporaviti.

U Dubrovniku ili iz Dubrovnika razvio je nastavničku

djelatnost: 17 je godina predavao vjeronauk u Dubrovačkoj gimnaziji (1993.–2010.), više godina u Osnovnoj školi Marina Getaldića i u Medicinskoj školi, a čudoredno bogoslovlje na Katehetskom institutu u Splitu (1992.–99.), Katehetskom institutu u Dubrovniku (1992.–98.) i na Teološko-katehetskom institutu u Mostaru (1989.–91. i 2000.–15.). U svojim je učenicima i studentima nastojao uzgojiti duh crkvenosti, suosjećanja s Crkvom i angažirane pripadnosti Kristovu otajstvenom tijelu, pa je svake godine vodio mlade na hodočašće u Rim da, obilazeći svete apostolske pragove i susrećući se sa Svetim Otcem, još više zavole katoličku vjeru, dive se Vječnomu Gradu i budu odlučni ostaviti svijetao trag i u svojem Gradu.

U stručnim časopisima i zbornicima objavio je više znanstvenih radova, a njihova je kruna knjiga „Pravo na rođenje u učenju Crkve“ (2009., 704 str.). Probir svojih napisa i govora sabrao je u knjizi Župnikovi zapisi i sjećanja (Dubrovnik, 2017., 608 str.).

Godine 1978. u Smokvici je priredio znanstveni skup o teologu, pjesniku i povjesničaru Jakovu Salečiću (1678.-1747.). Bio je poticatelj i dobri duh nastanka zbornika Dubrovačkoga biskupijskoga sjemeništa i Klasične gimnazije Ruđera Boškovića „Religionis et bonis artibus“ (1996., 336 str.), Smokvičkoga zbornika (1998., 399 str.), Zbornika Čare (1999., 412 str.), povijesti Hrvatskoga kulturnoga društva Napredak u Dubrovniku (2011., 255 str.) i monografije Dubrovačke katedrale Gospe Velike (2014., 592 str.). U travnju 1995. pokrenuo je „Našu Gospu“, list Kat-

edralne župe u Dubrovniku koja ustaljeno izlazi. Objavljivao je u časopisima: Naša ognjišta, Služba Božja, Kateheza, Sveta baština, Blatski ljetopis, Glas Koncila, Dubrave hrid, Glas Grada i drugima.

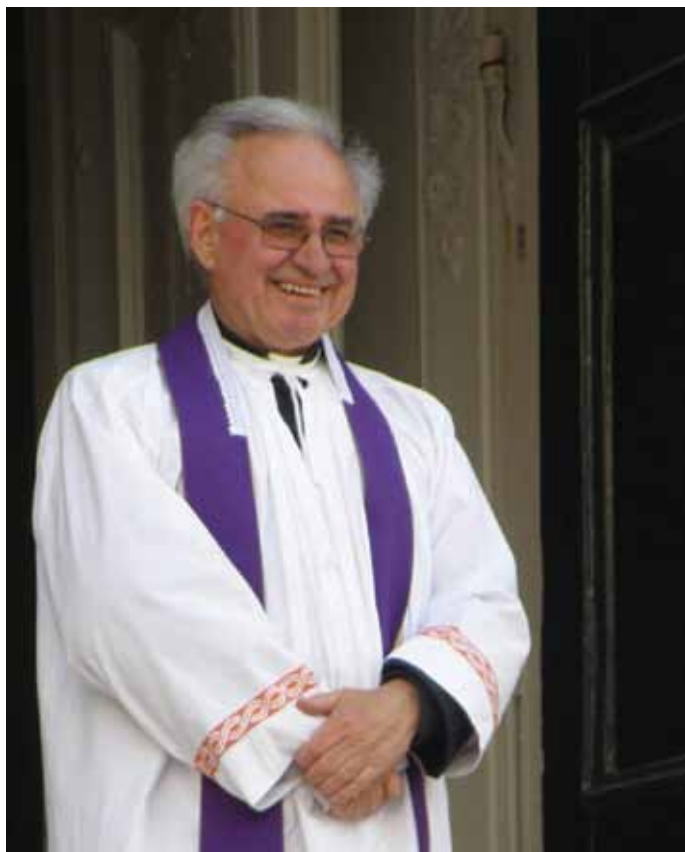
Katedralnoj je župi priskrbio kuću za duhovne vježbe, susrete i odmor u Grgurićima kraj Slanoga, a relikvijarij stolne crkve obogatio je moćima i moćnikom bl. Alojzija Stepinca, sv. Leopolda Bogdana Mandića, bl. Ivana Merza.

U odluci o imenovanju katedralnim župnikom biskup Želimir Puljić mu je 23. listopada 1990. napisao: „U svojoj dosadašnjoj župi učinili ste dosta. Na novoj dužnosti nastojte organizirati bogoslužje tako da katedrala bude doista ‘majka svih crkava’ i svih vjernika naše Biskupije.“ Te je smjernice don Stanko nastojao provoditi čineći od Katedrale biskupijsko svetište Gospe od Porata i središte vjerskoga života Grada na Kandeloru, Svetoga Vlaha, Misu posvete ulja, Veliki petak i Tijelovo; popunjavajući katedralne zborove i Bratovštinu Presvetoga Sakramenta ljudima iz cijeloga grada, a ne samo župe unutar Zidina i odabirom uglednih vjernika iz cijele Biskupije za obred pranja nogu na Veliki četvrtak. Dugotrajnošću službe u dubrovačkoj stolnici (1990.–2019.) od gotovo 29 godina prestigao je Iva Ferrantija koji je Katedralom upravljao 27 godina (1892.–1919.).

Od 1991. do 2019. bio je jedan je od glavnih organizatora Feste sv. Vlaha koja je 2009. proglašena nematerijalnom baštinom čovječanstva. Obnovio je procesije dubrovačkim gradskim ulicama na Veliku Gospu (sa slikom Gospe od Porata), Tijelovo (s Presvetim Oltarskim Svetootajstvom), Veliki petak (s moćnikom svetoga Križa) i na blagdan Obrane svetoga Vlaha (s moćnikom Parčeve desne ruke).

Organizirao je brojne vjerske tribine, predstavljanja knjiga, književne večeri, humanitarne koncerte. S Katedralnim pjevačkim zborom pohodio je dvadesetak svjetskih i hrvatskih katedrala i marijanskih svetišta od Bistrice, Čenstohove, Lourdesa, Fatime i Sirakuze, a više je puta s njima bio u privatnoj audijenciji počasnoga Dubrovčanina sv. Ivana Pavla II.

Bio je i najdugovječniji član Zbora konzultora (od 1983.) i Svećeničkoga vijeća Dubrovačke biskupije, generalni vikar Dubrovačke biskupije godine 2017., gimnazijski kateheta, dekan Dubrovačkoga dekanata (2003.-10.), pročelnik Vijeća za obitelj Dubrovačke biskupije, član Vijeća za obitelj Hrvatske biskupske konferencije (1995.-2000.), duhovnik podružnice Hrvatskoga katoličkoga liječničkoga društva (od 2002.), predsjednik podružnice Hrvatskoga kulturnoga društva Napredak (2006.-11.). Godine 2014. zbog nedostatka svećenika preuzeo je i pastoralnu skrb za prigradsku župu Sv. Andrije (Pile – Iza Gra-

da – Bosanka – Ploče – Zlatni potok. Njegovim zalaganjem uklonjena je „grozota pustoši“ i „litoštros“ iz prezbiterija dubrovačke katedrale te je u nju 2016. vraćen stari oltar. Zalagao se da se nakon nekoliko desetljeća stanke obnovi Stolni kaptol svete Marije, što je i učinjeno godine 2016. Pobrinuo se da se kosti utemeljitelja Grada, dubrovačke vlastele i građana, utvrđene starosti od V. stoljeća naovamo, iskopane u arheološkim istraživanjima nakon potresa 1979., dostojanstvo 9. travnja 2019. pokopaju u sakristiji Katedrale. Nije dočekao uređenje podzemlja dubrovačke katedrale u kojoj se nalaze ostatci kasnoantičke i romaničke prvostolnice. Bivši dubrovački pravoslavni paroh o. Goran Spaić o njemu svjedoči: „Don Stanko je kao katedralni župnik i simbol ovoga Grada; mogu slobodno tako reći, očuvanja dobrih dubrovačkih tradicija.”

U najdraže trenutke života ubrajao je desetak susreta sa sv. Ivanom Pavlom II. i rukovanje s Papom, sudjelovanje na proglašenju svetima u Rimu Nikole Tavelića i Leopolda Mandića, na nacionalnim svečanostima u Solinu 1976., Mariji Bistrici 1984., Zagrebu 1994., 1998. i 2011., Splitu i Solinu 1998. i Dubrovniku 2003. Godine 2016. u Europskom parlamentu u Bruxellesu govorio je o dubrovačkom zaštitniku sv. Vlahu.

Iz Domovinskoga rata posebno pamti dolazak Konvoja Libertas, pobjedu u Oluji i susret s Predsjednikom dr. Franjom Tuđmanom. Sredinom studenoga 2012. bio je presretan kad je izrečena oslobađajuća presuda za generale Antu Gotovinu i Mladena Markača i na Misi zahvalnici u Katedrali govorio je zanosno i potreseno. Godine 2017. dobio je Nagradu Dubrovačko-neretvanske županije za životno djelo zbog profesionalnoga obavljanja svećeničke službe, pastoralnoga i humanitarnoga rada u vrijeme Domovinskog rata, nastavničkoga djelovanja, promicanja građanskih i vjerskih sloboda, solidarnosti i snošljivosti među ljudima te skrbi o kulturnoj baštini.

Petar Marija Radelj

Sprovodna misa i pokop posmrtnih ostataka dr. don Stanka Lasića

Sprovodna misa i pokop posmrtnih ostataka dr. don Stanka Lasića, umirovljenog svećenika Dubrovačke biskupije, kanonika stolnog kaptola Marije Velike i dugogodišnjeg katedralnog župnika, održani su u njegovoj rodnoj župi Svih svetih u Jarama kraj Širokog Brijega u Hercegovini 8. ožujka. Sprovodnu misu i obred pokopa predvodio je mons. Roko Glasnović, a propovijedao je mostarsko-duvanjski biskup i apostolski upravitelj trebinjsko-mrkanski mons. Petar Palić. Biskup Glasnović je na početku mise svima izrazio sućut te rekao kako je život Božji dar, a smrt prijelaz u

Očevu kuću. Don Stanko je svoj život darivao Kristu, Crkvi i ljudima, radosno služeći u različitim službama koje je vršio.

Iz homilije biskupa Palića: Neka ga Gospodin primi u radost svoga zajedništva na nebu

„Uz sve drugo što je don Stanko u životu činio, ono po čemu će biti upamćen ostaje njegovo svećeničko i pastoralno djelovanje u župama Dubrovačke biskupije, a osobito u katedralnoj župi Uznesenja Blažene Djevice Marije, Gospe Velike u Dubrovniku“, kazao je na početku homilije biskup Palić. Podijelio je s okupljenima i neke osobne uspomene i sjećanja na pokojnika kojeg je poznao skoro trideset godina i usko surađivao s njim preko dvadeset godina: „Don Stanko je bio među prvim svećenicima koje sam upoznao kad sam kao bogoslov došao u Dubrovačku biskupiju. Životni i svećenički put nas je učinio bliskim suradnicima, ne nužno i uvijek istomišljenicima, ali nikad s prijekim pogledom i povišenim tonovima. Jer, s don Stankom se jednostavno nisi mogao svađati. Ako si slučajno bio neraspoložen i ljutit i spreman na svađu, on bi to jednostavno okrenuo na šalu i nasmijao se ili bi jednostavno tiho nestao, dok se ‘munje i gromovi’ emocija ne bi stišale. Upravo iz tog razloga nije mu čovjek mogao zamjeriti ni njegovu brzopletost nekada, ali ni povremenu djetinju naivnost, kojom je pristupao životu i ljudima.“

Istaknuo je kako je don Stanko vrlo rado govorio i propovijedao pronalazeći pravu, svećeničku i ljudsku riječ, te pozvao vjernike da u ovom trenutku oproštaja s njim dopuste da u njihovim srcima odjekne Božja Riječ, riječ istine, nade i ohrabrenja...

Biskup Palić je poručio kako je to utjeha vjere i nada spasenja koju je don Stanko navijestao, za koju je živio i vjerujemo da ju sada živi u potpunosti, u radosti nerukotvorenog, vječnog doma kod Gospodina. ...Ustvrdio je i kako je u središtu svakog sprovednog obreda evanđelje Isusa Krista, utješna spoznaja da Isus nikoga neće izbaciti. Kršćanstvo je kroz vjekove

ispovijedalo da je Isus Krist Gospodin: Krist je umro i uskrsnuo, da bude gospodar mrtvima i živima. „Ova spoznaja pruža sigurnost u svim neizvjesnostima. U evanđelju slušamo i obećanje Isusa Krista: ‘Da, to je volja Oca mojega, da tko god vidi Sina i vjeruje u njega, ima život vječni i ja da ga uskrisim u posljednji dan.’ (Iv 6, 40) Život s Bogom znači biti u njegovoj blizini, zauvijek, neograničeno i neprestano“, kazao je mostarski biskup.

Slaveći za njega euharistiju, slavlje života i veliko otajstvo uskrsnuća, dušu pokojnog don Stanka povjerava se beskrajnom Božjem milosrđu. „Neka ga Gospodin primi u radost svoga zajedništva na nebu, a Blažena Djevica Marija, Gospa od porata, neka svojim zagovorom zagovara sve nas koji smo još na putu prema vječnoj domovini, da i mi jednom sretno stignemo i u radosti se sa svima nađemo.“

Oproštaji od pokojnika

Na kraju sprovodne mise na životni put pokojnog don Stanka podsjetio je župnik župe sv. Petra s Boninova u Dubrovniku don Ante Burić, a rektor zborne crkve sv. Vlaha don Hrvoje Katušić pročitao je izraze sućuti. Sažalnice su pisanim putem uputili bivši dubrovački biskupi mons. Želimir Puljić, zadarski nadbiskup i predsjednik Hrvatske biskupske konferencije, mons. Mate Uzinić, riječki nadbiskup koadjutor, mons. Tomo Vukšić, vrhbosanski nadbiskup metropolit i apostolski upravitelj Vojnog ordinarijata u BiH te kotorski biskup mons. Ivan Štironja. Usmeno su sućut izrazili šibenski biskup mons. Tomislav Rogić i šibenski biskup u miru mons. Ante Ivas.

Mons. Puljić je, uz izraze sućuti svima, kazao kako malo pomalo odlaze stariji misnici koji su proživjeli teška vremena komunizma i velika stradanja u Domovinskom ratu, ali su ostali stameni i vjerni svećeničkom pozivu i poslanju. Među takvima je i don Stanko koji je trideset godina vodio župu Marijinog Uznesenja u Dubrovniku. Mons. Uzinić je, uz ostalo,

napisao kako je don Stanko bio zauzet svećenik, gorljiv pastoralac, ali i iskren suradnik koji nije izmicao od tereta službe i odgovornosti, pa ni one najodgovornije i najzahtjevnije u suradnji s biskupom, službe generalnog vikara. Posebice ga je obilježila služba katedralnog župnika. Istaknuo je i njegovu iskrenu želju za svekolik napredak Dubrovačke biskupije te kako je uvijek davao najbolje od sebe.

Mons. Štironja je sućut povodom smrti vrijednog svećenika Dubrovačke biskupije uputio s pastoralnog pohoda u Kanadi obećavajući molitve za pokojnika uz želju da mu Uskrsli podari vječni mir i radost u nebu. Mons. Vukšić je izrazio sućut i svim svećenicima Dubrovačke biskupije koja don Stankovom smrću ostaje bez vrlo vrijednoga člana svoga prezbiterija, kao i svoj don Stankovoj rodbini, prijateljima, bivšim župljanima i poznanicima kojih je imao vrlo velik broj jer je uvijek znao na uljudan način, kao dobar pastoralni poslanik, stvarati i održavati dobre veze s ljudima.

Kancelar Mostarske biskupije don Stipe Gale izrazio je sućut u ime župnika domaćina i ostalih hercegovačkih svećenika koji nisu mogli biti na pokopu.

Posljednji pozdrav u ime obitelji pročitao je mali nećak Leon Lasić. Podsjetio je kako je don Stankovo mladomisničko geslo bilo „Pjevat ću Gospodinu dok sam živ“ (104) dodavši kako je don Stanko po naravi bio veseljak koji je u svom svećeničkom zvanju našao sve što je želio. Istaknuo je njegovu veliku životnu energiju kojoj su se oni mlađi divili, opisavši to primjerom kako je don Stanko u jednom danu znao obići u Jarama staru majku Anicu, održati predavanje na fakultetu u Mostaru, vratiti se na misu u Dubrovnik i na kraju otići u Slano zaliti vrt. Zahvalio je Bogu što im ga je dao.

Uz vjernike iz Dubrovnika na pokop don Stanka Lasića stigli su i vjernici s Korčule gdje je pokojnik gotovo dvadeset godina bio župnik.

U svojim odorama uz pokojnikov odar izmjenjivali su se predstavnici Bratstva Presvetog Sakramenta iz katedralne župe u Dubrovniku i bratstva iz Smokvice s otoka Korčule. Iza njih su stajali predstavnici Bratovštine festanjula sv. Vlaha.

Pjesmom su pokojnog župnika ispratili članovi dubrovačkog Mješovitog katedralnog zbora pod vodstvom Željane Lučić te mu i tako zahvalili za desetljeća župnikovanja i sve što je činio u Gradskoj župi.

U ime Mješovitog katedralnog zbora oprostila se Laura Zoranić

Dragi naš don Stanko! Ostali smo zatečeni viješću da ste pošli u susret Svevišnjem, dok su nam još u mislima i sjećanju slike s Vašeg ne tako davnog imendana.

Requiem aeternam.

Adio dobri naš don Stanko...

Vole, i za Vas mole katedralni pjevači

U hramu tvome gdje plam se žrtve širi,
Svrni na nas rajski pogled mili.

Sad ja Te molim, svom dušom zborim,
Pjesmom hvalu dajem, ponizno se kajem.
Tvog križa znamen, nek sjaji dovijek; Amen!

U ime dubrovačkih vjernika i ispred katedralnog Bratstva Presvetog Sakramenta riječi oproštaja izrekao je Josip Žuvela

Obraćam se u ime Bratstva Presvetog sakramenta pri stolnoj crkvi u Dubrovniku, u ime Župskog pastoralnog vijeća i na koncu obraćam se u ime vjernika župe pri katedrali, župi Uznesenja Blažene Djevice Marije u Dubrovniku. Izražavam osobito poštovanje i sućut dragoj obitelji i rodbini našeg don Stanka.

Don Stanka upoznao sam već 1968 kao bilježnika Biskupijske kurije (u Biskupskoj palači) Grada. I kasnije smo se družili dok je bio svećenik u Smokvici i na Korčuli. Naše intezivno (mogu reći svakodnevno) druženje počelo je od jeseni 1990 god. kad preuzima službu gradskog župnika i upravitelja stolne crkve Gospe Velike u Dubrovniku.

Mogu slobodno reći da je naše druženje trajalo 30 godine do prije nekoliko dana kad sam ga posjetio u svećeničkom domu na bolesničkoj postelji. Tijekom vremena postao sam mu najbliži suradnik oko organiziranja života i djelovanja u Dubrovačkoj katedrali Gospe Velike. Tako izbliza jako dobro upoznao sam tog čovjeka njegovu široku kulturu, katehetsku, govorničku, svećeničku, karitativnu i organizatorsku djelatnost i sposobnost.

Ugodan razgovor i vesela pjesma još odzvanjaju, dok razdragani osmijesi titraju na našim licima i u srcima. Što reći u tužnom trenutku rastanka i oproštaja? Da je samo sabrati naša druženja kroz molitvu i pjesmu, dobili bi jedan raskošan ljetopis. Kroz 30 godina službe bili ste naš sigurni oslonac, duhovni vođa koji je očinskom brigom skrbio za naš Katedralni Zbor. Vi ste poznavali nas, mi smo poznavali Vas. Skladno smo surađivali, molili smo pjevajući, pjevali smo moleći. Katedrala je bila naš drugi dom, naš duhovni dnevni boravak, a Vi ponosni i dobri domaćin. Pod svodovima naše Gospe ostaju sve Vaše predike, nedjeljne mise, pokornice i zahvalnice, duhovni nagovori, vježbe i obnove, latinske prve nedjelje i klanjanja pred Presvetim, svećani pontifikali, nebrojene pobožnosti... Previše se „Božje ljepote“ i duševne hrane skupilo u ovih 30 godina našeg druženja i djelovanja. Nezaboravna su hodočašća koja čovjeku griju i obogaćuju dušu, od malih mjesta Vaše rodne i ljubljene Hercegovine, pa sve do europskih metropola. Malo koji zbor se može pohvaliti da je pohodio 25 katedrala. Negdje pod svetom misom, negdje koncertom, pa i samo posjetom i molitvom uz jednu marijansku pjesmu, uz Vaše vodstvo pjevali smo zanosno Svevišnjem na slavu. Širili smo ljepotu naše pradjedovske kršćanske vjere, dubrovačke slavne prošlosti, kulture i sakralne baštine. I kad god opet zapjevamo Vašeg najdražeg Ivana klakara, pred očima će zasjati nasmijani lik veselog don Stanka u svojoj vedrini i zanosu... dobrog našeg don Stanka, iznimnog svećenika, velikog katedralnog župnika, ponosnog kanonika Svete Marije Velike, istinskog domoljuba, naučitelja i duhovnika, Gospinog štovatelja, a nadasve čovjeka i brata.

Nebeska zaštitnica, Božja Majka sa bezbroj blaženih imena, nama pak najdraža naša Gospa od Porata, neka Vas primi u vječni zagrljaj. Njena majčinska utjeha i pogled u neizrecivu ljepotu Božjeg lica, neka Vam budu vječna nagrada za sve ovozemne zasluge.

Do susreta u vječnosti nebeske Domovine, budi Vam

U odluci o imenovanju katedralnim župnikom biskup Želimir Puljić mu je 23. listopada 1990. napisao: „U svojoj dosadašnjoj župi učinili ste dosta. Na novoj dužnosti nastojte organizirati bogoslužje tako da katedrala bude doista ‘majka svih crkava’ i svih vjernika naše Biskupije.“ Tako je i bilo. U tome je i uspio. Bio je moralni teolog, vjerski pisac, kulturni radnik, domoljub i kanonik stolnog kaptola Svete Marije. Njegove propovijedi bile su uvijek poticaj za vjernika. Dnevna čitanja povezivao je sa kršćanskom povijesti koju je jako dobro poznao te aplicirajući na današnjeg čovjeka i vrijeme u kojem živimo. U pozadini njegova života bila je svakodnevna molitva, promišljanje o pastoralu, briga o Katedrali osobito nakon domovinskog rata. Bio je dobar organizator u svemu. Imao je vrlo malo suradnika oko sebe i morao je sve unaprijed isplanirati i organizirati. Sjećam se, svake subote poslije jutarnje mise, u 8 sati sastajali smo se u župnikovom stanu (do. Stanko, pok. Margita Cetinić, Eržebet (Beba) Đanić i ja). Uz kavu dogovarali smo se o svim poslovima i obavezama tijekom slijedećeg tjedna i budućih blagdana. U Domovinskom ratu pokazao je neustrašivost i predanost ostajući sa svojim pukom, dijeleći nevolje opkoljenoga Grada, hrabreći civile u skloništimama i preko Hrvatskoga radija – Postaje Dubrovnik te pribavljajući i dijeleći pomoć potrebitima preko župnoga Caritasa.

O njegovu djelovanju dr. Slobodan Lang svjedoči: „Don Stanko Lasić se tijekom opsade Dubrovnika 1991. godine povezao s pripadnicima svih religija, naroda, dobi i spola zalažući se za sprječavanje sukoba i mržnje među ljudima.“ To se je nastojanje višestruko isplatilo. Mnogo je vodio računa o Katedrali želeći joj vratiti onu ljepotu, sadržaj i izgled kojeg je imala prije potresa 1979. Nabavljene su nove orgulje, prezbiterij s izvornim oltarom vraćen je na staro mjesto, Ticijan je zablistao u svom izvornom stanju, vraćene su mramorne ograde ispred pomoćnih oltara, restaurirana je i kompletirana sakristija, moćnik (relikvijar) dugi niz godina se stalno uređivao.

Početkom 1992. pošli smo u Rim da bi Svetom Otcu Ivanu Pavlu II i talijanskom narodu govorili i prikazali zločine u opkoljenom Gradu. Inače imao je desetak susreta i rukovanja sa Svetim Ocem. Pokazao se kao vrhunski metodičar i pedagog - profesor u nekoliko osnovnih i srednjih škola u Dubrovniku i na Teološko-kateheskom institutu u Splitu, Dubrovniku i Mostaru. Volio je mlade. Svojim učenicima i studentima nastojao je uliti i otkriti ljepotu i veličinu Kristove vjere i ljubavi. Svake godine vodio je mlade na hodočašće u Rim obilazeći svete apostolske pragove kako bi još

više zavoljeli katoličku vjeru, njezinu povijest i Vječni grad. Organizirao je brojne vjerske tribine, predavanja knjiga, književne večeri, humanitarne koncerte. S Katedralnim pjevačkim zborom pohodio je dvadesetak svjetskih i hrvatskih katedrala i marijanskih svetišta od Bistrice, Čenstohove, Lourdesa, Fatime i Sirakuze, a više je puta s njima bio u privatnoj audijenciji počasnoga Dubrovčanina sv. Ivana Pavla II. Osobitu cjeloživotnu pobožnost gajio je i posvetio prema Majci Božjoj i Svetom Leopoldu Mandiću. Zato su sva hodočašća bila u raznim svjetskim marijanskim svetištima, Padovi i Herceg Novom. Moćnik (relikvijar) u Katedrali obogatio je najnovijim relikvijama: Svetog Ivana Pavla II, Blažene Marije Propetog, Blaženog Alojzije Stepinca, a posebnu relikviju sam je naručio, predložio i platio Svetog Leopolda Bogdana Mandića, koja predstavlja desnu svečevu ruku kojom je u ispovjedaonici blagoslivljavao i krijepio svoje vjernike.

U Slanome pored Dubrovnika u kući za odmor i ljetovanje siromašnijim obiteljima i djeci u potrebama napravio je poseban reljefni lik Majke Božje u kamenu s oltarom. To je isto napravio u Jarama u svom vinogradu.

Bio je ugledni građanin rada Dubrovnika i cijenjeni župnik, srdačan u susretu s ljudima i prepoznatljiv sa svojim brzim kratkim koracima dok je prolazio Stradunom.

U stručnim časopisima i zbornicima objavio je više znanstvenih radova, a njihova je kruna knjiga „Pravo na rođenje u učenju Crkve“ (2009., 704 str.). Probir svojih napisa i govora sabrao je u knjizi Župnikovi zapisi i sjećanja (Dubrovnik, 2017., 608 str.).

Bio je jedan je od glavnih organizatora Feste sv. Vlaha koja je 2009. proglašena nematerijalnom baštinom čovječanstva. Obnovio je procesije dubrovačkim gradskim ulicama na Veliku Gospu (sa slikom Gospe od Porata), Tijelovo (s Presvetim Oltarskim Svetoostajstvom), Veliki petak (s moćnikom svetoga Križa) i na

blagdan Obrane svetoga Vlaha (s moćnikom Parčeve desne ruke).

Godine 2017. dobio je Nagradu Dubrovačko-neretvanske županije za životno djelo zbog profesionalnoga obavljanja svećeničke službe, pastoralnoga i humanitarnoga rada u vrijeme Domovinskog rata, nastavničkoga djelovanja, promicanja građanskih i vjerskih sloboda, solidarnosti i snošljivosti među ljudima te skrbi o kulturnoj baštini.

Zabavan i duhovit čovjek. Na našim putovanjima i u posebnim prigodama znao nas je razveseliti i nasmejati do suza, svojim dosljedkama, anegdotama iz života, duhovitim vicevima, imitiranjem dragi ljudi, pjevanjem i svojim karakterističnim držanjem. U svojim propovijedima često je tumačio i povezivao Nebesku i Zemaljsku crkvu.

Dragi don Stanko eto te sada u toj Nebeskoj crkvi. Nastavi i dalje djelovati svojim pastoralom. Moli za svoje mjesto gdje si rođen, moli za svoju kršnu Hercegovinu koja te je dala i na našu Dubrovačku crkvu koja te je odgojila.

Mi ćemo uvijek ostati u mislima, sjećanjima i molitvama s tobom. A Nebeska majka Marija neka bude i dalje tvoja zagovornica i posrednica kod svog sina Isusa Krista i Nebeskog Oca. Počivaj u Božjem miru.

Misa zadušnica za don Stanka Lasića

Koncelebrirana misa zadušnica za dr. don Stanka Lasića slavljena je 15. ožujka. Misu je predvodio sadašnji katedralni župnik don Marin Lučić, a s njim je suslavio veliki broj svećenika Dubrovačke biskupije: kancelar don David Marjanović, čilipski župnik don Josip Barišić, umirovljeni svećenici mons. Toma Lučić i don Slavko Grubišić, rektor crkve sv. Ignacija pater Vinko Maslač, a asistirao je đakon don Tomislav Sikavica. Veliki broj vjernika sudjelovanjem na ovoj misi također se želio oprostiti od don Stanka.

Katedralni župnik Lučić je na početku propovijedi kazao da kada bi išli opisati don Stankov život u knjigama onda bi to bio jedan veliki opseg, jako puno knjiga. Tu misao je povezao s Ivanom evanđelistom koji je rekao da bi sam život Isusa Krista bilo teško povezati u sve knjige svijeta. Tako je teško popisati sve ono što je don Stanko radio i kako se u njegovom životu očitovao Otac.

Ispričao je kako je s don Stankom kao svećenik proveo dvanaest godina, a posebno se sjeća prvih dana kada je kao srednjoškolac, student susreo don Stanka koji je prema njemu pokazao očevu srce. Prema studentima, budućim svećenicima a kasnije kolegama, je pristupao očinski. Župnik Lučić je istaknuo to iskustvo očinstva

sa don Stankom, to kako je don Stanko njemu pristupio kao otac, jer je to za njega, kazao je, bila jedna važna dimenzija budući da je odrastao bez oca, a don Stanko mu je pristupio kao otac. Ono što je bilo znakovito jest da otac dozvoljava sinu da raste i da bude ono što jest.

Dodao je i kako u don Stanko kao svećeniku nije bilo ljubomore. Dozvoljavao je mladim svećenicima da budu ono što jesu. To je njegova velika karakteristika. Katedralni župnik je tu očinsku osobinu povezo s evanđeljem koje govori : “Jedan je vaš Otac na nebesima” i kada netko u svome životu ukaže na Oca koji je na nebesima i kada netko preuzme ulogu vođe, pastira ukaže na jedinog vođu a to je Krist, onda je ostvario svoj život.

Katedralni župnik je spomenuo i kako papa Franjo govori o očinstvu sv. Josipa. Očevi se ne rađaju već stvaraju. Čovjek ne postaje otac jednostavno rođenjem djeteta već preuzimanjem odgovornosti da se brine za to dijete. U današnjem društvu djeca se često čine kao siročad, kao da su bez oca, nastavio je svoje promišljanje. Don Stanko kao otac i svećenik je gorljivo nastojao prenijeti ljubav, letio je od silne gorljivosti da svuda stigne, da svima pomogne. Imao je srce koje ima sućuti. To je pokazivao pomažući ljudima u raznim potrebama. S druge strane je bio čovjek koji se znao diviti, a to svjedoče ljudi s raznih hodočašća. Otac shvaća da je u potpunosti dovršio svoju odgovornu ulogu tek kad postane beskoristan, tako kaže Papa. Kad vidi da se njegovo dijete osamostalilo i da može hodati životnom stazom bez pratnje. To znači da čovjek nije navezan već da je slobodan. Katedralni župnik je ispričao kako je susreo don Stanka tri dana

prije smrti, kada više nije govorio samo se nasmijao. I to je bio znak da je on u potpunosti dovršio svoju odgovornu ulogu, da je mogao pustiti ovaj svijet svjestan da je dobar boj bio, vjeru sačuvao i trku završio.

Ta ljubav koja se očitovala u njegovom životu najviše se prepoznavala kroz njegovu ljubav prema studiju i ljubavi prema Crkvi, općoj Crkvi i skrbi za cijelu Crkvu, a to je pokazivao s hodočašćima koja je često vodio u Rim i ljubavlju kojom je govorio o katedrali, o Papi i o Crkvi.

Ovo nije tužan trenutak, rekao je propovjednik, nego radosni trenutak da je jedan čovjek postigao svrhu svog života. Služio je Bogu, 55 godina je slavio svetu misu i živio svoje svećeništvo kroz krštenja, vjenčanja, sprovode. Zato i nas Gospodin na ovoj svetoj misi poziva da prepoznamo koja je naša svrha u Crkvi i društvu i da prenesemo ovo Božje očinstvo, poručio je.

Potaknuo je vjernike da im život don Stanka bude poticaj da i oni prepoznaju ono što trebaju činiti da ostvare svoj životni poziv. Izrazio je na kraju vjeru da don Stanko i sada sve njih promatra i da im se osmjehuje te zaželio na kraju da ga Gospodin primi u Očev dom. Na kraju su se prigodnim govorima od don Stanka oprostili: ispred katedrale Gospe Velike pjevač i član Bratstva Presvetog Sakramenta Zvonimir Cetinić, ispred svećenika Dubrovačke biskupije župnik župe sv. Nikole u Čilipima don Josip Barišić, a u ime grada Dubrovnika zamjenica gradonačelnika gospođa Jelka Tepšić.

Misno slavlje prigodnim svećanim glazbenim izričajem je pratio katedralni zbor pod vodstvom Dijane Stanoš.

Hvala časnoj Bernardi na godinama služenja u crkvi sv. Andrije

U nedjelju 19. lipnja 2022. župljani Sv. Andrije na Pilama pozdravili su se i oprostili sa časnom sestrom Bernardom Kovač koja je 26 godina služila u crkvi svetog Andrije. Pozdravila se sa župljanima u dirljivom govoru nakon svete mise koju je predvodio župnik don Marin Lučić uz koncelebraciju župnog vikara don Davida Marjanovića.

Časna sestra Bernarda iz reda Službenica Milosrđa (Ančela) rođena je u Posušju 20. ožujka 1950. kao Slavka Kovač. Prve zavjete je položila sa 22 godine. Cijeli je život posvetila služenju Bogu i pomaganju drugima. Župljani su se teška srca oprostili s njom, bilo je i suza, ali ostalo je obećanje da će se i dalje viđati jer će časna Bernarda biti blizu, tu na Pilama, u samostanu sestara Ančela.

„Najprije zahvaljujem dobrom Bogu što sam imala priliku i čast veliki dio životnog puta kročiti u zajedništvu s vama“ – rekla je u oproštajnome govoru nakon svete mise časna sestra Bernarda suznih očiju. „Mogu potvrditi da ste u moje srce pohranili nezaboravljiv utisak zadovoljstva i zahvalnosti. Život postaje prekrasan među ljudima koji ne štede sebe da bi pomogli i usrećili jedan drugoga. Od srca zahvaljujem župnicima, djeci, roditeljima... Svima, ama baš svima s kojima sam imala priliku surađivati. Osjećala sam se kod svih prihvaćena i podržana u svakom poslu. Kaže se da dobra vremena ne padaju s neba. Dobra vremena čine dobri ljudi, a to ste vi. Hvala vam na dobroti i spremnosti podržati me i pomoći mi na mnogo načina i u svako vrijeme“ – rekla je s. Bernarda. „Zahvaljujem na razumijevanju za moje nedostatke, a bilo ih je. U svakodnevnom životu čovjek je rijetko svjestan činjenice da mnogo više prima nego daje i da tek zahvalnost čini život bogatim. Stoga, hvala i za sve ono za što sada ne nalazim riječi. Vama želim i dalje sretan i uspješan hod na polju rada gdje ulažete sebe da bi drugima pomogli doći do Boga i rasta u vjeri“ – istaknula je časna. „Neka vas dobri Bog blagoslovi i čuva u nastojanju da se potičete i zalažete međusobno za dobro naše Crkve. Pratit ću vas svojim molitvama i srcem punim zahvalnosti. Sretno uz pomoć Božju i hvala tisuću puta – rekla je u dirljivom govoru časna sestra Bernarda, popraćenom suzama djece i odraslih, a onda i dugim, glasnim pljeskom za sve ono što je časna učinila za Župu svetog Andrije i njezine župljane.

Kao zahvalu i za uspomenu časna je sestra Bernarda dobila sliku Ivane Trostmann i buket cvijeća, a za-

pjevao joj je Dječji zbor Župe svetog Andrije pod vodstvom Luce Čatić, kao i Župni zbor svetog Andrije. Proslavu i zahvalu časnoj sestri Bernardi organiziralo je Pastoralno župno vijeće.

U ime Župe od časne Bernarde oprostila se članica Pastoralnoga vijeća Ivana Šutalo:

„Draga naša časna sestro Bernarda! Uistinu mi ponestaje daha i svaka riječ je nejak izraziti ono što zasigurno u svakome od nas ovog trenutka duboko i nezaustavljivo titra. U jedno sam sigurna, a to je, da bi svatko od nas, od najmlađih do zrelih i odgovornih, htio jasno i glasno izreći tako kratku, a veliku riječ: HVALA!

Hvala dobrom Bogu koji Vas je darovao ovoj župnoj zajednici da posvjedočite kako se služi Bogu, služeći braći u svakoj životnoj prigodi svojom jednostavnošću, nenametljivošću, brižljivošću, požrtvovnošću... Što je duša u tijelu, to ste bili Vi u ovoj župi! Druge ste obogaćivali i činili sretnima po Božjem planu.

Bog je ljubav!

Tome ste nas i Vi upućivali svjedočeći svojim životom Božju ljubav i ljubav prema svima s kojima ste dijelili svoje godine.

Hvala Vam za svaki lijepi dan, za svaki sretan trenutak i za svaki tren koji smo doživjeli zajedno, za sve susrete i iskustva, za ovaj srećom obogaćen život.

Neka Vam Bog bude nagrada za svu iskazanu dobrotu i ljubav.

HVALA!“

Brigu za crkvu sv. Andrije preuzeli su članovi Pastoralnog vijeća gospođa Marina Milićević, a brigu za crkvu sv. Jakova gospodar Srđan Wagner. Katehezu prvopričesnika preuzela je časna sestra Katarina Mihić, katehistica i sakristanka u Katedrali.

DUBROVAČKA CRKVA BOGATIJA JE ZA TRI NOVA SVEĆENIKA

Mlade mise don Iva Markića, don Jure Paponje i don Miša Pecotića

Dubrovačka Crkva od 4. lipnja bogatija je za tri nova svećenika koje je, na svečanom pontifikalnom slavlju u katedrali Gospe Velike u Dubrovniku, zareديو dubrovački biskup mons. Roko Glasnović. Don Ivo Markić, don Jure Paponja i don Mišo Pecotić novi su svećenici Dubrovačke biskupije koji su u svojim župama slavili Mlade mise.

Don Jure Paponja 18. lipnja je slavio Mladu misu u župnoj crkvi Presvetoga Trojstva u Gabela Polju. Na svečanosti je koncelebrirao veliki broj subraće

svećenika među kojima su bili dvojica mladomisnika Ivo i Mišo, domaći župnik don Bernardo Marijanović te propovjednik na Mladoj misi dubrovački katedralni župnik don Marin Lučić. Na misi su sudjelovali obitelj i rodbina slavljnika, brojni vjernici koje je na svom putu prema svećeništvu don Jure upoznao, kao i vjernici te župe.

- Jure je osjetio čežnju za Bogom i Božji poziv slaviti Boga svojim životom - kazao je župnik Lučić podsjetivši kako je ta čežnja za slavljenjem Boga na oltaru trajala proteklih sedam godina i ona se sada mijenja u to da 'živi svoje svećeništvo i prihvati svoj identitet djeteta Božjega, ali također i sina Božjega.'

S ovim trenutkom počinje i mladomisnikov rast u očinstvu u odnosu na one koje će kao svećenik susretati, što može buditi strah, ali će Bog dati svoju milost i za to. Propovjednik je također govorio o poniznosti istaknuvši kako Marija - Majka Lijepa Ljubavi uči tom putu poniznosti. Poručio je mladomisniku kako treba polako otkrivati što Bog od njega traži, što je ono posebno što on kao svećenik može dati. Za kraj je citirao riječi pape Franje o duhovnom očinstvu poručivši: "Jure, hrabro. Budi otac tamo gdje te Gospodin bude slao."

don Jure Paponja

Don Jure Paponja svoju prvu svećeničku službu vrši kao župni vikar u župi Svete Obitelji u Mokošici i kao pomoćnik bolničkom kapelanu.

Na liturgijsku proslavu Presvetog Srca Isusovog 24. lipnja svoju Mladu misu u župi sv. Vlaha u Janjini predslavio je novozaređeni svećenik Dubrovačke biskupije don Ivo Markić.

Mladomisničko slavlje u suslavlju velikoga broja svećenika i nazočnosti mnoštva vjernika započelo je roditeljskim blagoslovom, koje osim duboke simbolike samog čina blagoslova, na neki način označava i prepuštanje mladomisnika njegovoj novoj obitelji, Crkvi dubrovačkoj.

Propovjednik na mladoj misi bio je don Domagoj Markić koji je u propovijedi naglasio vrijednost ljubavi koju Gospodin ima prema svakome od nas: "Ljubav koja je paradoksalna, koja ostavlja sve sigurnosti i traži jednu ovcu, koju po ljudskoj logici nema smisla tražiti. Srce Božje koje je spremno ljubiti svakoga bez obzira na sve."

Nastavio je kazavši kako postoji opasnost da upadnemo u zamku da se smjestimo među onih devedeset i devet ovaca iz prispodobe o izgubljenoj ovcu: "Može nam se činiti da smo pravedni i možemo doći u napast da Gospodina pokušamo zadržati u našem toru, ali niti devedeset i devet ovaca ne može zadržati Gospodina. Ono što bismo trebali činiti je poći za njime dok traži izgubljenu ovcu. Ići u izazov napuštanja sigurnosti ustaljenoga i oslušivati Gospodina uvijek iznova."

Propovjednik Markić zaključio je osvrnuvši se na geslo mladomisnika "On treba da raste, a ja da se umanjujem", ističući kako ono savršeno odgovara poslanju svećenika, te je potaknuo i mladomisnika Iva i vjernike kojima je poslan da se "ne uzohole stavljajući sebe u centar, nego neka Gospodin bude centar i u svemu on uvijek neka raste. Danas smo sretni s Ivom jer je želio Gospodina staviti u centar."

Mladu misu u Smokvici na otoku Korčuli 16. srpnja u svečanom ozračju mnoštva vjernika i svećenika proslavio je novi svećenik Dubrovačke biskupije don

don Mišo Pecotić

Mišo Pecotić. Propovjednik na misi je bio don Ante Burić, bivši župnik u Smokvici, a sada župnik na Boninovu u Dubrovniku.

U župnoj crkvi Očišćenja Marijina na blagdan Gospe Karmelske okupila se obitelj iz koje mladomisnik dolazi, rodbina, župljani i prijatelji kao i druga dvojica ovogodišnjih mladomisnika Dubrovačke biskupije, kolege svećenici, đakoni, bogoslovi, redovnice i redovnici iz više redovničkih zajednica. U koncelebraciji su, uz ostale, bili župnik u Smokvici don Stipo Miloš i dekan Korčulanskog dekanata don Frano Kuraja.

„Bog sa svakim od nas ima svoj plan, sve nas je sakramentom krštenja pozvao na život djece Božje u zajednici krštenika“, kazao je propovjednik Burić. „Uz taj temeljni poziv Bog ponekog poziva da ga iz bližega nasljeđuje bilo u svećeništvu bilo u redovništvu. Puno je onih koji, zaglušeni bukom svijeta u kojem živimo, taj njegov poziv jednostavno ne čuju. Ima, međutim, i onih koji se, usprkos prevladavajućem mentalitetu, poput Andrije i Petra, Jakova i Ivana, ohrabre ostaviti svoj dosadašnji život, kako bi se, nasljeđujući Učitelja, posvetili služanju bližnjem u ljubavi.“

Obraćajući se mladomisniku kazao je da je on čuo i prihvatio Učiteljev poziv te progovorio o njegovoj budućoj svećeničkoj službi u kojoj treba nastaviti biti duboko svjestan činjenice da je i dalje Isusov učenik, da taj proces nikad ne prestaje.

Spomenuo je i kako je mladomisnik Pecotić izabrao na blagdan Gospe Karmelske slaviti svoju Mladu misu, te mu poželio da ga Marijin majčinski zagovor prati.

Mladomisnik Pecotić je izrazio radost što je u svojoj Župi i u starijim godinama mogao proslaviti Mladu misu sa svima njima i u vjeri u trojedinog Boga. Zahvalio je Bogu što ga je sve ove godine potihom i nenametljivo zvao i čekao da se odazove za rad na njivi Gospodnjoj.

Ljepoti i svečanosti mladomisničkoga slavlja, koje se u toj Župi slavilo nakon 59 godina, doprinijeli su i članovi više korčulanskih bratovština u svojim odorama te članovi Kumpanije Smokvica (Dubrovačka biskupija).

don Ivo Markić

DON IVICA PERVAN, GENERALNI VIKAR DUBROVAČKE BISKUPIJE I REKTOR CRKVE SV. VLAHA

Moramo biti svjesni da bez Božje pomoć i i milosti ne možemo. Zato je važno biti suradnik Božji u izvršavanju poslanja koje nam je Crkva namijenila

Don Ivica Pervan, svećenik Dubrovačke biskupije, novi je generalni vikar Biskupije i rektor Zborne crkve sv. Vlaha. Na tu službu imenovao ga je dubrovački biskup Roko Glasnović.

- Još uvijek se pomalo uhodavam. Bilo bi presmjelo reći da sam se već snašao u svim ovim službama koje su mi povjerene. Tu sam od Velike Gospe, znači neka četiri mjeseca. Kao rektor crkve sv. Vlaha, mogu reći da je u njoj sve uobičajeno, jer je ona takva da nekog posebnog pastorala i nema. Održavam sastanke s festanjulima, koji su započeli u listopadu, prvo s Upravom Bratstva, a od studenoga susreti se održavaju s Bratstvom. Svaki tjedan su susreti i tako će potrajati do pred Božić. Drugi dio pripreme za Festu je po Božiću. Moram ovdje spomenuti časnu sestru Marijetu koja je, rekao bih duša Parčeve crkve. U službi crkve je već nekih desetak godina i ona sve zna, tako da me u mnogočemu upućuje u ono što nas čeka. Gotovo sve godine svoga svećeništva nalazim se u blizini Grada. Neko sam vrijeme, osim školovanja, i živio u Gradu. Od 2002. do 2007. sam živio u Sjemeništu i pomagao u pastoralu Župi sv. Petra na Boninovu, a onda sam od Božića 2007. bio na Boninovu. Jedno vrijeme sam bio kancelar (2013.-2019.) tako da sam radio u Gradu. Mnogo toga mi je poznato. U mnogim momentima života Crkve sudjelovao sam direktno ili indirektno. Mnogo toga sam promatrao i osluškivao.

O službi generalnog vikara Dubrovačke biskupije ističe:

- Puno je posla i obveza, puno se očekuje i traži, ali s Božjom pomoći i pomoći suradnika, koji su na raspolaganju u našoj Biskupiji i u službi našoj Crkvi pod vodstvom biskupa Roka, ide pomalo. Nastojimo odgovoriti na potrebe Crkve. Osobno sam zadovoljan situacijom u Biskupiji. Ono što se ne stigne odraditi danas, nastojimo to onda učiniti sutra. Čovjek često misli da mora sve stići i odraditi odmah, što može biti i opasno. Moramo biti svjesni da bez Božje pomoć i milosti nećemo moći i ne možemo. Zato je važno doista biti suradnik Božji u izvršavanju poslanja koje nam je Crkva namijenila pa tako konkretno i meni namijenivši ove službe koje danas vršim s Božjom pomoći i pomoći Majke Božje.

Bliži se Festa, sastanci s festanjulima održavaju

don Ivica Pervan

se svakog ponedjeljka. Već se pomalo osluškiju imena novih kandidata. Don Ivica o festanjulima ima samo riječi hvale:

- To je tim ozbiljnih i odgovornih ljudi. Drago mi je da imam takve ljude blizu sebe s kojima mogu razgovarati i planirati, ali isto tako i kavu popiti nedjeljom poslije mise, a i našaliti se. Dvije protekle godine pandemije i određenih mjera, Festa se ipak održavala u drugačijem i možda nikad očekivanom obliku, ali je Festa bilo. Bogu hvala i slava na tome. Nadajmo se s Božjom pomoći i zagovorom sv. Vlaha da će, kako se zna reći, 'sv. Vlaho učinit svoje famozo čudo od čudesā' pa će ova sljedeća Festa 2023. godine i sve naredne doista biti onakve kakve su znale biti prije pandemije – poručuje rektor Parčeve crkve.

Don Ivica Pervan je rođen 17. travnja 1971. u Doboju, u Bosni i Hercegovini. U Novom Šeheru završio je osnovnu školu, Gimnaziju u Dubrovniku, Teologiju u Splitu i u Rimu na sveučilištu Urbaniana. Zaređen je za svećenika u rodnoj Župi u srpnju 1998. godine. Po povratku u Biskupiju, od 1999. započeo je službu župnika u Postranju i Brgatu u Župi Dubrovačkoj, a krajem 2007. postaje župnik Župe sv. Petra na Boninovu. Od 2010. je i dekan Dubrovačkog dekanata. Kancelar Dubrovačke biskupije bio je od 2013. do 2019. godine. Od 2015.

imenovan je za župnika Župe Presvetog Spasitelja u Mokošici, dekanom dekanata Dubrovnik 2, te kanonikom obnovljenog Stolnog kaptola Svete Marije. Dugogodišnji je biskupijski delegat za ekumenizam i međureligijski dijalog i član Vijeća za katoličke škole pri Hrvatskoj biskupskoj konferenciji.

FRA JOSIP SOPTA, GWARDIJAN SAMOSTANA MALE BRAĆE

Crkve su prazne, nema mladih ljudi koji su krasili Grad. S te strane, ovo nije više onaj Grad koji je bio prije 30 godina

Fra Josip Sopta ove godine je došao na službu gvardijana franjevačkog samostana Male braće. To je svojevrsan povratak jer je tu već bio od 1987. do 2000. godine, kako kaže, u vremenu najtežeg doba samostana u povijesti, vremenu Domovinskoga rata i poslijeratne obnove. Naime, fra Sopta je pokrenuo i vodio obnovu franjevačkog samostana, pa zna reći kako su Mala braća na neki način njegovo čedo.

- Počeli smo od nule, crtali prve planove. S inženjerima sam napravio Idejni projekt koji je kasnije razrađen. Uveli smo lift što je bilo najteže, a sada se pokazuje kao vrlo vrijedno djelo jer stari fratri mogu silaziti iz soba – kaže fra Josip koji se posebno istaknuo u obnovi brojnih samostana: Pridvorje, Badija, Lopud, Ston, Zadar...

- Volim što sam se vratio u Grad, ali gvardijanska funkcija uključuje puno administracije, rada oko obnove, baš smo obnovili persijane na samostanu. Po vokaciji sam znanstvenik, a nikad mi nisu ruke bile slobodne za rad.

Gvardijan Male braće ima puno znanstvenih planova s Bibliotekom i Arhivom. Povijest franjevaca u Dubrovniku trenutno ga najviše zaokuplja.

- To zaslužuje kompleksno istraživanje i rad, volio bih imati slobodno vrijeme i dosta suradnika. Doktorirao sam Teologiju, noviju crkvenu povijest, mislio sam se baviti tim temama. Međutim ovdje mi se stalno otvaraju franjevački dokumenti i povijest. Tu nemamo povjesničara kakvi su nekad bili, a šteta je da to ode u zaborav, pa se bavim upravo tom poviješću. Meni su stalno pred očima fratri koji su ovuda prolazili, a nitko o njima ne piše – kaže fra Sopta otkrivajući što mu je kao teologu i povjesničaru trenutno u fokusu.

O Gradu će kako 'ovo nije onaj Grad koji je ostavio prije 20 godina', nema puno dragih ljudi koje je susretao, škuře na kućama su zatvorene.

- Crkve su prazne, nema mladih ljudi koji su krasili ovaj Grad. S te strane, ovo nije više onaj Grad koji je bio prije 30 godina. Iako je tada bio rat i nismo imali

ništa, imali smo zajedništvo. U ovoj crkvi je znalo biti tisuću ljudi. Nevjerojatno! Došlo je vrijeme koje se hitno mora mijenjati i kulturom i ekonomijom i dobrom voljom svih. Treba vratiti ljude u Grad, a ekonomska pitanja rješavati na neki drugi način, ne iseljavanjem, to je najgori način – poručuje fra Sopta.

Fra Josip Sopta rođen je 3. prosinca 1952. godine na Njivama u župi Rasno. U Sjemenište na Poljudu u Splitu odlazi 1967. U franjevačku provinciju sv. Jeronima sa sjedištem u Zadru stupio je 1971. Za svećenika je zaređen 25. lipnja 1978. u crkvi sv. Križa u Splitu, a 1982. odlazi na postdiplomski studij u Freiburg u Njemačku, doktorirao je teologiju. Nakon 13 godina u samostanu Male braće, šest godina bio je na službi župnika i gvardijana u Rožatu. Od 2006. do 2012. obavljao je službu provincijala sv. Jeronima. Ponovo se vratio za župnika u Rožat. U svećeničkom radu posebno se posvetio mladima. Bio je predavač u dubrovačkoj Biskupskoj gimnaziji te na Katehetskom institutu u Dubrovniku i Zadru. Uredio je arhiv Male braće i obnovio staru knjižnicu. Objavio je i uredio veliki broj knjiga, objavio brojne znanstvene radove iz povijesti Crkve i Franjevačkog reda u više časopisa i zbornika.

fra Josip Sopta i fra Ivan Gavran

FRA IVAN GAVRAN, EKONOM I ZAMJENIK
GVARDIJANA SAMOSTANA MALE BRAĆE

Svjedočanstva ljudi su lijep oblik pastoralne djelatnosti potreban u današnjem vremenu. Kad netko svjedoči ne govori naučeno, govori iskustveno

U franjevački samostan Male braće došao je i fra Ivan Gavran. Ovo nije prvi put da je u Dubrovniku, prije 50 godina u samostanu je boravio uz još 40-ak studenata na prvom stupnju studija za pripravu za svećenika. Nakon 75 godina životnog i svećeničkog iskustva, rada u samostanima izvan i u Hrvatskoj, postao je član dubrovačkog franjevačkog samostana.

- Uvijek sam radio s ljudima, zato sam i studirao psihologiju kao pomoćnu disciplinu u kontaktu i odnosu s ljudima. Koristilo mi je puno u pastoralnome radu. Sada, kada ne mogu više toliko pastoralno djelovati, došao sam u samostan na mjesto ekonoma i zamjenika gvardijana. Sada je puno kulturnih i sličnih djelatnosti – kaže fra Ivan koji pomalo upoznaje mentalitet i običaje Grada.

- Novo mi je sve što se tiče novog dijela Dubrovnika, ali stari dio Grada se praktički ne mijenja. Pogotovo mi se sviđa taj ambijent i dubrovački mentalitet, posebno mi je ugodno čuti dubrovački naglasak. U samostanu se polako snalazim, u novom sam poslu, praktički mi je prestao dosadašnji oblik djelatnosti rada s ljudima, sad više radim ono što treba oko samostana. Nastojimo održati duhovnu komponentu samostana, ispovijedamo, imamo mise, nedavno smo organizirali svjedočanstvo jednog obraćenika, bivšeg holivudskog glumca. Trenutno se prikazuje film španjolske producentske kuće o obitelji, radimo i druge stvari koje imaju direktnog i indirektnog kontakta s pastoralom i vjerom.

Fra Gavran sudjeluje u prevođenju filmova katoličke tematike.

- Držim da su svjedočanstva ljudi vrlo lijep oblik pastoralne djelatnosti potreban u današnjem vremenu. Kad netko svjedoči ne govori nešto naučeno, govori iskustveno, temeljito i istinito. Ljudi do toga jako drže, mislim u tom smislu nastaviti i ovdje djelovati – kaže ovaj franjevac.

Fra Ivan Gavran rođen je 1947. godine u Bosanskoj Posavini gdje je završio osnovnu školu. Nakon sjemeništa u Poljudu u Splitu, prije 50 godina u Dubrovniku je studirao filozofiju dvije, a potom teologiju četiri godine. Zaređen je 1975. godine u Splitu. Na posljediplomskom studiju u Rimu doktorirao je odgojnu psihologiju. Radio je na župi u Zadru. Vri-

jeme Domovinskoga rata od 1990. do 1995. proveo je u Puli, pomagao u smještanju izbjeglica. Devet godina boravio je u Argentini među iseljenicima u iseljeničkoj zajednici u Buenos Airesu. Nakon toga vratio se u Europu te devet godina radio na hrvatskoj misiji u Njemačkoj. Na Rabu je bio sedam godina, u Crikvenici tri godine te nakon pola stoljeća ponovno je došao u Male braće u Dubrovnik.

**PATER MIRKO NIKOLIĆ, POGLAVAR
ISUSOVAČKE ZAJEDNICE I KAPELAN U
DUBROVAČKOM ZATVORU**

Kršćanska meditacija je dobra i potrebna. Mislim da je to lijep način da svoju molitvu obogatimo

- Za Dubrovnik me vežu lijepe uspomene još iz djetinjstva kad sam u drugom razredu osnovne s tatom došao u Dubrovnik i prvi put vidio more i ovaj Grad – kaže pater Mirko koji se uz odgoj, što je specifičnost svećeničkog poziva, bavi duhovnošću, odnosno daje duhovne vježbe.

- Uz to što sam superior u zajednici, Provincijal me imenovao vicepostulatorom kauze za proglašenje blaženim sluge Božjeg oca Ante Gabrića, najpoznatijeg hrvatskog misionara u prošlom stoljeću. Time se bavim i to mi dosta vremena uzima. Uz to sam i kapelan u Dubrovačkom zatvoru što je posebno iskustvo. Proveo sam, u nekoliko navrata, potresne trenutke u razgovoru s tim ljudima koji traže susret sa svećenikom – kaže p. Mirko o svojim trenutnim obvezama pa ističe planove za dogodine:

- Sljedeće godine planiram u Korizmi održati tečaj kršćanske meditacije, ljudima ukazati i pokušati ih poučiti što je meditacija. Kad se govori o meditaciji tu postoji i konfuzija, ljudi pomisle na istočnjačke ponude meditacije. Međutim, mi imamo kršćansku meditaciju koja je dobra i potrebna. Kao isusovac gov-

pater Mirko Nikolić

orit ću iz isusovačke perspektive, znači onako kako je sv. Ignacije kao zaštitnik duhovni vježbi postavio meditaciju. Mislim da je to lijep način da svoju molitvu obogatimo. U planu je i eventualno ponuditi neki turnus duhovnih vježbi otvorenog tipa. Kad govorimo o molitvi, imamo usmenu molitvu koju svi znamo i prvu učimo, potom je meditacija ili razmatranje te kontemplacija. Unutar njih opet imamo cijelo bogatstvo molitvenog života koje možda dovoljno ne koristimo, a trebali bi.

P. Mirko često piše o molitvi. 'Nedjeljni susreti', 'Moliti s Biblijom', 'Milost susreta...', nazivi su tek djelića tiskanih knjižica koje su uvijek bazirane na Božjoj riječi, kaže ovaj isusovac kojem je cilj pisati o Poslancama te 'pomoći ljudima da ih razumiju i na temelju njih mole'. Već je održao nekoliko ciklusa duhovnih vježbi svećenicima i časnim sestrama. Sljedeće će biti u Pilama kod sestara Anćela. Za Dubrovnik kaže kako je specifičan po mnogočemu, mnogo toga mu se sviđa, a kapelica Trajnog klanjanja posebno ga se dojmila.

Pater Mirko Nikolić rođen je 1954. u Borovici, maloj župi u Središnjoj Bosni. Maturirao je u isusovačkom sjemeništu u Zagrebu, a 1972. ušao je u isusovački novicijat, završio studij filozofije potom tri godine teologije. Nakon svećeničkog ređenja u Zagrebu, tri godine je bio u hrvatskoj katoličkoj misiji u Parizu, a potom završava poslijediplomski studij iz teologije kod isusovaca u Parizu. Po povratku u Hrvatsku njegov svećenički put je protekao u odgoju isusovačkih bogoslova i u bavljenju duhovnošću. Kao svećenik bio je vjeroučitelj, duhovnik u Sjemeništu na Šalati, odgojitelj bogoslova na Jordanovcu, magistar novaka u Splitu, duhovni pedagog pa ravnatelj Isusovačke klasične gimnazije u Osijeku. U Opatiji je davao duhovne vježbe, bio duhovni asistent svećenika Riječke nadbiskupije. Sedam godina bio je glavni urednik Glasnika Srca Isusova i Marijina. U Opatiji je bio poglavar superior Doma duhovnih vježbi te organizirao susrete i davao duhovne vježbe dobrim dijelom za svećenike, ali i za bogoslove, časne sestre, laike. Iz Opatije je došao na jezuite.

FR. STIPAN (STIPE) JURIĆ, UMIROVLJENI PROFESOR BIBLIJSKIH ZNANOSTI NA PAPINSKOM SVEUČILIŠTU ANGELICUM U RIMU

Zapustili smo Riječ Božju. Kršćani uopće ne poznaju Bibliju. Svijet malo čita i to je činjenica!

Dominikanac fr. Stipe Jurić svoj novicijat je započeo u Dubrovniku, završio ga u Bologni u Italiji. Provincijsko vijeće je tada novake slalo u Italiju i baš se u Gružu na Dušni dan 1972. godine ukrcao na brod za

fr. Damir Šokić i fr. Stipe Jurić

susjednu zemlju. Nakon 48 godina života i svećeničkog djelovanja u inozemstvu, vratio se u Hrvatsku u ljeto 2019. godine. Profesor biblijskih znanosti 33 godine je predavao na Papinskom sveučilištu u Rimu. Obnašao je brojne dužnosti, bio je kapelan Sveučilišta Angelicum, dekan Instituta 'Mater Ecclesiae', dva puta dekan Teološkog fakulteta na Sveučilištu Angelicum.

- Od svibnja sam u Dubrovniku. Iskreno govoreći možda nigdje nisam imao ljepši život nego ovdje. Nemam puno obveza jer sam profesor u mirovini. Kako naš samostan nije župa nego prioralni samostan, priskočim uvijek u pomoć gdje treba. U samostanu imam redovno misu nedjeljom i običnim danom. Pođem i u Svetog Križa u Gružu ako im zatreba ispomoć u ispovijedanju. Bio sam i na Lastovu, u Župi Dubrovačkoj. Lijepo mi je, upoznao sam dosta dobrih ljudi. Čak sam išao u Rim na hodočašće – kaže fr. Stipe i ističe kako ne pati za velikim gradovima jer 'u njima je uglavnom živio, puno je putovao, vidio svijeta'. Dubrovnik mu odgovara, voli šetnje, poći na Lokrum. More ga je i privuklo u dominikanski red kad su mu poznanici koji su se vratili iz Dominikanske klasične gimnazije s Bola na Braču pričali o moru. Iako je umirovljeni profesor ni u Dubrovniku ne miruje.

- Nisam pustio knjigu, i dalje čitam, pratim literaturu i pomalo, onako umirovljenički, nešto pišem. Sad imam dosta slobodnog vremena. Trenutno radim na Svetom Pavlu jer od svega svoga opusa koji sam objavio, najmanje sam se njemu posvetio.

Do sada je objavio 15 knjiga, objavljuje dosta literature i kod nas, a i vani. Kao profesora biblijskih znanosti pitamo ga je li Biblija teško štivo, ljudima često neshvatljivo?

- Najveći problem čovjeka, u svemu čime se bavi, je nepoznavanje. Kršćanima je najveći problem, pa i

nekim svećenicima, nepoznavanje. Čovjek treba zastati, čitati temeljito, nekad i samo jednu rečenicu, ali je stvarno obraditi. Zapustili smo Riječ Božju, čak i u Crkvi, o svemu se govori, najmanje o Bibliji. Tek prije par godina je bila sinoda o Riječi Božjoj. Kršćani uopće ne poznaju Bibliju. Svakog utorka ću u našoj Župi Svetog Križa u Gružu u 19 i 30 sati održavati Biblijske večeri u vjeronaučnoj dvorani, pa dokle traje. To je za sve uzraste, za Božji puk, da malo uđemo u detalje, da se malo pomalo upozna Biblija. Moramo svijetu približiti Bibliju. Svijet malo čita, to je činjenica – kaže fr. Stipe ali i dodaje kako ima teških tekstova. Naime, umirovljeni profesor posebno proučava i istražuje Knjigu Otkrivenja (Apokalipsa), bavio se apokaliptičkom literaturom, izdao je dvije knjige o Ivanovom otkrivenju.

U sklopu 'Susreta u došašću kod Dominikanaca', koje održavaju fr. Tomislav Kraljević i fr. Stipe Jurič, u četvrtak, 22. prosinca u 19 i 30 sati fr. Stipe će održati predavanje 'U sjeni 'Dana Gospodnjeg' i dolaska 'Kraljevstva Svetih'.

Fr. Stipe Jurič rođen je 7. ožujka 1951. u Tomislavgradu u BiH. U Bolu je završio Dominikansku klasičnu gimnaziju, 1971. godine stupio je u novicijat u Dubrovniku, a završava ga u Bologni. Studij filozofije završava u Torinu, a u Bologni studij teologije. Slijedi poslijediplomski studij na Papinskom biblijskom institutu u Rimu a potom u Jeruzalemu na Dominikanskoj biblijskoj i arheološkoj školi. Doktorirao je biblijsku teologiju 1985. godine na Papinskom sveučilištu sv. Tome Akvinskog (Angelicum) u Rimu. Nakon što je 33 godine bio profesor biblijskih znanosti Papinskom sveučilištu, 2019. vratio se u Hrvatsku u Split, a od svibnja je u Dubrovniku.

FR. DAMIR ŠOKIĆ, UČITELJ NOVAKA U DOMINIKANSKOM SAMOSTANU

Novaka ima, Bog nije prestao zvati. Ljudi se možda ne odazivaju iz straha, ali Crkva u Hrvata ne može reći da oskudijeva svećenicima

- Ovaj samostan je samostan novicijata pa sam snagom te službe koju sam dobio, dobio i premještaj u Dubrovnik. Ove godine novaka nema, uz Božju pomoć na jesen iduće godine bi trebala biti sigurno dva novaka, možda i četiri – kaže fr. Damir Šokić učitelj novaka u Dominikanskom samostanu pa će kroz osmijeh kako je, nakon 25 godina svećeništva, budući da nema novaka, na svojevrsnom godišnjem odmoru. Pojašnjava kako novicijat traje godinu dana i to je priprema za prve zavjete. Kroz tu godinu novaci

se poučavaju o povijesti reda, duhovnosti, ustroju, svemu što se odnosi na dominikanski red.

Iako je trenutno pauza, lani su bila dva novicijata, godinu prije jedan. Na pitanje izostaje li zainteresiranost za svećeništvom, fr. Damir kaže:

- Novaka ima, Bog nije prestao zvati. Ljudi se možda ne odazivaju iz straha ili ne znam kojih razloga. Uvijek kukamo kako nema svećenika, ima ih. Posebno Crkva u Hrvata ne može reći da oskudijeva svećenicima. Dakako, da nas ima više bilo bi bolje. Svećenik ne dolazi s Marsa, dolazi iz našeg naroda, naših krajeva i obitelji. Duh vremena je takav da su ljudi neodlučni, nepostojani, to su velike borbe u tom nekom odgoju svećeničkog podmlatka. U društvu vidimo da se ljudi teško odlučuju za brak, teško prihvaćaju obveze, odgovornosti, žrtvu. To je problem društva koje se onda reflektira i na svećeničke kandidate – kaže fr. Damir koji s novacima priča, ohrabruje ih, ali i realno govori što ih u svećeničkom životu očekuje, da je to ozbiljan, zahtjevan i odgovoran, ali lijep poziv.

U Dubrovniku se snašao. Kao i svi dominikanci tako je i on vezan za dubrovački Samostan i za vrijeme studija i za brojnih događanja tako da je često bio u Dubrovniku.

- Ova godina mi je dobro došla jer nešto piskaram, proučavam neke povijesne izvore, to mi je i hobi. Kako je moja rodna Župa Uznesenja Blažene Djevice Marije Dolina kod Bosanske Gradiške stradala u Domovinskoj ratu, uzeo sam za zadatak napraviti monografiju o povijesti Župe, školstva, tradicijske kulture u selu. Bilo nas je 1200 prije rata, selo je doslovce deportirano, iseljeno 1995. i nitko se nije vratio. Treba zapisati da je tamo ipak svijeta bilo. Radim na tome zadnjih 15-ak godina, ali ništa nisam pozavršavao zbog obveza, sada je možda vrijeme da to dovršim – kaže fr. Damir pa spominje i sve manji broj stanovnika u povijesnoj jezgri pa Grad više nalikuje muzeju.

- Tu u nas na kvadratni kilometar ima pet velikih crkava. Ovo je naš najstariji samostan, najveći i povijesno nam je jako važan, ali pitanje je što s njime, on se kao i Grad pretvara u veliki muzej. Nitko to ne želi ni čuti ni reći, ali to je činjenica. Je li nam budućnost Gruž koji je ujedno i Župa, to su pitanja s kojima ćemo se brzo morati suočiti. Nas ima 70 u Hrvatskoj, preko 20 fratara je 80 plus. Vrijeme čini svoje. Izazovno je. Ta naša bogata kulturna baština nam postaje uteg, a ne možete to pustiti da propadne, treba promišljati kako to održati na životu – zaključuje dominikanac.

Fr. Damir Šokić rođen je 16. listopada 1969. godine u Bosanskoj Gradiški. Zaređen je za svećenika 2000. u Dubrovniku. Djelovao je u splitskom pa zagrebačkom samostanu, potom u Bolu na Braču pa na Rijeci i sada je u Dubrovniku na službi učitelja novaka.

PETRA POTREBICA, VODITELJICA KATEDRALNOGA ZBORA

‘Zborsko pjevanje je najljepši način slavljenja Boga. I nas u zboru to pjevanje međusobno spaja’

Prve glazbene korake napravila je u Muzičkoj školi Luke Sorkočevića. Dubrovkinja Petra Potrebica od malena je znala kako je glazba njezin životni put. Po završetku studija Glazbene pedagogije i Povijesti umjetnosti u Zagrebu, vratila se u Grad. Od ožujka preuzela je vođenje Katedralnoga zbora.

- Zborsko pjevanje nije neprirodno došlo. Kao mala pjevala sam u crkvenim zborovima, najprije u Gružu u Svetoga Križa kod prof. Marije Brčić, potom sam u Male braće svirala klavijature u vokalno-instrumentalnom sastavu koji je animirao nedjeljne mise. Pjevala sam i u zborovima: Anđeli kod prof. Maje Marušić, zboru srednje škole i u zboru na Muzičkoj akademiji, čak i u klapi u Zagrebu. Zborsko pjevanje uistinu mi nije nepoznato, ali uloga zborovođe ipak je nova situacija. Iako, znam način funkcioniranja, što mi je dobro došlo – kaže Petra.

Voditi Katedralni zbor, za kojeg kaže kako je ‘krug dobre duhovne energije’, Petri je zanimljivo i lijepo, ali zahtijeva veliko predanje, trud i rad.

- Došla sam u uigrani tim koji mi je puno pomogao. Oni su meni davali snagu, a nadam se, i ja njima. Osjetila sam se jako prihvaćeno od pjevača i to mi je puno značilo, bilo mi je jako bitno pogotovo na početku.

Probe su dva puta tjedno, po potrebi i više. Uz nedjeljne mise, dosta je festa, blagdana, skladbe za potrebe liturgije su raznovrsne, a Katedralni zbor uvijek spremno daje svoj obol svakom crkvenom datumu.

- Stiže nam Božić, pa Sveti Vlaho... Stalno je radno i intenzivno. Uvijek misliš da nećeš imati vremena pripremiti sve. Nema opuštanja, predaha, a svako vrijeme, svaki blagdan, nosi svoje skladbe i napjeve. Pjevači imaju svoje obveze, obitelji, ali opet nađe se, i snaga, i vrijeme za probe. Rekla bih kako je to i žrtva i predanje. Bude teško, ali bude i lijepo – pripovijeda Petra. Na pitanje kako odabiru glazbeni repertoar, odgovara:

- Uglavnom ja predlažem i odabirem repertoar, naravno u koordinaciji s don Marinom, koji ga i odobrava. Repertoar je u nekim situacijama i zadan, nema tu velikih odstupanja. Dugogodišnji pjevači upućuju me na veliki opus koji su usvojili prijašnjih godina i tu su mi od velike pomoći. Kako je korona u proteklom razdoblju sve stopirala, trenutno smo u fazi obnavljanja starog repertoara kojega ima jako puno, a pomalo radimo i na novim skladbama – ističe voditeljica zbora.

U Katedralnom zboru je tridesetak članova. Pje-

va se četveroglasno. Rijetki su dubrovački crkveni zborovi koji pjevaju u četiri glasa jer to je, pojašnjava, zahtjevno, traži sluh, rad i vrijeme.

U ovom je Zboru cijeli niz generacija. U tome jest i njegova čar, kaže Petra, pjevača ima od 25 do 80 godina.

- Nekad je malo nezgodno 'pomiriti' razliku u godinama, ali kad se radi, sve to štima. Ima pjevača koji su tu i 40 godina, tako da je zbarsko pjevanje jednostavno postalo dio njih, a mladi brzo 'love', oni nose to sve. U manjini su, ali su dominantni. Baš smo dobar tim, velika glazbena obitelj. Netko je malo glasniji, netko tiši, netko sugerira, netko komentira, ali sve se uštima k'o u pravoj obitelji – kaže voditeljica zbora.

Svaki zborovođa donese nešto svoje u zbarsko pjevanje, Petra insistira na 'lakoći pjevanja, lepršavosti, veselosti pjevanja, naravno kad skladba to dopušta'.

- Kažu da je pjevati Gospodinu dvostruka molitva. Rekla bih i trostruka. Zbarsko pjevanje je najljepši način slavljenja Boga. I nas u Zboru to pjevanje međusobno spaja. Cijeli život pjevam u crkvi, tako duhovno rastem. Produbilo mi je vjeru, produhovilo me – iskreno će.

Spominje pokojnu profesoricu Margit(u) Cetinić koja je bila dugogodišnja voditeljica zbora i profesoricu Maju Marušić koja je vodila zbor prije nego je Petra preuzela tu funkciju. Obje su joj bile profesorice u Muzičkoj školi i od svake je puno toga naučila. Dodaje i kako su obitelj Cetinić, Margit(a) i Vijeko, puno doprinijeli bogatstvu notnog fonda kojim zbor raspolaže. Doznajemo i kako je za zbarsko pjevanje

bitan akustičan prostor, a Katedrala je dobra po tom pitanju. Zborovođa preferira balatur, 'pa i namijenjen je zboru'. Tu su i orgulje koje svira Marko Palčok. Nedavno su bili u Rijeci. Putovanja idu uz zbarsko pjevanje, pa ne čudi što svi članovi željno iščekuju sljedeće. Spominje i kako je jako malo ljudi iz Zidina u Zboru, većina ih je iz drugih dijelova Grada.

- Koliko se, ljudi koji tu pjevaju, daju? Nije im problem u bilo koje doba doći na probu. To je stvarno veliko predanje, jedino Bog zaslužuje toliki trud i volju. Muzika je stvar momenta, trudimo se da bude što više dobrih momenata i uvijek pjevamo Bogu na slavu - kaže Petra, kojoj uspijeva 'pomiriti' glasovne različitosti i sve 'upakirati' u dobar zvuk. Iako nemaju službene audicije za pjevače, ako netko ima želju priključiti se Zboru, uvijek nam se može javiti nakon svete mise, uz uvjet da ima mota i sluha za zbarsko pjevanje.

PRIKLJUČITE NAM SE!

Dječji katedralni zbor

Dječji katedralni zbor čine djeca osnovnoškolskog uzrasta. Trenutno ih je u Zboru dvadesetak. Redovito se sastaju na probama subotom u 10 sati ujutro, a svake nedjelje, na jutarnjoj misi u 9 sati, ovaj Zbor svojim pjevanjem upotpunjuje misno slavlje. Zbor vodi vjeroučiteljica Željana Lučić. Tko želi postati član Zbora može im se priključiti, dovoljno je, nakon nedjeljne svete mise, javiti se voditeljici Dječjeg katedralnog zbora.

Ministranti

Ministranti Dubrovačke katedrale svojim služenjem pomažu tijekom svetih misa te brinu oko pripremanja liturgijskoga slavlja. Ministrantska grupa okuplja se u Katedrali na redovitim susretima svake subote u 9 i 30 sati. Voditelj ministranata je katedralni župnik don Marin Lučić. Ministrant može biti svaki dječak koji želi iskreno služiti na misi. Najčešće se u ministrantsku službu dječaci priključuju poslije Prve svete pričesti, ali mogu i prije.

ŠESTEROČLANA OBITELJ BARIŠIĆ SA STRADUNA

Božji plan je bio da završimo u Dubrovniku. Naši planovi nisu nas vodili u tom smjeru, ali evo nas u Gradu!

Uvijek se koncentriraju na pozitivne stvari, one negativne odrađuju, odgovara Marina Missoni Barišić na pitanje koliko je višečlanim obiteljima komplicirano živjeti unutar Zidina. Barišića je šest, uz Marinu i supruga Mata tu su djeca: Marko, Matej, Mario i Michael.

- Mi smo mladi ljudi i nama ništa nije teško u Gradu. Snalazi se čovjek kako zna tamo gdje živi, treba se prilagoditi svemu i odvagnuti što mu je bitno. Je li mu bitnije da mu je spenza blizu pa da je može donijeti doma u pet minuta, ili mu je bitnije da mu djeca sama idu u školu, igraju se vani bez da ih mora stalno gledati.

Sigurno je živjeti u Gradu puno teže starijim sugrađanima, pogotovo onima koji imaju problema s pokretljivošću, ali i njima je cijeli život tu, u Zidinama, i šetnja i misa. Barišići žive u obiteljskoj kući, doslovno uz Stradun, prostora je dovoljno. S njima su, samo kat niže, Marinini roditelji, pa ih je osmero u kući.

- Nismo mislili u Gradu živjeti, imamo zemljište u

Župi Dubrovačkoj, ali planovi su se promijenili. Došla su djeca, njih četvero, jednostavno, tu nam je život, tu nam je sve jednostavnije. A budućnost, o njoj je jako teško razmišljati. Nema dugoročnih planova. Ali, dobro je imati đardin u Župi, to je prednost – kroz osmijeh će Marina, pa iskreno nastavlja:

- Božji plan je bio da završimo u Dubrovniku, ne naš. Naši planovi nisu vodili u tom smjeru, htjeli smo ostati u Zagrebu, Dubrovnik nije bio opcija. Ali, evo nas u Gradu!

Blizina crkve

Suprug Mato, diplomirani kriminalist, u Dubrovniku je dobio posao načelnika osiguranja u Dubrovačkom zatvoru. Iako nije rodom iz Grada, rođen je u Gradačcu u BiH, došao je, zavolio Grad i tu se našao. I Marina se tu bolje našla kad je struka u pitanju - profesorica je talijanskoga i španjolskog jezika, turistička vodičica, drži tečajeve na Sveučilištu.

Kad spominje prednosti stanovanja u povijesnoj jezgri, posebno ističe blizinu crkava što je obitelji

Obitelj Barišić, Marina i Mato, djeca Mihael, Matej, Marko i Mario u Katedrali s pokojnim don Stankom i časnom Veronikom (obiteljski album)

Barišić jako bitno. Žive u neposrednoj blizini Male braće pa je, još od djetinjstva, bila orjentirana na tu crkvu.

- Išlo se i u Svetog Vlaha, u Katedralu... Zadnjih deset godina intenzivnije idemo baš u Katedralu. Odgovara nam što ima puno misa pa kad se ljeti poveća obim posla, uvijek se mogu organizirati i poći na jednu od njih, bilo ujutro ili navečer. Važno je nedjeljnu misu ne propustiti.

Uistinu je rijetkost ovu višečlanu obitelj, ne sresti na nedjeljnoj misli, onoj u 9 ujutro, u Dubrovačkoj katedrali. Marina je velika pomoć i glasovna podrška Malom katedralnom zboru.

- Želja mi jest priključiti se bilo kojem obliku zboru, ali zbog obveza ne mogu, pa se smatram ispomoći. Kad treba uletim, kad ne treba, podrška sam. Lijepo je, i to baš volim. Imala sam želju priključiti se i Zboru mladih i Velikom katedralnom zboru. Možda jednom.

Dupla festa

U idućoj godini Barišiće očekuje dupla festa, imaju prvopričesnika i krizmanika, Marija i Marka. Dvojac Marko i Matej su u katoličkim skautima Župe Velike Gospe i Svetog Andrije.

- Trudimo se pridonositi, koliko je u našoj mogućnosti, tom našem putu vjere. Još uvijek uspijevamo svi zajedno otići na nedjeljnu misu, to je valjda

jedan od rijetkih momenata kad smo svi šestero zajedno.

Za obitelj Barišić nedjelja je poseban dan, kako kaže Marina, barem onaj prvi dio dana - odlazak na misu i zajednički objed. To su vrijednosti koje njeguju i trude se održati ih.

A Grad, baš svaki gradski predio njima je posebno drag, od Pelina i Straduna djeci, Porporele cijeloj porodici ljeti, do Porta kad se pođe zaribat. Grad je kao velika okućnica, tu je škola, vrtić, za djecu idealno. Budući da Marina radi i kao turistička vodičica posao joj je usmjeren upravo na mjesto stanovanja.

- Što više tu živim, to više otkrivam neke stvari koje su mi zanimljive i koje bih htjela proučiti. Onda shvatim koliko toga ne znam o Gradu. To je ljepota življenja na ovom posebnom mjestu.

Budući da prozori obiteljske kuće gledaju pravo na Stradun, logično je bilo pitati smeta li im buka.

- Smeta, naravno. Uvijek smo živjeli u žamoru sa Straduna. I taj žamor nikad nam nije smetao, ali kad je bučno, a u zadnje vrijeme je baš velika buka, to već nije jednostavno. Izdržavamo, borimo se, smatramo sebe utvrdom koju još uvijek uspijevamo braniti pa dokle izdržimo – simpatično će mama Barišić. Primjećuje kako je u zadnjih sedam, osam godina porastao broj višečlanih obitelji unutar povijesne jezgre.

- Ima obitelji sa troje, četvero, petero, pa i sa šestero djece. Dobro je to saznanje jer to je i garancija da će sutra biti razreda u školi. Stvara se nova ekipa koja tu ostaje, naravno i galami, ali svi mi volimo galamu te vrste. Dječja galama, preostalim stanovnicima Grada, vjerujte, ugodno zvuči – zaključuje Marina, jedna od ove simpatične šesteročlane 'M' ekipe iz Grada.

Odgoj u krizi

Nedavno sam pročitala priču o ocu koji je od svoga sina, svaki put kad se bahatio, ili namjerno neispunjavao obveze, tražio da nauči novi pojam iz Enciklopedije uz obvezu da mu ga predoči uz objašnjenje. U početku je sin prkosno ispunjavao ovu zadaću, ali je s vremenom zavolio bogati svijet Enciklopedije i sve češće samoinicijativno zavirivao u njezine stranice. Kao odrasla osoba tri je puta pobijedio na kvizovima znanja, a u znak zahvalnosti, prvim osvojenim novcem, kupio je ocu kuću.

Ova, na prvi pogled jednostavna priča, sadrži svu mudrost principijelnoga odgoja, temelj kojega su: ljubav, podrška, principijelnost i ustrajnost, te snaga očevoga autoriteta kojega je sin u početku prihvaćao jer je morao, a kasnije instinktivno primjenjivao u životu i na kraju zahvalio svome ocu jer je baš, zahvaljujući njemu, postao uzoran čovjek. Pouka je svima nama u vremenu kad nam se događaju – nameću: obrnuti odgoj – obrnuta pedagogija koja se okreće protiv djece i mladih propagirajući se kroz brojne pravilnike, protokole, zakone koji djeci i mladima nude lažna prava bez obveza, a s kojima se ne mogu i ne znaju nositi. Uočljiva je i kriza autoriteta odraslih osoba, a koja proizlazi iz obrnutoga odgoja i lažnih prava bez obveza. Vrijeme u kojemu živimo svakodnevno donosi brojne promjene o kojima često ne uspijevamo niti promisliti, već ih jednostavno prihvatimo pod pritiskom materijalnih tegoba i komercijalizacije vrijednosti. Tek naknadno uočimo, osjetimo posljedice, ali je povratak na izvorne vrijednosti koje baštinimo težak, a ponekad gotovo i nemoguć. Jednom propušten odgojni momenat može biti zauvijek izgubljen. Ne vole danas roditelji manje svoju djecu nego prije, niti se manje brinu o njima, ali premoreni su od trke za rješavanjem neophodnih materijalnih potreba, doma dolaze umorni – posljednjim atomima snage predaju se obiteljskim radostima, ali i zahtjevnim obvezama. Nažalost, svi mi danas izgleda živimo da bismo radili umjesto da radimo kako bismo živjeli. Uče nas kako zaraditi, a ne i kako živjeti.

Umorna su i djeca, koja ih kod kuće dočekuju, jer su tijekom jutra bila u školi, možda sama sebi pogrijala objed, a onda sudjelovala u izvanškolskim aktivnostima ili bila na lekcijama. Željna su roditeljskoga osmijeha i zagrljaja. U takvim trenucima, koji su sve češći, potreban je razgovor u koje-

mu će djeca razumjeti roditeljski umor, shvatiti zašto im nisu kupili najskuplji mobitel ili tenisice, te na taj način osjetiti razumijevanje, poštovanje i zahvalnost prema svojim roditeljima, a roditelji će učvrstiti svoj autoritet činjenicom da nisu popustili neostvarivim zahtjevima djece u zamjenu za ljubav. Ljubav i autoritet moraju ići ruku pod ruku, odgoj mora biti principijelan. Djeca i mladi moraju odrastati uz jasno postavljena pravila i granice, a svi odgovorni za njihov odgoj ne smiju neprincipijelno popuštati i ići linijom manjega otpora jer će se naći u začaranome krugu narušenoga autoriteta. U obitelji, kao i u školi, mora se osjećati bitnost hijerarhije, a svi ti „ljudi u odrastanju“ moraju shvatiti da najprije moraju naučiti slušati, da bi imali pravo zapovijedati.

U ovom svijetu u kojemu je bitnost svedena apsolutno na materijalno, za posljedicu imamo odgoj u krizi. Iako smo danas obrazovaniji često izgleda da nismo i mudriji, iako puno više znamo, često slabije prosuđujemo. Često se ljutimo i često smo umorni. Suprotno ovome moramo svakodnevno naći vremena za razgovor. Moramo djecu i mlade svakodnevno pitati, ne samo koju su ocjenu dobili, već i što ih je razveselilo ili rastužilo toga dana, jesu li se možda s nekim posvađali, ili ih je netko uvrijedio. Moramo ih učiti obvezama, a ne samo pravima, pustiti ih da rade njima primjerene poslove, ne podmetati leđa za njih pri ispunjavanju njihovih obveza. Takvim postupkom razvijat ćemo u njima osjećaj bitnosti i našega povjerenja u njih. Potrebno ih je, što god je više moguće odmicati od svih vrsta ekrana, poticati njihovu kreativnost cijelom šakom, a ne samo s dva prsta (klikanje i lajkanje), uključiti ih u život s pet osjetila, a ne samo s dva. Ovo je zadaća koju paralelno moraju ispunjavati, i obitelj, i škola, i Crkva, i društvo, i mediji. Socijalna inteligencija danas je ugrožena, a digitalna demencija ozbiljna je prijetnja. Zato je pohvalna inicijativa u nekim dubrovačkim osnovnim školama koje su u dogovoru s roditeljima donijele odluku o zabrani korištenja mobitela, ne samo tijekom nastavnoga procesa, već i sveukupnoga boravka u školi: tijekom odmora i pri dolasku u školu. Dokazano je npr. u Francuskoj da učenici koji nisu koristili mobitel tijekom nastavnoga procesa ostvaruju puno bolji uspjeh, a vidno je poboljšana i socijalizacija djece. U obitelji i u školi bitno je svaki, pa i najmanji pozitivan korak – uspješno obavljen za-

četiri“ ili „svima pet“ alarmantno je crveno svjetlo i kaže: STOP! Ocjena nije samo brojka i ne smije biti samo brojka. Ona ima svoju odgojnu značajku: rezultat je truda, zalaganja, redovitosti, požrtvovnosti, kreativnosti i primjenjivosti naučenoga. Ono što je u svemu ovome dobro jest da je problem krize odgoja u obitelji i u školi uočen i da se o tome sve više govori uz naglašavanje želje za povratkom izvornim odgojnim vrijednostima. U toj borbi moramo se ujediniti svi koji sudjelujemo u odgoju! Ako bilo koja karika u ovom lancu nastupi suprotno nećemo uspjeti. Moramo naučiti naše mlade da, ako drugi lažu, ne znači da trebaju lagati i oni, ali ne smijemo ni mi odrasli lagati za njih npr. pravdajući im neopravdane izostanke ili okrećući se protiv učitelja, bezrezervno vjerujući svome djetetu, iako znamo da je učiteljev postupak bio ispravan, te prihvatiti činjenicu da njihovo vladanje ne može biti uzorno ako ono uistinu nije takvo. Postavljam pitanje kako je moguće da, uz toliki postotak odličnih učenika (70%) od koji više od 40% s prosjekom 5.0, te više od 80% učenika čije vladanje je opisano kao uzorno, svakodnevno govorimo o problemima s kojima se susreću naši mladi. Teret prividne odličnosti i uzornosti kao težak teret nametnuli smo našoj djeci i zato treba odmah krenuti u promjenu sustava kako bismo našu djecu rasteretili ove lažne idilične slike te ih naučili kako da svojim radom i ponašanjem zaista postanu odlični i uzorni, jer sva su djeca dobra a neki zasluženost postaju uzorni ili loši u smislu vladanja. Svi dobri, ako se potrudu, mogu postati uzorni, ali i oni loši, ne samo dobri, već i uzorni.

datak, pohvaliti kao velik korak, a prepreke na koje pri tom nailaze nazvati izazovom. Neuspjeh ne smije nikad biti prepreka jer to je bilo danas, a sutra je novi dan, i nova prigoda za uspjeh. Roditelji i učitelji moraju biti stalni promatrači, poticati ih i podržavati, paralelno ih odgajati za radost, ali i težinu života. Kriza odgoja sveprisutna je u odgojnoobrazovnim ustanovama u kojima je ocjena – brojka nametnuta kao najvažnija karika. Brojni su razlozi doveli do krize odgoja u školi koja je odavda bila odgojno obrazovna, s naglaskom na odgojno. Pamtim vrijeme kad su roditelji na satovima informacija prvo pitali kako se ponaša njihovo dijete, a onda su počeli dolaziti s listom papira i olovkom kako bi prepisali ocjene iz Imenika, zaboravljajući činjenicu da odgojeno dijete uz podršku i trud može steći obrazovanje, ali obrazovanje nije garancija dobroga odgoja, čemu danas često svjedočimo. Propušteno gradivo uvijek se može nadoknaditi, ocjena ispraviti, ali propušteni odgojni momenat zauvijek je izgubljen. Neophodno je vratiti se izvornoj zadaći škole – odgojnoj, poticati te „male ljude u razvoju“ na empatiju, humanost, marljivost, upornost, samokritičnost, snažiti u njima čovjekoljublje. Oni će biti onakvi, i živjeti u onakvome svijetu kakvog im mi odrasli stvorimo i ponudimo. Još nije kasno, ali jest pretposljednji trenutak da se, kako bi mladi danas rekli, resetiramo i vratimo izvornim vrijednostima, jer odgoj u obitelji i u školi jest u velikoj krizi. Afere poput one „daj pet“, „daj

Uklapajući se u trenutak u kojemu pišem ova svoja razmišljanja, na svim odgojno-obrazovnim razinama i u svim odgojnim skupinama, poručimo „malim ljudima u razvoju“: Budite kao Joško Gvardiol, koji je, poput sina iz uvodne priče, prvim većim zarađenim novcem kupio kuću za svoju skromnu obitelj. Budite skromni, uporni i zahvalni. Pokažimo im Plakat koji visi na zidu u njegovoj sobi u centru kojega je riječ USPIJEH, a iz koje idu strijelice prema imenicama obitelj i prijatelji. Uočljive riječi i izrazi na njemu su : htijenje, dosljednost, ustrajnost, disciplina 24 sata, društvene mreže samo 20 minuta. Na kraju mnogih životnih utakmica poželimo im da i oni poput Joška, koji je nakon izvrsno odigrane utakmice, u kojoj je zadivio Svijet, poletio u zagrljaj svojoj majci, ocu i sestrama u znak zahvalnosti, podrške i ljubavi koju je od njih primio, i oni na isti način, na svome životnom putu, uvijek pronađu i zasluže ovakav zagrljaj.

Mirjana Kaznačić

Osam stoljeća samostana sv. Jakova na Višnjici

Tijekom 2022. navršilo se osamsto godina od osnutka benediktinskoga samostana sv. Jakova na Višnjici. Uoči ovogodišnjega blagdana Sv. Filipa i Jakova taj je veliki jubilej obilježen duhovnim i kulturnim programom. Naime, taj važni spomenik dubrovačke sakralne baštine osnovao je Ispravom od 30. listopada 1222. vlastelin Đivo Mihov Gundulić (Gondola) sa suprugom Dobroslavom. Samostan je prvotno nazivan samostan Sv. Filipa i Jakova na Višnjici, da bi kasnije ostao poznat samo po imenu Sv. Jakova. Gundulić ga je osnivačkom Ispravom dao na upravu benediktinskome redu (Ispravu je posebno potvrdio dubrovački nadbiskup i papinski legat), a tu Darovnicu Gundulić kasnije potvrđuje i svojom Oporukom od 25. veljače 1234. godine kada je samostan dodatno obdario. Samostan Sv. Jakova posljednja je novoosnovana benediktinska opatija Dubrovačke Republike (a ujedno i među zadnjima na Jadranu uopće), za razliku od starijih dubrovačkih opatija tog reda (Sv. Marije na Lokrumu, Sv. Marije na Mljetu i Sv. Mihajla u Pakljeni na Šipanu osnovanih u 11. i 12. stoljeću). Taj benediktinski samostan podignut je na izuzetno pogodnoj poziciji koja je

eremitski izolirana, a istodobno blizu Grada, istočno izvan gradskih Zidina, uz stari karavanski put te je okružen zemljoposjedima kojima su ga donatori obdарили. Samostan je imao istaknuto značenje i tijekom srednjovjekovnoga razdoblja, ali i tijekom kasnijega vremena, zapravo sve do njegova ukinuća u vremenu pada Dubrovačke Republike početkom 19. stoljeća. Samostan je bio dio Mljetske benediktinske kongregacije i u njoj je živjelo više važnih ličnosti poput povjesničara Ludovika Crijevića Tuberona u 16. stoljeću, pjesnika Mavra Vetranovića Čavčića također u 16. stoljeću te povjesničara i matematičara Ignjata Đurđevića u 18. stoljeću. Uz izuzetno bogatu biblioteku te namjenu samostanske škole (novicijata), gdje su predavale kroz stoljeća mnoge značajne osobe (npr. Nikola Bobadilla, suradnik sv. Ignacija Loyole), samostan je imao i važnu diplomatsku ulogu u pripremi i dubrovačkih poklisara prije odlaska na osmanski dvor u Istanbul jer su se oni ovdje zadržavali prije polaska na put. U baroknome razdoblju imao je i važnu ulogu prilikom ceremonijala ulaska u Grad novoizabranoga nadbiskupa budući da je svečani ulazak započinjao upravo od toga mjesta. Samostan

potresa iz 1667. godine. Nakon teškoga oštećenja, prilikom rusko-crnogorske opsade Grada 1806. Godine, kada je uništena samostanska knjižnica samostan je desakraliziran te je postao općinsko vlasništvo i bio korišten u različite svrhe. Krajem 19. i početkom 20. stoljeća služio je u medicinske svrhe kao mjesto za izoliranje bolesnika od zaraznih bolesti, dok je crkva na inzistiranje tadašnjega Stolnoga kaptola i vjernika povraćena bogoslužju. U međuratnome razdoblju u Dubrovniku se bio nastanio i poljski skladatelj Ludomir Michał Rogowski (1881.-1954.) koji je u dvije samostanske sobe živio i stvarao sve do svoje smrti, o čemu svjedoči i spomen-ploča postavljena na pročelju. Nakon Drugoga svjetskog rata u samostanu je bio smješten dio diplomatskog arhiva Sekretarijata za inozemne poslove SFRJ (1948.-1974.) da bi potom u kompleksu od 1965. bio smješten Zavod za istraživanje korozije i desalinizaciju mora Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti koji je jedina znanstvena ustanova na jadranskoj obali kojoj je istraživanje korozije i zaštite metala u morskoj vodi primarni zadatak. Crkva je uređena nakon Domovinskoga rata i u njoj se redovito održava bogoslužje tako da se održava osamstoljetni duhovni kontinuitet.

Ivan Vigjen

je veliki kompleks koji obuhvaća crkvu, zvonik-kulu i utvrđeni četverokrlni samostani s klaustrom, formiran na strmome terenu koji stepenasto pada prema moru, tako da su među dijelovima kompleksa znatni visinski pomaci. Iako, nažalost, danas nisu vidljivi ostaci prvoga, najstarijega samostana, oni se u građevnim strukturama ponegdje mogu prepoznati. Dominantno je obilježje samostana i crkve gotičko-renesansni stil 15./16. stoljeća i ta je faza izgradnje samostana datirana uklesanom 1503. godinom u klausturu. No, jasno se prepoznaje i barokna faza kao rezultat obnove koja je očito uslijedila nakon velikoga

Obitelj – put Crkve i naroda – nakon 20 godina

Kad sam prije 7 godina došla – vratila se u Dubrovnik, Grad u kojem sam započela redovničku formaciju u Družbi Kćeri Milosrđa TSR sv. Franje, te počela raditi kao vjeroučiteljica u O.š. Lapad, došavši do teme hrvatskih svetaca i blaženika uzbuđeno sam i s puno duševljenja govorila učenicima o posjetu velikoga pape Ivana Pavla II. našem Gradu. Pristupila sam tom događaju riječima: "Sjećate se kako je naš Grad posjetio...", a iz klupa virili su začuđeni pogledi puni upitnika. Iznenađena, shvatila sam da se oni čude o čemu im to govorim pa sam ih upitala: "Pa, kako se ne sjećate tako važnoga događaja za naš Grad iz 2003. godine?", a iz klupa su se tada začuli glasovi „... ja sam se te godine rodio, ja sam imala tada jednu godinu...“. Naravno, da se nisu mogli sjećati, ali sam im radosno mogla o tome nastaviti pričati.

Danas znam, da kad o tom događaju pričam, sad već i gimnazijalcima – klasičarima, da moram priču vratiti na početak, jer oni to iskustvo nisu proživjeli. Bogu hvala u sjećanju mnogih od nas snažno je živo pamćenje na te velike dane, za našu malu Hrvatsku, kada ju je po treći put, na jubilaranom stotom putovanju, papa Ivan Pavao II. posjetio. Tih pet dana od 5.-9. lipnja 2003. godine posjetio je Rijeku, Dubrovnik, Osijek, Đakovo i Zadar, možemo reći cijelu našu Domovinu. U nadolazećoj 2023. godini proslavit ćemo već 20-tu obljetnicu toga pohoda, koji je u našim sjećanjima živ kao da je bio nedavno.

Obitelj – put Crkve i naroda - bilo je geslo toga petodnevnog posjeta Hrvatskoj, a najvažniji događaj onaj u Gruškoj luci, beatifikacija Marije Petković Kovač. Mala djevojčica, iz maloga mjesta, koja Božjom milošću i predanjem svoga života u službu Bogu i bratu čovjeku postaje svima nama poticaj i primjer kako s Gospodinom ono ne jako, slabo, postaje jako, spremno činiti velika djela Božja.

Ove 2022. godine 10. prosinca, 130 je obljetnica njezina rođenja. Marija, pišući autobiografiju po nalogu tadašnjega dubrovačkog biskupa msgr. Josipa Marčelića zapisuje:

1892. Dne 10. prosinca na dan Majke Božje od Loreta - Prenos kuće Bl. Dj. Marije u Loret na dan subote u 10 sati prije podne porodila se je na ovaj svijet od kršćanskih - katoličkih pobožnih roditelja Antuna Petković - Kovač i Marije Marinović.

Krštena je dne 22. prosinca iste god., 1892., u crkvi matici Svih Svetih od Preč. don Ivana Šimona župnika u Blatu. Na sv. Krštenju dobije ime Marija.

Ona je šesto dijete u roditelja, ali po ocu osmo dijete, jer otac se je poslije smrti prve supruge s kojom je imao dvije kćeri Jelenu i Katu, drugi put vjenčao s Marijom, koja mu je porodila 11 djece.

Sve za Isusa - autobiografija

Marija je rasla i prve pouke vjere i primjere života primala u svojoj obitelji. Obitelj je to u kojoj je zajednička molitva i Riječ Božja bila na prvome mjestu. Ona o svom ocu govori s velikim poštovanjem i uvijek ističući koliko joj je on bio primjer Nebeskog oca. Otac Antun bio je brižljiv prema svojoj obitelji, radnicima koji su radili za njega, ali prije svega odan Bogu. Marija o njemu zapisuje:

Svom djeci otac im je bio neka svetinja. Bio je jednostavan i ako bogat sa zemaljskim dobrima. Pravednost, milosrdnost i ljubav, bile su u njemu u najvećem stupnju savršenosti. Imao je veliku vjeru i do u tančine vršio zakon Božji i zapovjedi sv. crkve, osobito djela milosrđa. Siromasi i težaci ti su bili njegovi prijatelji. Upravo ih je očinski ljubio i za njih se zauzimao, osobito za svoje kmetove kojih je imao oko 700, jer četrnaesti dio ot. Korčule je njemu pripadao. I sa svim tim velikim imanjem je mirno sa malo riječi upravljao, sagrađivši 9 kuća za 9 žive djece.

Sve za Isusa - autobiografija

U primjeru Blaženice, vidimo koliko je važna obitelj, zdravi temelji vjere, pravednosti, milosrdnosti, ljubavi, koji se u prvim godinama života utiskuju u srce djece, ne toliko riječima, koliko primjerom i svjedočanstvom u svakodnevnom životu.

Papa Ivan Pavao II. tog suncem obasjanog jutra u Gruškoj luci 6. lipnja 2003. godine prigodom proglašenja blaženom Marije Propetog Isusa Petković, a promišljajući nad evanđeoskim tekstom iz evanđelja po Marku 10,17-27 o bogatom mladiću poručuje nam, na osobit način obraćajući se ženama:

»Učitelju dobri, što mi je činiti da baštinim život vječni? (Mk 10, 17). To je isto pitanje i sestra Marija Propetoga Isusa postavljala svojemu Gospodinu sve od vremena kada je, kao djevojka u Blatu, na otoku Korčuli, zauzeto radila u župi i nastojala služiti bližnjemu u Društvu Dobroga Pastira, u Udrugi katoličkih majki ili u Pučkoj kuhinji.

U njezinu je srcu odjeknuo jasan i razgovjetan odgovor: »Dođi i idi za mnom!« Osvojena Božjom ljubavlju, odlučila je zauvijek se posvetiti Bogu te ostvariti težnju da se posve preda duhovnome i materijalnome dobru najpotrebnijih. Osnovala je tako Družbu Kćeri Milosrđa Trećega samostanskog reda svetoga Franje, koja ima jasnu zadaću »širiti i promicati, preko duhovnih i tjelesnih djela milosrđa, poznavanje Božje ljubavi«. Nisu nedostajale teškoće. Međutim, sestra je Marija neslomljivom odlučnošću išla naprijed, prikazujući svoje patnje kao djela bogoštovlja i podupirući svoje sestre riječju i primjerom.

Četiri je desetljeća majčinski mudro upravljala svojom redovničkom zajednicom, otvorivši je misijskome radu u raznim zemljama Latinske Amerike.

Lik me blažene Marije Propetoga Isusa vodi k razmišljanju o svim hrvatskim ženama; o suprugama i sretnim majkama te o onima koje su zauvijek obilježene tugom zbog gubitka koga iz svoje obitelji u strašnome ratu iz devedesetih godina prošloga stoljeća ili pak zbog kakva drugoga gorkog događaja koji ih je pogodio.

Mislim na tebe, ženo, jer svojom osjetljivošću, velikodušnošću i jakošću »obogaćuješ poimanje svijeta i pridonosiš punini istine o međuljudskim odnosima« (Pismo ženama, 2). Tebi je Bog povjerio na poseban način stvorenja, te si pozvana postati nezamjenjiva potpora postojanju svake osobe, posebno pak u krugu obitelji.

Vrtoglavi tijekom suvremenoga ljudskog života može dovesti do zamagljenja i čak do gubitka onoga što je ljudsko. Možda je našem dobu kao ni jednomu drugom razdoblju povijesti potrebna »ona 'umnost' žene, koja će jamčiti osjetljivost za čovjeka u svakoj prigodi« (Mulieris dignitatem, 30).

Hrvatske žene, svjesne svojega vrlo uzvišenoga poziva »supruge« i »majke«, nastavite gledati na svaku osobu očima srca te joj ići ususret i biti uza nju osjetljivošću, što je vlastita majčinske osjećaju. Vaša je nazočnost prijeko potrebna u obitelji, u društvu, u crkvenoj zajednici.

Na poseban način mislim na vas, žene koje živite posvećenim životom poput Marije Petković i koje ste prihvatile poziv na nasljedovanje Krista nepodijeljena srca, u čistoći, siromaštvu i poslušnosti.

Nemojte se umoriti vjerno odgovarajući na jedinu Ljubav vašega života. Naime, posvećeni život nije samo velikodušno zalaganje ljudskoga bića, nego je navlastito odgovor na dar, koji dolazi s Neba i koji traži da ga se prihvati nepodijeljena srca. Neka vas svakodnevno iskustvo nezaslužene Božje ljubavi prema vama potiče na posvemašnje darivanje vlastitoga života kroz služenje Crkvi i braći, predajući Bogu u ruke sav svoj život, svoju sadašnjost i svoju budućnost.

Propovijed Ivana Pavla II. prigodom beatifikacije

Obitelj – put Crkve i naroda, geslo je koje je danas, i u svakom vremenu aktualno, jer je stalni poziv svima nama, u svim životnim staležima, pripravljati put Gospodinu u srcima svih onih koje nam je Bog povjerio.

Sv. Ivan Pavao II. i blažena Marija Propetog Isusa Petković, svojim životom su nam primjer i

nadahnuće kako se odazvati na Gospodinov poziv. Poput njih, koji su prolazili ulicama ovoga našega Grada, suočavali se s izazovima i teškoćama života, otvorimo svoja srca djelovanju Duha Svetoga, da ih može oblikovati prema srcu Gospodinovu.

»Isus ga nato pogleda i zavoli« (Mk 10, 21). Očima punim nježnosti Bog gleda na onoga tko žudi ispuniti njegovu volju i ići njegovim putovima (usp. Ps 1, 1-3). Svatko je, naime, u skladu s vlastitim pozivom, pozvan ostvarivati u sebi i oko sebe Božji naum. U tu svrhu Duh Sveti čovjeka vjerna Bogu zaodjeva posvema »u milosrdno srce, dobrostivost, poniznost, blagost, strpljivost« (Kol 3, 12). Jedino se, naime, na taj način može graditi ovozemni grad po uzoru na sliku onoga nebeskog.

Vaša kršćanska zajednica rasla i učvršćivala se u uzajamnome oprost, ljubavi i miru: to je prošnja, koju Papa danas upravlja Gospodinu za sve vas.

»I sve što god riječju ili djelom činite, sve činite u imenu Gospodina Isusa, zahvaljujući Bogu Ocu po njemu« (Kol 3, 17).

Njemu neka je slava u vijeke vjekova!
Propovijed Ivana Pavla II. prigodom beatifikacije

s. Katarina Mihić

Radovi na očuvanju kulturne baštine u 2022. godini

Tijekom prošle godine bilo je nekoliko važnih događanja povezanih uz umjetničku kulturnu baštinu.

Najuočljivija intervencija bila je popravak kupole na kojoj su se više od dvije godine obavljali veliki radovi na sanaciji oštećenja nastalih u nevremenu početkom 2019. godine. Ove je godine završen popravak kupole i skela je skinuta, iako ima još manjih radova na krovu i krovnim terasama koje treba obaviti. Jedan od tih zahvata je i pokušaj sanacije vlage na krajnjemu jugoistočnom uglu Katedrale, iznad krstionice. Tijekom jeseni 2022. ispitivalo se pločnik južne bočne terase kako bi se utvrdio način ulaska vode u kapelicu krstionice te se očekuje daljnji korak. Nakon dovršetka radova na kupoli skela je dijelom ostavljena te se radilo i na prozorima Katedrale, prvenstveno onima u transeptu. Do sada su uređeni prozori sjevernoga bočnog broda te je u i tijeku bojanje vrata na pročelju Katedrale. Radove izvodi stolarski majstor Ivo Miović.

S restauracije su vraćena i postavljena vrata Moćnika. Kao što je poznato, postojeća kapelica Moćnika je remek-djelo barokne umjetnosti i uređena je 1721. godine nakon dovršetka izgradnje današnje Katedrale. U sklopu toga uređenja izrađena su raskošna, ali masivna i čvrsta vrata od dva sloja drva i metala te s bogatim okovima među kojima se ističu brave s grbom Dubrovačke Republike. Zalaganjem Konzervatorskog odjela u Dubrovniku vrata su u sklopu dugogodišnjega projekta restauracije Moćnika prenešena i restaurirana u radionici Hrvatskoga restauratorskog zavoda.

U radionici istog Zavoda restaurirane su, i na samome kraju prošle godine, u Katedralu vraćene i dvije drvene škrinje iz Moćnika. Radi se o baroknim, pozlaćenim, drvenim škrinjama sa staklenim stijenkama koje su važan dio cjelovite opreme Moćnika, a njihovo je mjesto na podu u središtu Moćnika, i to pred središnjim trodjelnim ormarom-oltarom. U njima su zajedno položene kosti iz onih moćnika (relikvijara) koji su iskopani iz ruševina nakon Velike trešnje 1667. godine, a koje nisu mogle biti identificirane.

Tijekom 2022. nastavljen je rad i studentske edukacijske radionice „Otkrivanje starih dubrovačkih katedrala“ koje se odvijaju od 2015. godine u suradnji s Filozofskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu (Odsjek za povijest umjetnosti), a s godinama su se kao partnerske ustanove pridružili još i Institut za povijest umjetnosti, Institut za arheologiju i Akademija likovnih umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu. Cilj je radionica obrada i inventarizacija bogatih arheoloških nalaza koji su pronađeni ispod Katedrale i Bunićeve poljane tijekom istraživanja provedenih osamdesetih godina

20. stoljeća, tj. nakon razornoga potresa iz 1979. godine. Prvi ciklus radionica održan je početkom lipnja kada je radio istraživački tim koji obrađuje nalaze fresko oslika (fragmente žbuke s oslicima) što je istodobno i stručna praksa Odsjeka za restauriranje i konzerviranje umjetnina ALU, potom je krajem lipnja i početkom srpnja slijedio ciklus rada s timom koji obrađuje keramičke nalaze da bi u drugoj polovici rujna stigao istraživački tim studenata i profesora koji su radili na obradi kamenih nalaza (fragmenata kamene plastike tzv. bizantske i romaničke katedrale). U istome vremenu na radionici je boravila i znanstvenica proučavajući staklene nalaze koja priprema i jednu publikaciju o tome. Nekoliko uzoraka staklenih nalaza bilo je u prvome dijelu godine poslano na obradu i analizu u Muzej antičkoga stakla u Zadru, a u sklopu Projekta je krajem ožujka bilo obavljeno i uzorkovanje tla u podzemlju Katedrale kako bi se metodom luminiscencije došlo do novih podataka. Uzorkovanje su obavile stručnjakinje iz španjolskoga laboratorija CENIEH (Centro Nacional de Investigación sobre la Evolución Humana) iz Burgosa, a rezultati se čekaju. Također, nastavljen je rad na pripremi Zbornika radova s različitim temama s radionice, te rad na pripremi web-stranice Projekta, a uznapredovala je i aktivnost izrade računalne baze podataka.

Dana 6. travnja 2022. u Biskupskoj palači održan je i Okrugli stol o obnovi ove palače koja nije samo rezidencija dubrovačkih biskupa već i jedan od najvažnijih spomenika reprezentativne stambene arhitekture Dubrovnika. Skup je okupio eminentne stručnjake, a sastojao se od dva dijela: u prvome su dijelu bila održana izlaganja o povijesti Palače, a u drugome o njezinoj obnovi i restauraciji. Interes publike i medija bio je velik, a planira se i tiskanje Zbornika radova s ovoga skupa. Spomenimo i kako je tijekom 2022. godine Biskupska palača bila ponovno otvorena za javnost nakon dvogodišnje stanke izazvane pandemijom COVID-a tijekom kojega razdoblja je za posjetitelje bila otvorena samo po najavi. Radi interesa javnosti i struke aktualni postav umjetničke zbirke (Biskupske pinakoteke koja u Palači djeluje od 1930. godine i jedna je od najstarijih galerijskih ustanova u našem Gradu) bio je otvoren od 4. srpnja do 1. listopada.

Naposlijetku, dodajmo, kako je nakon višegodišnjih priprema u listopadu 2022. započeo popravak krova i trijema kapelice sv. Križa na Posatu, koja je u blizini kule Minčete dio prepoznatljive vizure našega Grada. Završetak radova se očekuje kroz koji mjesec, pa ćemo o njima detaljnije izvijestiti u idućemu broju.

Ivan Vigjen

OSLOBOĐENI, Neal Lozano; Nakladnik: Magnum Opus

Unatoč najvećim naporima, mnogi se od nas uvijek iznova bore s istim grijesima, osjećajući se beznažno dok nastoje ostvariti slobodu. Autor Neal Lozano odlično poznaje taj problem te je izradio strategiju, koja se temelji na njegovom višegodišnjem vlastitom iskustvu, kako biste vi mogli pobijediti utjecaj Sotone u životu. Usredotočujući se na Isusovo djelovanje umjesto na zastrašujuće vidove zlih duhova, Lozano će vam pomoći: otkriti slobodu od grijeha, razumjeti biblijski model oslobođenja, te kako ostati slobodni od grijeha i kako voditi druge prema slobodi.

SNAGA TIŠINE: PROTIV DIKTATURE BUKE, Nicolas Diat, Robert Sarah; Nakladnik: Kršćanska sadašnjost

Ova je knjiga posvećena tišini, s jedne strane kao temeljnome preduvjetu vjere i boravka u Božjoj nazočnosti, a s druge strane kao obrani od, kako je već u podnaslovu istaknuto, "diktature buke". Razgovor je posvećen papi emeritusu Benediktu XVI. "velikom prijatelju Božjem, učitelju tišine i molitve", zatim mons. Raymondu Mariju Tchidimbu, negda nadbiskupu Conakryja, "zatvoreniku i žrtvi okrutne strahovlade" te na koncu "svim bezimanim kartuzijancima, koji gotovo tisuću godina traže Boga" i na čijoj se tišini nadahnjuje i kardinal Sarah. Knjiga obiluje dubokim uvodima i divnim svjedočanstvima kršćanskog života i snage tišine, a veliki povod za ovaj razgovor bilo je iskreno kardinalovo prijateljstvo s mladim kartuzijancem Vincentom-Marie de la Resurrection koji je, prikovan uz bolesničku postelju, živio "u potpunoj nebeskoj šutnji". Susret s tim redovnikom i snaga koju je na kardinala Roberta Saraha ostavila ta šutnja bila je povod za razgovor o važnosti tišine u ljudskome životu. Ova knjiga čitatelja će uvesti u čudesan i zanosan svijet tišine ispunjen Bogom, a za praktičnu pobožnost nudi i nevjerojatno lijepe "Litanije poniznosti" koje je, nakon povlačenja s dužnosti državnoga tajnika Svete Stolice, sastavio kardinal Rfael Marry del Vala.

PUT NADE - 1001 MISAO ZA RADOSTAN ŽIVOT, F. X. Nguyen Van Thuan; Nakladnik: Verbum

Tijekom 13 godina provedenih u zatvoru pod komunističkim režimom, od kojih je 9 godina proveo u samici, sajsongski nadbiskup François Xavier

Nguyen Van Thuan potajice bilježi misli na komadiće papira koje neopaženo uspijeva dostaviti kršćanskoj zajednici u Vijetnamu. Ti su snažni duhovni poticaji kružili među vijetnamskim katolicima hrabreći ih da ostanu postojani u vjeri i nadi te da ne klonu duhom. Upravo su te misli ukoričene u ovoj knjizi koja je prevedena na mnoge svjetske jezike, postavši prvorazredni duhovni bestseller u kojemu snagu, odvažnost i vedrinu pronalaze tisuće čitatelja. Herojsko i radosno trpljenje kardinala Van Thuana za Krista te njegov primjer sveta života ostavili su traga na mnogima koji su ga poznavali pa je tako, već pet godina nakon smrti, pokrenut proces za njegovu beatifikaciju te dobiva naslov sluga Božji.

ISPOVIJESTI, Aurelije Augustin; Nakladnik: Kršćanska sadašnjost

Ispovijesti svetoga Augustina su remek-djelo duhovnosti i književnosti. U njima Augustin s čitateljem dijeli najintimnije misli, kao i iskustva obraćenja i borbe s duhovnim pitanjima koja su uzburkavala srca ljudi od početka svijeta. Trajna utjecaja i bezvremene aktualnosti, ova knjiga već više od 1600 godina oblikuje živote milijuna duhovnih hodočasnika svih naraštaja.

POVRATAK IZGUBLJENOG SINA - PRIČA O POVRATKU KUĆI, Henri J. M. Nouwen; Nakladnik: Kršćanska sadašnjost

Naoko beznačajni susret s reprodukcijom na kojoj je prikazan detalj Rembrandtove slike Povratak izgubljenog sina u meni je pokrenuo dugo duhovno istraživanje koje me je dovelo do pravoga shvaćanja mojega zvanja i dalo mi novu snagu da u njemu ustrijem. U srcu toga istraživanja našli su se slika iz 17. stoljeća i njezin umjetnik, parabola koja seže u 1. stoljeće i njezin tvorac te čovjek iz dvadesetoga stoljeća u potrazi za smislom života (autor u Predgovoru).

FILOTEA – UVOD U POBOŽNI ŽIVOT, Franjo Saleški; Nakladnik: Naklada sv. Antuna

Duhovni klasik na putu svetosti. Svatko od nas, kaže Franjo Saleški, „treba živjeti cjelovito svoju vjeru tamo gdje se nalazi.” U Filotei Franjo se prije svega obraća onima koji žive u svijetu, u obiteljima, u jurnjavi poslova i života i zato misle da im je svetost nedostupna. Govori o rastu u kreposnom životu.

Putovanje u Rijeku i Istru

Članovi Bratstva Presvetog Sakramenta i Katedralnog zbora na čelu s župnikom katedrale Uznesenja Blažene Djevice Marije don Marinom Lučićem, trajnim đakonom don Tomislavom Sikavicom i voditeljicom Katedralnog zbora Petrom Potrebicom, bili su od 20. do 22. svibnja na hodočašću na Udbini, Rijeci i u Istri.

Polazak s Pila bio je u ranim jutarnjim satima, a putem su se izmjenjivali molitva, pjesma, smijeh i kateheza. U udbinskoj Crkvi hrvatskih mučenika, izgrađenoj uz ostatke temelja crkve sv. Nikole, održala se molitva Srednjeg časa, nakon čega je udbinski župni vikar don Ante Luketić proveo hodočasnike svetištem upoznavajući ih s povijesnom pozadinom i idejom izgradnje crkve. Veličanstveni pogled na Kravsko polje bio je prilika za podsjećanje na tragična povijesna događanja, od 15. stoljeća i strašne bitke s Osmanlijama, sve do suvremenih zbivanja.

U gradu na Rječini hodočasnike su dočekali nadbiskup koadjutor mons. Mate Uzinić i rektor riječke Bogoslovije s kojima su posjetili hospicij „Marija Krucifiksa Kozulić“. Susret sa sestrom Leopoldom, ravnateljicom ove ustanove ljubavi i milosrđa, potaknuo je hodočasnike na brojna pitanja vezana uz palijativnu skrb i djelovanje Hospicija. Misa u kapelici Bogoslovije, koju je zajedno s don Marinom i domaćinima slavio nadbiskup Mate bila je dubrovački raspjevana, a u prigodnoj propovijedi nadbiskup je evocirao svoje dubrovačke dane. Druženje s domaćinima, na čelu s Nadbiskupom, kroz razgovor i pjesmu nastavilo se uz večeru.

Sutradan, nakon noćnoga predaha u Domu pastoralnih susreta u Lovranu, pohodili smo Majku Božju na Trsatu. Mjesto je to koje sedam stoljeća pohode brojni hodočasnici, među kojima je najpoznatiji Sveti otac Ivan Pavao II. čiji spomenik prati ulaz u crkvu Gospe Trsatske. Zbor na balaturu, Bratstvo s drugim hodočasnicima u lađi, a don Marin i don Tomislav s kolegama u prezbiteriju uronili su u hodočasničko misno slavlje. Kraj mise obilježila je pjesma Gospi od Porata s pogledom na baroknu ogradu koja zaklanja glavni oltar s čudotvornom slikom okrunjene Gospe Trsatske, Majke Milosti. Nakon mise u Kapeli zavjetnih darova, koji svjedoče zahvalnost vjernika Majci Božjoj Trsatskoj, održano je predavanje o povijesti Svetišta. Među brojnim zavjetnim slikama mnoštvo je brodova, a među njima Dubrovčani nisu mogli ne uočiti sliku svetoga Vlaha. U blizini Svetišta, na uzvisini iznad kanjona Rječine, s Trsatskoga se kaštela pruža pogled na cijelo riječko područje, a i naslućuje burna vojna povijest ovoga utvrđenog područja. Osim mogućnosti fotografiranja, hodočasnici su iskoristili priliku osvježiti se u ugostiteljskom objektu ispod suncobrana koji su ih štitili od vreloga podnevnog sunca.

Nakon veselog objeda u Župi sv. Ćirila i Metoda na Sušaku, pod vodstvom don Tomislava koji je neumorno tijekom cijelog hodočašća objašnjavao i pokazivao važna i manje važna mjesta koja su se pojavljivala putem, slije-

dila je posjeta riječkoj zbornoj crkvi Uznesenja Blažene Djevice Marije. Osim nakošenog srednjovjekovnog zvonika ispred ulaza u nesuđenu Riječku katedralu, pročelje i njezina lijepa barokna unutrašnjost opravdavaju reputaciju najvažnije riječke crkve, Vele Crikve ili Assunte kako je puk naziva. Župnik, don Sanjin Francetić poblizje je, ne bez ponosa, govorio o povijesti riječke Crkve i značaju Assunte. Hodočasnici su mu na zanimljivome i poučnom izlaganju zahvalili pjesmom i nastavili u smjeru katedrale svetog Vida, kapucinskoj crkvi Gospe Lurdske i nadbiskupskog ordinarijata. Nakon lagane okrijepe i kratkoga susreta s generalnim vikarom don Mariom Tomljanovićem i nadbiskupom Ivanom Devčićem hodočasnici su iskoristili slobodno vrijeme na Korzu kako bi osjetili i ovaj, možda najživahniji dio Rijeke.

Dan Gospodnji bio je rezerviran za Pulu. Putem od Lovrana i Mošćeničke Drage smjenjivali su se suncem okupani proljetni prizori zelenih livada i brežuljaka i mjesta Plomina, Labina, raških rudnika... sve do Pule i katedrale Uznesenja Blažene Djevice Marije u kojoj je svetu misu predvodio don Marin s don Rikardom Lekajom i don Tomislavom. Dubrovački Katedralni zbor predvodio je pjevanje, a pridružili su se i domaći pjevači povezujući tako dvije katedrale istog imena. Psalam je pjevala dubrovačka sopranistica, a pulska studentica Valentina Šilje čime su dubrovačko-pulske veze još više istaknute. Nakon mise i kratkog upoznavanja s poviješću pulske Prvostolnice, domaćini su ugostili dubrovačke hodočasnike. Laganom šetnjom preko Foruma, crkve Gospe od Milosrđa (Misericordia) i Zlatnih vrata Dubrovčani su stigli do Arene, najvećeg i najočuvanijeg antičkog spomenika u Hrvatskoj. Budući da je to bio zadnji dan hodočašća, a put do Grada je dalek, požurilo se u autobus i krenulo prema unutrašnjosti Istre u Boljun.

To je prastari gradić nastao uz srednjovjekovni kaštel, s prekrasnim pogledom na dolinu Boljunčice i Učku. U divnoj konobi Dubrovčani su uživali u lokalnim specijalitetima pripremajući se za povratak doma. Duga vožnja autobusom prošla je u razgovorima i molitvi, a zahvalnost i dojmovi s ovog sadržajnog hodočašća sigurno će se još dugo pamtili.

Ana Cetinić

SESTRA ZLATA VRBIĆ, U MISIJAMA U JUŽNOJ AMERICI PROVELA JE 50 GODINA

‘Svi možemo biti misionari pomažući u zajednici. Toliko je potreba i potrebitih oko nas, a najbolje oruđe u ovom teškom vremenu je molitva’

S. M. Zlata Vrbić pola stoljeća provela je u misijama. Čile, Peru, Paragvaj, Argentina, predan rad u školama i sirotištima, često težak, ali uvijek ispunjen toplinom i nesebičnim davanjem za druge. ‘Madre, madre’ zvala su je brojna djeca o kojima je brinula na tom dalekom kontinentu. Sa mnogim, danas ženama i majkama, i dalje je u kontaktu. Iako u 71. godini života, s. M. Zlata na licu se da iščitati kako bi sve ponovila. Pripada Družbi Kćeri Milosrđa Trećeg samostanskog reda sv. Franje koju je u Blatu na Korčuli ustanovila bl. Marija Propetog Isusa Petković. U samostan je ušla 1967., točno godinu dana poslije smrti Blaženice. Nakon Rima, u veljači 1972. poglavari je šalju u misije. Vratila se u Hrvatsku krajem 2021. gdje joj je po poglavarima povjerena služba u Biskupskoj palači u Dubrovniku.

Angažirana je u poslovima u Biskupskoj palači, a pomaže i u Katedrali kada je potrebno. Njezin misionarski put započeo je u Čileu gdje je u prvom navratu ostala deset godina.

- Drugi kontinent, način života, običaji, kultura, hrana, jezik. Bilo je prilično teško prilagoditi se, posebno njihovim običajima. Jako su ekspresivni, veseli kad slave, gitara i bubnjevi su odavno u tamošnjim crkvama. To me najviše dojmilo. U crkvi nakon ‘Mir s vama’, oni se svi grle, ljube, to traje po par minuta, to mi je bilo čudno – kaže sestra Zlata, rodnom iz Zavidovića u Bosni i Hercegovini.

Madre, madre

U Čileu je sveukupno provela više od 27 godina u četiri navrata, a u Peruu, gdje Družba vodi sirotište za curice, 12 godina.

- Raditi s tom djecom koja te zovu ‘madre, madre’ dakle majko, uistinu ispunjava. I onda se naučiš da si zbilja ti majka iako ne fizička, ali si im tada majka jer njihova prava majka je daleko. To je bila poslušnost, vjera, Družba, a Bog na prvom mjestu. U Paragvaju sam bila devet godina u dva grada: u Encarnacionu sam tri godine radila u školi, a u Asuncionu, gdje imamo našu školu, od preškolske djece pa do srednjoškolaca, radila sam više poslova. Bila sam odgovorna za pastoralni rad cijele škole, jedno vrijeme bila sam ravnateljica. U Argentini sam bila kratko, godinu i pol dana, i to u službi pomaganja našim mladim djevojkama pri uvođenju u samostan i redovnički život. Ipak, većinom je moj rad bio u školi, predavala sam matematiku i vjeronauk.

Jezik joj nije bio prepreka, dvije i pol godine je provela u Italiji, naučila Talijanski, što joj je pomoglo kad je stigla u Čile. Španjolski je razumjela, ali ga nije govorila. Nakon godinu dana i taj je problem riješila. Školovala se za učiteljsko zvanje i počela raditi u tamošnjim školama. Naime, Družba u Južnoj Americi ima kuće i škole u Čileu, Peruu, Paragvaju, Argentini, a od prije osam godina i na Kubi.

U Peruu, u sirotištu, ostala je najprije četiri godine, od 1982. do 1986.. Sestre Kćeri Milosrđa brinule su tada o 180 djevojčica u dobi od 5 do 20 godina.

- Mnoge te djevojčice su ulazile u sirotište da bi preživjele. Dolazile su iz sela, prašume, iz udaljenih mjesta gdje je siromaštvo bilo veliko, mizerija. Sad je malo bolje, ali tada, kuće su bile od kartona i pruća, umjesto krova, plastika. Cijela obitelj je bila u tom jednom prostoru, a većinom su bile višečlane – priča sestra pa pojašnjava kako je u kompleksu uz sirotište i škola koju pohađaju i druga djeca, ne samo curice iz sirotišta.

- Neke od njih su završile za doktorice, ima i novinarki, medicinskih sestara, a puno ih je završilo Učiteljsku školu. Neke su usvojene, neke su pošle trbuhom za kruhom u druge zemlje, tamo se udale, imaju svoju obitelji. I danas me mnoge nađu preko Interneta, pišu mi. Dvije su me došle ovdje posjetiti, iz Švedske i Španjolske. Kad ti kažu ‘nije mi do Dubrovnika nego da te zagrlim, vidim i kažem ti hvala’, ni tada nisi svjestan što si to učinio za njih. Samo si pomagao, ali i to je izgleda puno. To je rad nas sestara.

Kad je drugi put išla u Peru, u sirotištu koje postoji još od 1959. godine, bilo je 150 djevojčica. Nije bilo lako jer vlast im tada nije bila naklonjena.

Samo se uzdaš u Boga

- Sirotište je na bazi providnosti Božje, pomoć uvijek stigne od ljudi dobre volje iz različitih zemalja. Pored kompleksa od sedam hektara prolaz je do odmarališta pa su imućniji ljudi često ostavljali hranu pred vratima sirotišta - kaže s. M. Zlata pa nastavlja o radu u sirotištu:

- To ispunja, koliko je težak posao, toliko je i lijep jer u toj djeci vidiš Isusa koji kaže: 'Pustite k meni malene, njihovo je Kraljevstvo nebesko'. Sirotinja, često bez majke, mnoge su doživjele velike traume u obiteljima, nekima su roditelji u zatvoru radi droge i alkohola, nije im lako. Treba ih tješiti, zbilja im biti majka. Posebno teško je bilo kad bi neka djevojčica bila bolesna, a noć je, nemaš auto, vozača, strah te. Peru je dosta opasan, puno je kradljivaca, ubojica, još je teže ako si u daljini. Samo se uzdaš u Boga. To je misija. Hvala dragom Bogu što sam mogla to iskusiti, što me poslao na taj misionarski posao, što sam mogla bar malo pridonijeti da Svijet bude bolji.

Učinile su sestre Svijet boljim za mnoge tamošnje djevojčice, unatoč ponekad, i po život opasnim trenucima.

- U Peru je bilo opasno, posebno za vrijeme terora peruanske pobunjeničke skupine Sendero Luminoso, od 1985. do 1995.. Dosta djece nam je dolazilo u sirotište u jako lošem stanju, traumatizirani. Neki su vidjeli kako im ubijaju roditelje. Puno terorističkih napada i štrajkova je bilo. Jednom su nam nova ulazna vrata sirotišta raznijeli bombom. Hvala Bogu, samo su vrata stradala.

Puno toga ste prošli kao misionarka, kad biste sve stavili na papir ispala bi to 'debeli' knjiga. Odakle snaga?

- To je snaga odozgor. Kad se osoba stavi u ruke Božje i kaže 'Bože, evo ti upravljaj, imaš u rukama moj život' iako je nekad teško i nerazumljivo, ne vidiš izlaz, Bog uvijek dođe. I u najcrnjim danima je tu. Nije to samo moj životni put nego svih misionara i svakog kršćanina. Svatko može biti misionar. Dovoljno je imati dobru volju, pomagati bližnjemu. Možemo biti misionari pomažući u zajednicama u kojima živimo i djelujemo. Toliko je potreba i potrebitih oko nas, a najbolje oruđe u ovom teškom vremenu je molitva. Ako nema obraćenja svaki dan, nema ni napretka, ni života.

Nedostaje joj nedjeljom ići u selo, posjećivati starost, nositi pričest bolesnicima i nemoćnima jer časnim sestrama je, budući da nema dovoljno svećenika, to dopušteno.

- Zadnje dvije godine sam u Čileu bila ravnateljica jedne seoske škole sa 200 učenika, sve djeca zemljoradnika. To je bila seoska oaza, čuješ krave, ovce, lijepa priroda. Nije mi bilo teško kao što je bilo u Peru, kad sam došla u mjesto gdje uopće nema drveća, samo pijesak, pustinja. Čezneš da padne kiša, ali u tom mjestu, Puente Piedra, ni jedne godine kad sam tamo bila nije pala.

Sada je u Gradu, ljepotu gleda kroz prozor iako, iskreno će, dosta je kamena. Prilagodila se, ipak je ovo

njezin narod i zemlja, 'ne mogu se požaliti, svi su dobri, ljubazni'.

- Kad sam tek došla rekla sam: 'Koliko je svijeta, Bože moj!', a s. Katarina mi je odgovorila: 'Čekaj, vidjet ćeš kako će tek biti ljeti.' I zaista, toliko ljudi na jednome malome prostoru nikad u životu nisam vidjela! Zabrinjava me kako dolaze u crkve, u Katedralu, nemaju poštovanja prema domu Gospodnjem u koji su ušli. Zbilja me boli kada ulaze u crkve kao da ulaze u neki izložbeni prostor. Kad sam u Katedrali, veseli me sresti Meksikance, Kolumbijce, Agrentince, s njima popričati. Vole ući u Riznicu, u Muzej, iskreni su vijernici, pogotovo Meksikanci.

Milagros i zagrljaj

Kroz osmijeh nam još otkriva kako uopće nije mislila da će biti redovnica jer 'bila je svjetska osoba, od plesa, kina, zabave.'

- Pred kraj 15. godine života došla sam u rodno selo gdje su mi rekli da će moje, prijateljica i rodica, Katarina i Josefina, u samostan. 'I ja ću', rekla sam. Zašto sam rekla, ne znam. Poslije sam razumjela. U selu su mi govorili: 'Katarina poznaje kuću, školu i crkvu, a ti poznaješ sve drugo, za tri dana ćeš se vratiti.' Eto, u samostanu sam od 1967., 55 godina, a nisam se vratila. Sada, jedna je u Rimu, druga u Šestinama, ja u Dubrovniku. Hvala dragome Bogu, to je Njegov poziv i dar, Njegova briga za mene, zahvalna sam na tome.

Prisjeća se sa sjetom djevojčice Milagros koja je jednom cijeli dan čekala na kapiji sirotišta da joj majka dođe u posjet. To dijete je trebalo samo zagrljaj, 'to ti srce propara'. Puno je toga bilo, puno ostalo u njezinome srcu. Priča nam i kako je naučila što znači Božja providnost.

- U Peru sam bila odgovorna za kuhinju, trebalo je nahraniti 150 djece, uz sestre i djelatnike, skoro 200 osoba. Jednog dana nestalo je struje, nemamo drva, plina. Kako napraviti ručak? Šetam po dvorištu i pitam 'Bože dragi, kako ću ja sad napraviti ručak, dati djeci jesti?', a ne kažem 'Bože, pošalji nekoga', nego kako ću ja. U tom trenu staje jedan kombi i vozač mi kaže kako ima problem. Pomalo osorno sam mu rekla kako ja imam veći. Pitala sam ga potom za njegov problem, a on mi odgovori 'skuhali smo ručak za 200 ljudi, nema struje pa su ljudi otišli, ne znam što ću s obrocima.' Na njegov upit za moj problem odgovorila sam 'vi ste ga riješili.' To je Božja providnost! A takvih situacija je bilo i ima puno. Ne treba se u svoje snage pouzdati, nego sve predati Bogu - savjetuje sestra Zlata.

Na pitanje gdje joj je bilo najljepše, rekla je da na to pitanje odgovor nema, ali i dodala da se u Peru najbolje ostvarila kroz rad s djecom.

- Kažu mi: 'Nisi se udala, nemaš djece, odrekla si se toga.' A koliko djece je odrastalo uz nas, prošlo kroz naše učionice, sirotišta, to su sve bila i jesu naša djeca.

Dan dubrovačkih branitelja

Na 30. obljetnicu obrane Dubrovnika u Domovinskom ratu i Dan dubrovačkih branitelja 6. prosinca euharistijsko slavlje za poginule branitelje i civilne žrtve ratnih stradanja, za sve one koji su stradali od posljedica rata kao i za sve žive branitelje predvodio je apostolski upravitelj Dubrovačke biskupije mons. Mate Uzinić, riječki nadbiskup koadjutor.

Paljenje četvrte adventske svijeće, svijeće mira

Svijeću mira na adventskom vijencu ispred Kneževog dvora i Katedrale upalio je 18. prosinca gradonačelnik Mato Franković. Molitveni dio programa predvodili su katedralna župa Velike Gospe i župa sv. Andrije.

Betlehemsko svjetlo

Katolički skauti Odreda sv. Benedikta su na četvrtu nedjelju došašća donijeli Betlehemsko sv-

jetlo a svi vjernici mogli su ponijeti Betlehemsko svjetlo, blagoslov mira, svojim domovima.

„Sretan rođendan, Božiću!“

„Sretan rođendan, Božiću!“ – poželjelo je jednoglasno preko stotinu dubrovačke djece okupljene 23. prosinca na istoimenom programu kojim su željeli malo Isusu pjesmom čestitati rođendan. Nastupom je ravnala prof. Marija Brčić, uz klavirsku pratnju prof. Luce Čatić. U ime organizatora svima je na kraju na dolasku zahvalila Željana Lučić.

Mons. Mate Uzinić predvodio misu polnoćku

Riječki nadbiskup koadjutor mons. Mate Uzinić predvodio je posljednji put misu polnoćku kao apostolski upravitelj Dubrovačke biskupije. Na početku mise biskupu je donijeta figura “Bambina”, djeteta Isusa, koju je on položio u jaslice ispred oltara a vjernici su se poslije mise zadržavali u molitvi pred njom. U homiliji je, između ostaloga, naglasio kako je potrebno da „mi koji slavimo Božić, postanemo maleni kako

bi Boga prepoznali, Boga koji je postao dijete, koji je postao malen, kako bismo postali odraz njegove logike u onome što živimo, u svojim odnosima unutar vlastite obitelji, na radnom mjestu, u društvenoj zajednici, u Crkvi... Ako se i događa da nas neki zbog tog isključuju, zbog toga što živimo tu logiku, nemojmo zaboraviti da je i Isus bio isključen, da je njegova obitelj bila isključena. Zato nemojmo odustati, budimo hrabri u odluci bez obzira na cijenu, za prihvaćanje i ljubav, pa čak i pod cijenu da i mi doživimo i neprihvaćanje i odbacivanje.“

Uz nadbiskupa Uzinića na misi polnoćki koncelebrirao je don Hrvoje Katušić, delegat s ovlastima generalnog vikara Dubrovačke biskupije uz asistenciju đakona don Miše Pecotića i bogoslova Marija Tošića i Petra Markića. Mješoviti katedralni zbor pod vodstvom Maje Marušić pjesmom je uvećao euharistijsko slavlje. Polnoćku su pratili i mnogi vjernici putem online i televizijskog prijenosa.

Đakon don Mišo Pecotić propovijedao na svetkovini Svete obitelji

Na svetkovinu Svete obitelji Isusa, Marije i Josipa misno slavlje predvodio je don Marin Lučić. Kako na 26. prosinca pada i blagdan sv. Stjepana, prvomučenika, koji je bio đakon u prvoj Crkvi na ovoj misi je propo-

vijedao nedavno zaređeni đakon don Mišo Pecotić. Liturgijsko pjevanje predvodio je Mješoviti katedralni zbor pod ravnanjem prof. Maje Marušić.

Misa zahvalnica na Silvestrovo

Misu zahvalnicu 31. prosinca predslavio je don Marin Lučić. Na kraju mise otpjevan je „Tebe, Boga hvalimo“. Pjevanje su predvodili Mješoviti katedralni zbor pod ravnanjem prof. Maje Marušić i pjevač Zvonimir Cetinić.

Svetkovina Marije Bogorodice

Na prvi dan nove godine kada Crkva slavi svetkovinu Svete Marije Bogorodice i 55. Svjetski dan mira slavljena je svečana misa koju je predvodio don Marin Lučić. Liturgijsko pjevanje predvodio je katedralni pjevački zbor. Na kraju mise otpjevan je zaziv Duhu Svetomu.

Bogojavljenje

Na svetkovinu Bogojavljenja slavljena je svečana misa uz blagoslov soli i vode. Misu je predvodio

don Marin Lučić. Misno slavlje pjevanjem je pratio katedralni zbor.

Nedjelja krštenja Gospodinova

Na Nedjelju krštenja Gospodinova 9. siječnja euharistijsko slavlje s obnovom krsnih obećanja predstavio je župnik don Marin Lučić. Mješoviti katedralni zbor pod vodstvom prof. Maje Marušić predvodio je liturgijsko pjevanje.

Euharistijsko klanjanje ususret ređenju novog dubrovačkog biskupa mons. Roka Glasnovića

Euharistijsko klanjanje ususret ređenju novog dubrovačkog biskupa mons. Roka Glasnovića 19. siječnja predvodio je don Marin Lučić. Na klanjanju su sudjelovali imenovani dubrovački biskup mons. Roko Glasnović i apostolski upravitelj Dubrovačke biskupije i riječki nadbiskup koadjutor mons. Mate Uzinić.

U molitvi pred Presvetim razmišljalo se o trima bogoslovnim krepostima vjeri, nadi i ljubavi, koje je novi biskup stavio u svoje biskupsko geslo, zatim o trima biskupskim službama propovijedanja, posvećivanja i upravljanja te o sinodalnim temama zajedništva,

sudjelovanja i poslanja. Razmatranja u Godini 'Obitelj – Amoris letitia' čitali su članovi obitelji Lujak, Tutman i Lale. Molitvu nakon svake cjeline razmatranja Gospodinu je uputio predvoditelj klanjanja. Osobnu molitvu tijekom klanjanja izrekao je i imenovani dubrovački biskup mons. Roko Glasnović.

Pjevanje je predvodio VIS Speramus koji su ovom prilikom i prvi puta izveli pjesmu nadahnutu geslom imenovanog dubrovačkog biskupa mons. Roka Glasnovića. Glazbu i tekst napisao je Ivan Lučić.

Ređenje novog dubrovačkog biskupa mons. Roka Glasnovića

Nakon više od godine dana čekanja i molitve, 22. siječnja zaređen je novi dubrovački biskup mons. Roko Glasnović. U nazočnosti velikog broja vjernika u katedrali i ispred nje i uz poštivanje epidemioloških mjera novog biskupa zaređio je mons. Petar Palić, biskup mostarsko-duvanjski i apostolski upravitelj trebinjsko-mrkanjski, u zajedništvu s mons. Matom Uzinićem, riječkim nadbiskupom koadjutorom i mons. Tomislavom Rogićem, šibenskim biskupom, kojem je ređenik bio tajnik, uz ostale službe u toj biskupiji.

Na slavlje ređenja pristigli su brojni nadbiskupi i biskupi iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Srbije i drugih država. Tu su bili apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj nadbiskup mons. Giorgio Lingua, predsjednik Hrvatske biskupske konferencije zadarski nadbiskup mons. Želimir Puljić, splitsko-makarski nadbiskup i metropolit mons. Marin Barišić, đakovačko-osječki nadbiskup i metropolit mons. Đuro Hranić, vrhbosanski nadbiskup koadjutor i apostolski upravitelj Vojnog ordinarijata mons. Tomo Vukšić, beogradski nadbiskup i metropolit mons. Stanislav Hočevar. Koncelebrirali su i kotorski biskup mons. Ivan Štironja, gospičko-senjski biskup mons. Zdenko Križić, krčki biskup mons. Ivica Pet-

anjak, sisački biskup mons. Vlado Košić, varaždinski biskup mons. Bože Radoš, vojni ordinarij mons. Jure Bogdan, subotički biskup mons. Slavko Večerin i srijemski biskup koadjutor mons. Fabijan Svalina. Na slavlju su bili i zagrebački pomoćni biskupi mons. Ivan Šaško i mons. Mijo Gorski, ljubljanski pomoćni biskup mons. Anton Jamnik kao i umirovljeni kotorski biskup mons. Ilija Janjić te redovnički provincijali i provincijalne poglavarice raznih redovničkih družbi. Uz svećenike i vjernike Dubrovačke i Šibenske biskupije u radosti ređenja imenovanog biskupa Glasnovića sudjelovala je i njegova obitelj, otac Nikola i majka Marija, brat svećenik i sestre sa svojim obiteljima, rodbina i prijatelji kao i svećenici, redovnici i redovnice janjevačkog podrijetla s raznih strana.

Velikom slavlju nazočili su i predstavnici drugih religijskih zajednica među kojima zahumsko-hercegovački i primorski episkop Dimitrije, dubrovački imam Salakan ef. Herić, izaslanik Židovske općine Igor Vrtikapa i drugi.

Tu su bili i brojni visoki uzvanici iz društveno-političkog i kulturnog života.

Ceremonijar liturgije bio je don Marin Lučić, a pomoćni ceremonijar đakon don Ivo Markić. U liturgijskoj asistenciji sudjelovali su bogoslovi Dubrovačke biskupije i bogoslovi Centralnoga bogoslovnog sjemeništa u Splitu. Liturgijsko pjevanje predvodili su Mješoviti katedralni zbor i Mješoviti župni zbor župe Svetog Križa – Gruž. Za orguljama je bio Darko Kristović, a zborovima je ravnala voditeljica katedralnog zbora Maja Marušić.

Trodnevlje ususret 1050. Festi sv. Vlaha

Euharistijska slavlja trodnevlja predvodio je i na njima propovijedao fra Leopold Mičić, gvardijan samostana svetog Antuna u Puli.

Na početku slavlja, dok je Mješoviti katedralni zbor pod vodstvom prof. Maje Marušić pjevao ulaznu pjesmu u zbornu crkvu ušao je mons. Roko Glasnović u pratnji rektora crkve sv. Vlaha don Hrvoja Katušića

i festanjula ovogodišnje feste Tea Grbića i Tonija Cvjetkovića. Nakon misa upriličen je kratki školski program: Učenici sv. Vlaha. Prve večeri nastupili su učenici Osnovne škole Marina Držića, druge večeri nastupili su učenici OŠ Lapad, a treće učenici OŠ Marina Getaldića.

Mons. Glasnović otvorio jubilarnu Festu sv. Vlaha

Svečanom tradicionalnom ceremonijom ispred zborne crkve sv. Vlaha 2. veljače, otvorena je jubilarna 1050. Festa sv. Vlaha.

Festu je otvorio novi dubrovački biskup mons. Roko Glasnović. Na kraju je pozvao sve da se oslone na svetog starca koji pazi da noge naše hode 'na iskonske staze, na put koji vodi k dobru' (Usp. Jer 6,16), kako bi uspjeli na tom putu. Svoje obraćanje završio je onim poznatim usklikom: Živio sveti Vlaha!

Otvaranje jubilarne Feste započelo je čitanjem Lause, a nakon biskupovog govora rektor crkve sv. Vlaha don Hrvoje Katušić pročitao je čestitke pristigle Dubrovčanima za jubilarnu Festu s raznih krajeva svijeta. Djevojke u narodnim nošnjama, trznice, prinijele su darove na blagoslov. Bijele golubice iz košare je na slobodu pustio biskup Glasnović što su okupljeni popratili pljeskom.

Ovogodišnji festanjuli Teo Grbić i Toni Cvjetković podigli su stup barjak sv. Vlaha, a svi sudionici svečanosti, predvođeni Mješovitim katedralnim zborom pod vodstvom prof. Maje Marušić, zapjevali su Himnu sv. Vlaha. Trombunjeri u gradskom portu pucnjevima su razglasili da je jubilarna Parčeva festa otvorena.

Na otvaranje jubilarne Feste sv. Vlaha pristigli su: predsjednik Hrvatske biskupske konferencije zadarski nadbiskup mons. Želimir Puljić, nadbiskup splitsko-makarski i metropolit mons. Marin Barišić, splitsko-makarski nadbiskup koadjutor mons. Dražen Kutleša, riječki nadbiskup koadjutor mons. Mate Uzinić, hvarski biskup mons. Ranko Vidović, šibenski biskup mons. Tomislav Rogić, mostarsko-duvanjski biskup i

apostolski upravitelj trebinjsko-mrkanjski mons. Petar Palić te kotorski biskup u miru mons. Ilija Janjić. Nazočni su bili i tajnik Apostolske nuncijature mons. Alfred Rayan D'Souza, provincijali i provincijalke redovničkih zajednica, kanonici stolnog kaptola, te ostali svećenici, redovnici i redovnice, đakoni i bogoslovi. Svečanosti su nazočili i predstavnici Srpske pravoslavne Crkve kao i islamske i židovske vjerske zajednice te brojni visoki uzvanici i druge osobe iz društveno-političkog i znanstveno-kulturnog života. Prije početka svečanosti, prema tradiciji, gradski barjaci su uz pratnju Bratovštine festanjula i Gradske glazbe Dubrovnik došli do Parčeve crkve te je povijanjem ili naklonom barjaka pozdravili uvodeći tako okupljene u svečanost otvaranja. Nakon što je Festa otvorena uslijedilo je grličanje u crkvi sv. Vlaha.

Svečana večernja

Liturgiju prve večernje svetkovine sv. Vlaha 2. veljače predslavio je mons. Roko Glasnović. Prigodni nagovor održao je splitsko-makarski nadbiskup i metropolit mons. Marin Barišić.

Na molitvi su sudjelovali nadbiskupi i biskupi koji su stigli na proslavu 1050. obljetnice zaštite sv. Vlaha. Pjevanje večernje predvodio je Mješoviti katedralni zbor pod vodstvom prof. Maje Marušić, a za orguljama je bio Darko Kristović. Drugi kor činile su redovnice i drugi pjevači koji pjevaju u katedrali uz vodstvo s. Katice Dabo.

Svečano pontifikalno misno slavlje na Sv. Vlaha

Kardinal Blase J. Cupich, nadbiskup metropolit američke nadbiskupije Chicago, predvodio je svečanu euharistiju na sv. Vlaha, 3. veljače u ozračju proslave 1050 godina zaštite sv. Vlaha. Uz mons. Roka Glasnovića na slavlju se vjernicima i svećenicima Dubrovačke biskupije pridružilo desetak hrvatskih nadbiskupa i biskupa, svećenici iz drugih biskupija, redovnici i redovnice, redovnički poglavari i poglavarice te vjernici i vjernice u ograničenom broju zbog epidemioloških ograničenja. Mons. Glasnović je na početku pozdravio sve sudionike i hodočasnike koji su stigli na slavlje te kazao, uz ostalo, kako će se na misi posebno moliti za obitelji i uspjeh sinodalnog hoda u biskupiji.

Na početku propovijedi kardinal Cupich se na hrvatskom jeziku obratio okupljenim rekavši: „Čast mi je danas biti ovdje. Molio bih da se pročita moja homilija. Nadam se da ćete na hrvatskom više osjetiti moju blizinu s Vama, danas kada slavimo ovaj veliki jubilej.“ Zatim je kardinalovu propovijed pročitao don Marinko Šljivić.

„Naš zajednički dolazak na tisuću pedesetu (1050.) obljetnicu feste sv. Vlaha daje nam mogućnost promisliti o vrijednosti Tradicije u našim životima kao Isusovih učenika“, misao je koja je usmjerila cijelu kardinalovu propovijed. „Tradicija nas ne povezuje samo s prošlošću. Ona nam također pomaže razumjeti sadašnjost te nas nadahnjuje za budućnost.

...Naši su predci imali opipljivo iskustvo Božje blizine, kao Onoga koji je dio njihove svakodnevice. Danas nam se naši predci obraćaju kroz stoljeća, pozivajući nas ohrabriti se da nas Bog nije napustio nego je još jedanput spreman donijeti spasenje našim životima.“...

„Vjervanje koje nam je dano od naših predaka u vjeri, povezuje nas s njihovim svijetom i životima. Nicejsko vjervanje datira iz doba sv. Vlaha, iz ranog 4. – og stoljeća. I što je još važnije, kad su se Dubrovčani okupili 971., recitali su upravo ove iste riječi Vjervanja.“ I tako kad ih mi danas recitiramo, imajmo na umu da pripadamo većem svijetu od sadašnjeg trenutka te da se trebamo brinuti za svijet izvan ovoga vremena i ovih gradskih zidina“.

Naglasio je i važnost poniznosti da bi se mogla poštivati tradicija i da bismo ostali povezani s onima koji su otišli prije nas. „Tradicija znači davanje prava glasa našim precima. To je demokracija mrtvih. Tradicija se odbija podložiti arogantnoj tiraniji onih čija je jedina prednost u tome što su živi. Upravo kao što demokracija prigovara ako se čovjeka isključuje zbog njegovog rođenja; tradicija prigovara kada ga isključujemo zbog njegove smrti. Demokracija nam

kaže da ne zanemarujemo mišljenje dobrog čovjeka, čak i ako nam je konjušar; tradicija traži od nas da ne zanemarujemo mišljenje dobrog čovjeka, čak i ako nam je otac. Kardinal je posvjedočio kako i on sam na ovaj dan na poseban način čuje glas svojih predaka koji mu govore da se uzda u Boga jer se prije 135 godina, 3. veljače 1887. godine, rodio njegov djed u malom selu Donji Andrijevi u Slavoniji.

Uz kardinala Cupicha i biskupa domaćina Glasnovića na misi su koncelebrirali mons. Marin Barišić, nadbiskup splitsko-makarski i metropolit, mons. Dražen Kutleša, splitsko-makarski nadbiskup koadjutor, mons. Ranko Vidović, hvarski biskup, mons. Tomislav Rogić, šibenski biskup, mons. Ivan Štironja, kotorski biskup, mons. Želimir Puljić, zadarski nadbiskup i predsjednik Hrvatske biskupske konferencije, mons. Mate Uzinić, riječki nadbiskup koadjutor, mons. Petar Palić biskup mostarsko-duvanjski. Sudjelovao su također mons. Rrok Gjonlleshaj, nadbiskup barski i kotorski biskup u miru mons. Ilija Janjić.

Liturgijsko pjevanje predvodili su Mješoviti katedralni zbor i Zbor župe Svetog Križa iz Gruža, orguljaška pratnja bio je Darko Kristović, a zborovima je dirigirala prof. Maja Marušić. Ceremonijar je bio don David Marjanović.

Prvo čitanje pročitala je Rafaela Ostojić, psalam je otpjevao Josip Hađinac, a drugo čitanje je pjevao Antun Končić. Evanđelje je navijestio đakon don Jure Paponja. Predstavnici župa i crkava sv. Vlaha u Dubrovačkoj biskupiji u prigodi proslave 1050. obljetnice zaštite sv. Vlaha čitali su zazive molitve vjernika. Darove za euharistiju do oltara su donijeli članovi obitelji Hrnkaš. Na slavlju su sudjelovali i predstavnici drugih vjerskih zajednica, među kojima i episkop zahumsko-hercegovački i primorski vladika Dimitrije te brojni visoki uzvanici iz društvenog života.

Nakon svečanog euharistijskog slavlja uslijedila je procesija ulicama Grada. Meditativne tekstove tijekom procesije čitala je Ivana Lenert, a Mješoviti katedralni zbor i zbor crkve svetog Križa iz Gruža pod vodstvom prof. Maje Marušić predvodili su pjevanje.

Zbog epidemiološke situacija broj sudionika je bio ograničen, a vjernici nisu mogli dodirivati moći i tako im iskazati štovanje. Biskupi i nadbiskupi koji su sudjelovali na slavlju 1050. obljetnice zaštite sv. Vlaha naizmjenično su nosili relikviju moći glave sv. Vlaha. Relikviju Isusove pelenice i baldahin nosili su vjernici u narodnim nošnjama iz Konavala. Uz relikvije sv. Vlaha u procesiji su nošene i moći hrvatskih svetaca i blaženika te neke druge moći, koje se, uz brojne druge relikvije, čuvaju u Moćniku dubrovačke katedrale.

Na završetku procesije svim sudionicima je podijeljen svečani blagoslov.

Zatvaranje 1050. feste sv. Vlaha

Spuštanjem barjaka sv. Vlaha sa standala uz naklon ostalih gradskih barjaka zatvorena je 6. veljače Festa sv. Vlaha kojom je proslavljeno 1050 godina Parčeve zaštite. Barjak sv. Vlaha spustili su ovogodišnji festanjuli Teo Grbić i Toni Cvjetković, a Himan sv. Vlahu odsvirala je Gradska glazba Dubrovnik. Na standal je potom, uz intoniranje hrvatske himne, podignuta zastava Republike Hrvatske. Nakon zatvaranja uslijedilo je zahvalno euharistijsko slavlje u crkvi sv. Vlaha.

Spomendan blaženog Alojzija Stepinca, biskupa i mučenika

Na spomendan blaženog Alojzija Stepinca, biskupa i mučenika, 10. veljače don Marin Lučić predslavio je misu uz izložene moći blaženika. Na kraju mise vjernici su mogli iskazati štovanje relikvijama bl. Alojzija Stepinca koje su za ovu priliku iznesene iz Moćnika dubrovačke katedrale.

Gospa Lurdska

Blagdan Gospe Lurdske 11. veljače svečano je proslavljen u crkvi sv. Ignacija, gdje je središnje misno slavlje s procesijom na poljani ispred crkve predvodio mons. Roko Glasnović.

U prinosu darova dvoje klanjatelja Trajnog euharistijskog klanjanja u Dubrovniku prinijelo je i knjigu s popisima klanjatelja, a voditeljica TEK-a u Dubrovniku Nada Burum je u ime klanjatelja pozdravila novog biskupa i predstavila molitvene nakane na koje klanjatelji danju i noću neprestance mole u crkvi sv. Josipa u Gradu od blagdana Gospe Lurdske 2019. godine.

Liturgijsko pjevanje predvodio je zbor "Marija" pod vodstvom Boža Butigana.

Svjetski dan braka

Na Svjetski dan braka 13. veljače mons. Roko Glasnović predvodio je misno slavlje. Liturgijsko pjevanje predvodio je Mješoviti katedralni zbor pod vodstvom prof. Maje Marušić. Na kraju mise izmoljena je i molitva za sinodu.

Pepelnica

Pepeljenjem kao vanjskim znakom unutarnje želje za obraćenjem i pokorom veliki broj vjernika u Dubrovačkoj biskupiji započeo je korizmu na Pepelnicu 2. ožujka. Koncelebrirano euharistijsko slavlje predvodio je mons. Roko Glasnović.

Pokop kanonika dr. don Stanka Lasića, dugogodišnjeg katedralnog župnika

Sprovodna misa i pokop posmrtnih ostataka dr. don Stanka Lasića održani su župi Svih svetih u Jarama kraj Širokog Brijega u Hercegovini 8. ožujka. Don Stanko Lasić preminuo je 6. ožujka u Dubrovniku. Sprovodnu misu i obred pokopa predvodio je mons. Roko Glasnović, a propovijedao je mostarsko-duvanjski biskup i apostolski upravitelj trebinjsko-mrkanski mons. Petar Palić. Uz pokojnikove sestre i njihove obitelji, kao i obitelj pokojnog brata, rodbinu, prijatelje i mještane na pokop su stigli i svećenici, đakoni, redovnici, redovnice i vjernici iz Dubrovačke biskupije te i iz drugih biskupija.

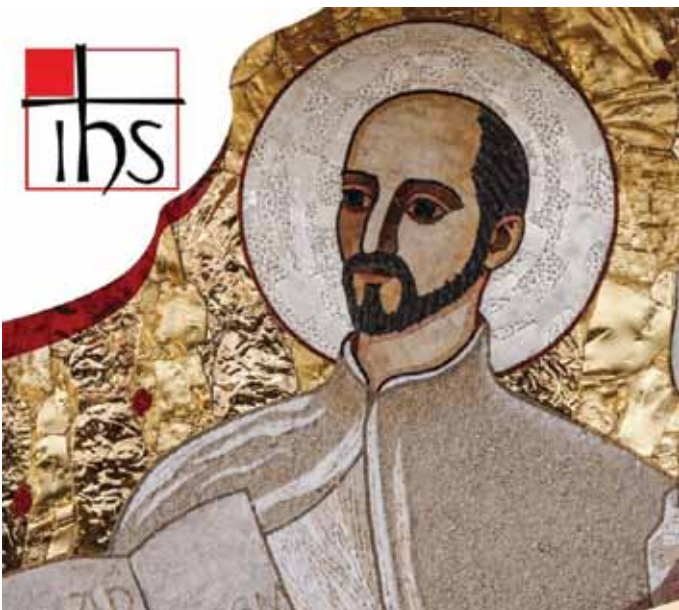
Na inicijativu Vijeća europskih biskupskih konferencija molitva za mir u Ukrajini i za žrtve Covid-a

Mons. Roko Glasnović predvodio je 10. ožujka euharistiju na kojoj se molilo za mir u Ukrajini. Dubrovačka biskupija se tako odazvala inicijativi Vijeća europskih biskupskih konferencija (CCEE) da se jedan dan u svakoj biskupskoj konferenciji moli na tu nakanu.. Liturgijsko pjevanje predvodio je Mješoviti katedralni zbor uz orguljsku pratnju Marka Palčoka.

Tjedan sv. Ignacija

U crkvi sv. Ignacija 12. ožujka večernjom misom završen je Tjedan sv. Ignacija, utemeljitelja Družbe Isusove, koji je započeo 7. ožujka. Na dan njegove kanonizacije 12. ožujka vjernici su, uz redovite uvjete, mogli primiti potpuni oprost bilo za sebe bilo za duše u čistilištu. Misu je predvodio superior Rezidencije Družbe Isusove u Dubrovniku pater Vinko Maslač.

Skauti Odreda sv. Benedikta priključili su se humanitarnoj akciji 'Buket ljubavi'

U sklopu humanitarne akcije 'Buket ljubavi' Caritas Dubrovačke biskupije nakon misnog slavlja 13. ožujka dubrovački skauti vjernicima su nudili bukete cvijeća – lulica. Prihod ove humanitarne akcije bio je namijenjen za pomoć izbjeglicama iz Ukrajine. Skauti su tako još jednom pokazali spremnost nesebično pomagati onima u potrebi, što je jedan od segmenata čvrstih temelja Odreda sv. Benedikta.

Koncelebrirana misa za preminulog katedralnog župnika dr. don Stanka Lasića

Koncelebrirana misa zadušnica za nedavno preminulog katedralnog župnika dr. don Stanka Lasića slavljena je 15. ožujka. Misu je predvodio sadašnji župnik don Marin Lučić, s njim su suslavili kancelar don David Marijanović, čilipski župnik don Josip Barišić, umirovljeni svećenici mons. Toma Lučić i

don Slavko Grubišić, rektor crkve sv. Ignacija pater Vinko Maslač, a asistirao je đakon don Tomislav Sikavica. Veliki broj vjernika sudjelovao je na ovoj misi. Na kraju su se prigodnim govorima od don Stanka oprostili: ispred katedrale Gospe Velike pjevač i član Bratstva Presvetog Sakramenta Zvonimir Cetinić, ispred svećenika Dubrovačke biskupije župnik župe sv. Nikole u Čilipima don Josip Barišić, a u ime grada Dubrovnika zamjenica gradonačelnika gospođa Jelka Tepšić. Misno slavlje prigodnim svečanim glazbenim izričajem pratio je katedralni zbor pod vodstvom Dijane Stanoš.

Navještenje Gospodinovo - čin posvete Bezgrješnomu Srcu Marijinu cijelog čovječanstva

Na svetkovinu Navještenja Gospodinova 25. ožujka mons. Roko Glasnović predvodio je svetu misu i čin posvete Bezgrješnomu Srcu Marijinu cijelog čovječanstva, napose Rusije i Ukrajine i tako se pridružio molitvi pape Franje koji je u vatikanskoj bazilici u zajedništvu s biskupima i vjernicima cijeloga svijeta izmolio čin posvete. Uz biskupa Glasnovića koncelebrirali su don Marin Lučić, fra Nediljko Jerkan i trajni đakon don Tomislav Sikavica. Svetoj misi prethodila je pobožnost križnog puta koju je predvodio don Tomislav Sikavica. Križni put i euharistijsko slavlje animirao je VIS Gospa od Porata.

Misno slavlje povodom završetka programa „Formacija liturgijskog čitača“

Dodjelom potvrda o završenom programu „Formacija liturgijskog čitača“ na misnom slavlju u crkvi sv. Vlaha 2. travnja prva generacija liturgijskih čitača Dubrovačke biskupije uspješno je završila program. Misno slavlje predvodio je mons. Roko Glasnović koji je liturgijskim čitačima predao potvrde.

Biskup Glasnović posjetio „Domus Christi“

Mons. Roko Glasnović posjetio je 27. ožujka Dom za starije i nemoćne osobe „Domus Christi“ te je s korisnicima i djelatnicima slavio euharistiju.

Korizmena duhovna obnova

Tradicionalna korizmena duhovna obnova započela je 4. travnja svečanim misnim slavljem kojeg je predvodio fra Josip Ikić, član Franjevačke provincije Bosne Srebrene koji djeluje kao prefekt i odgojitelj sjemeništaraca u Visokom. Koncelebrirao je don Marin Lučić, a evanđelje je navijestio trajni đakon don Tomislav Sikavica. U propovijedi fra Josip Ikić pozvao je vjernike na poniznost, strpljivost i ustrajnost u njihovim životima, te im poručio da se ne boje. Poslije mise uslijedilo je euharistijsko klanjanje u kojem se molilo za oslobađanje od raznih navezanosti koja onečišćuju ljudska srca. Misno slavlje i klanjanje animirao je Mješoviti katedralni zbor. Drugi dio korizmene duhovne obnove nastavio se

8. travnja misnim slavljem koje je predvodio don Miljenko Barbiš, upravitelj i obnovitelj Svetišta Majke Božje Goričke pokraj Baške na otoku Krku, jednoga od najstarijih marijanskih svetišta u Hrvatskoj. Prije mise vjernici su razmatrali žalosna otajstva Gospine krunice, a poslije je uslijedilo euharistijsko klanjanje. Liturgijsko pjevanje predvodio je dječji katedralni zbor pod vodstvom vjeroučiteljice Željane Lučić. U misnom slavlju koncelebrirao je don Marin Lučić, a asistirao trajni đakon don Tomislav Sikavica.

Cvjetnica

Na Nedjelju Muke Gospodnje 10. travnja mons. Roko Glasnović predslavio je pontifikalno misno slavlje. Slavlje je započelo ispred zborne crkve sv. Vlaha blagoslovom maslinovih i palmiranih grančica. Pjevala se Muka po Luki, a uz Mješoviti katedralni zbor pod vodstvom Petre Potrebice, glavne dijelove muke pjevali su don Marin Lučić i pjevač Zvonimir Cetinić. Poslije mise započelo je 40-satno klanjanje pred izloženim Presvetim.

Nakon dvije godine primjenjivanja restriktivnih mjera na misama zbog situacije koronavirusa, na misnim slavljinama na Cvjetnicu vjernici su ponovno mogli jedni drugima pružiti znak mira, pričest se dijelila i na jezik i na ruke, milostinja se prikupljala kao i ranije za vrijeme mise, a maske nisu bile obvezne.

Dječji križni put na Srđ

Na prvom Dječjem križnom putu na Srđ sudjelovalo je više od stotinu djece. Dječji križni put predvodio je 9. travnja don Marin Lučić sa skautima Odreda sv. Benedikta.

Misa posvete ulja

Mons. Roko Glasnović slavio je prvi put misu posvete ulja sa svećenicima Dubrovačke biskupije 13. travnja. Biskup je na misi posvetio ulje za krizmu i blagoslovio katekumensko i bolesničko ulje. Svi svećenici na misi su obnovili svoja svećenička obećanja. Na ovoj misi svećenici su se posebno prisjetili subraće svećenika preminulih od prošlog Uskrsa.

Liturgijsko pjevanje predvodio je Mješoviti katedralni zbor pod ravnanjem Petre Potrebice i uz orguljsku pratnju Marka Palčoka.

Među svećenicima koji ove godine slave svećeničke obljetnice su don Nikola Barišić koji slavi 25 godina misništva i fra Veselko Grubišić koji slavi 50. obljetnicu.

Veliki četvrtak

Na misi Večere Gospodnje 14. travnja mons. Roko Glasnović u obredu pranja nogu apostolima oprao je noge bratimima iz Bratovštine festanjula sv. Vlaha i

Bratovštine Presvetog Oltarskog Sakramenta. Obje ove bratovštine sudjeluju redovito u organizaciji feste sv. Vlaha time im je na jedan način izražena zahvalnost. Ovogodišnji apostoli iz Bratstva Presvetog Oltarskog Sakramenta bili su: Josip Žuvela, Vjekoslav Cetinić, Ivo Botica, Miško Lazarević, Matko Tomić i Tonći Brnada, a iz Bratstva festanjula sv. Vlaha: Teo Grbić, Toni Cvjetković, Ivica Vrlić, Ivo Mazavac, Ivica Lončarica i Pero Butjer. Liturgijsko pjevanje na misi predvodio je Mješoviti katedralni zbor.

Veliki petak

Obrede Velikog petka 15. travnja u nazočnosti većeg broja vjernika predvodio je mons. Roko Glasnović. Obredi su počeli ulaznom procesijom i prostracijom ispred glavnog oltara, a završili procesijom kroz Grad u kojoj su, uz tri drvena križa, nošene i moći Isusovog križa koje su čuvaju u Moćniku katedrale. Muku po Ivanu pjevali su pjevač katedralnog zbora Zvonimir Cetinić i don Marin Lučić te Mješoviti katedralni zbor i pojedinačni pjevači. Propovijedao je đakon don Mišo Pecotić. U sklopu obreda vjernici su iskazali štovanje križu, te se pričestili hostijama posvećenim na misi na Veliki četvrtak. U Sveopćoj molitvi Crkve koja potječe iz prvih stoljeća kršćanstva, ove godine je uvršten dodatni zaziv za sve koji trpe zbog rata.

Vazmeno bdijenje

Vazmeno bdijenje 16. travnja predslavio je mons. Roko Glasnović u suslavlju don Marina Lučića i asistenciju đakona. Himan vazmenoj svijeći otpjevao je pjevač i bratim Zvonimir Cetinić, liturgijska čitanja čitali su vjernici dok je Mješoviti katedralni zbor pjevao psalme.

Biskup Glasnović blagoslovio je vodu, a potom njome i vjernike koji su ove noći obnovili i svoja krsna obećanja uz svijeće upaljene s uskrsne svijeće.

Uskrs

Na nedjelju Uskrsnuća Gospodnjega 17. travnja središnje pontifikalno misno slavlje predslavio je mons. Roko Glasnović kojem je ovo prvi Uskrs kojeg proslavlja kao dubrovački biskup. Mješoviti katedralni zbor pod vodstvom Petre Potrebice i uz orguljsku pratnju Marka Palčoka predvodio je liturgijsko pjevanje. Župnik don Marin Lučić je u ime vjerničke zajednice čestitao Uskrs biskupu Glasnoviću. Nakon mise blagoslovljena je hrana koju su vjernici donijeli na blagoslov.

Misa na 25. obljetnicu smrti dubrovačkog biskupa mons. Severina Perneka

Na 25. obljetnicu smrti mons. Severina Perneka 2. svibnja pontifikalno misno slavlje predvodio je mons. Roko Glasnović. Koncelebrirao je don David Marjanović, a asistirao trajni đakon don Tomislav Sikavica.

Blagdan sv. Filipa i Jakova

Svečanim koncelebriranim euharistijskim slavljem koje je predvodio mons. Roko Glasnović na blagdan sv. Filipa i Jakova 3. svibnja zaključena je višednevna proslava 800. obljetnice crkve i samostana sv. Jakova na Višnjici. Na slavlju je sudjelovalo desetak svećenika, a među njima i benediktinac o. Jozo Milanović s otoka Pašmana čime se podsjetilo kako je ovaj samostan bio benediktinski samostan i u njemu su stoljećima molili i radili benediktinci. Liturgijsko pjevanje predvodio je župni zbor župe sv. Andrije pod vodstvom prof. Luce Čatić. Na kraju mise priređen je kratki dječji program. Slavlje se nastavilo uz čašćenje koje su priredili župljani koji se okupljaju oko crkve sv. Jakova.

Euharistijsko klanjanje za duhovna zvanja

Euharistijsko klanjanje za duhovna zvanja uoči Nedjelje Dobrog Pastira 7. svibnja nakon večernje mise predvodio je don Marin Lučić. Na molitvi pred Presvetim okupili su se predstavnici redovničkih zajednica, roditelji, mladi, djeca i drugi vjernici, a asistirali su đakoni Dubrovačke biskupije don Tomislav Sikavica i don Mišo Pecotić. Pjevanje na klanjanju animirala je Željana Lučić.

Prva sveta Pričest – Župa Sv. Andrije

Prvopričesnici župe sv. Andrije primili su prvi puta sakrament svete pričesti 8. svibnja 2022. u crkvi sv. Jakova, a prethodnog dana i sakrament ispovijedi. 18 prvopričesnika koje je kroz godinu dana pripremala s. Bernarda Kovač radosno je pristupilo stolu Gospodnjem. Euharistijsko slavlje predslavio je don Marin Lučić uz koncelebraciju don Davida Marijanovića.

Blagdan Gospe Fatimske

Blagdan Gospe Fatimske proslavljen je 13. svibnja euharistijskim slavljem koje je predvodio don Marin Lučić, a propovijedao je đakon don Mišo Pecotić. Poslije mise u crkvi je upriličena procesija s Gospinim kipom u kojoj su sudjelovali svećenici i đakoni, bratimi Bratovštine Presvetog Sakramenta koji su nosili

kip, a iza njih su išla djeca prvopričesnici s upaljenim svijećama. Liturgijsko pjevanje predvodio je Mješoviti katedralni zbor pod ravnanjem Petre Potrebica i uz orguljsku pratnju Marka Palčoka.

Prva sveta Pričest – Katedralna župa Gospe Velike

Nakon višemjesečne priprave 28 ovogodišnjih pripravnika pristupilo je po prvi puta sakramentima svete ispovijedi 14. svibnja i svete pričesti 15. svibnja.

Prvopričesnike je u ime svih roditelja pozdravila Jelena Jasprica izrazivši radost zbog današnjeg trenutka slavlja u kojem za njih započinje jedno novo zajedništvo s Isusom, te spremnost da ih dalje kao i do sada prate svojom molitvom, primjerom života i savjetima.

Prvopričesnici su aktivno sudjelovali u euharistijskom slavlju pjesmom, molitvom, zahvalom Isusu i prinosom darova. Euharistijsko slavlje predvodio je don Marin Lučić uz don Davida Marjanovića, te đakone Don Tomislava Sikavicu i don Miša Pecotića. Cijelo slavlje pjesmom je uzveličao dječji župni zbor pod ravnanjem voditeljice Željane Lučić.

Blagoslov Crkve sv. Marije na Dančama nakon obnove

Obred blagoslova crkve sv. Marije na Dančama nakon godinu i pol dana obnove na zahvalnom eu

haristijskom slavlju 17. svibnja predvodio je mons. Roko Glasnović. Na misi su koncelebrirali fra Veselko Grubišić, don Marin Lučić, fra Josip Sopta i p. Vinko Maslač. Na kraju mise prigodne riječi uputile su vrhovna poglavarica Družbe s. Darija Jovanović i arhitektica Sandra Brajković.

Katedralno hodočašće u Rijeku i Pulu

Članovi Bratstva Presvetog Sakramenta i Mješovitog katedralnog zbora predvođeni don Marinom Lučićem, trajnim đakonom don Tomislavom Sikavicom i voditeljicom katedralnog zbora Petrom Potrebicom sudjelovali su od 20. do 22. svibnja na hodočašću na Udbinu, u Rijeku i Istru.

Misa za domovinu na Dan državnosti

Pontifikalno euharistijsko slavlje za domovinu u povodu Dana državnosti Republike Hrvatske 30. svibnja predslavio je mons. Roko Glasnović. Liturgijsko pjevanje na misi predvodio je Mješoviti katedralni zbor pod vodstvom Petre Potrebica i uz orguljsku

pratnju Marka Palčoka. Na kraju mise otpjevana je državna himna.

Prva sv. misa na Lokrumu

Na blagdan Pohoda Blažene Djevice Marije 31. svibnja tradicionalno je slavljena prva misa na otoku Lokrumu u sezoni. Misno slavlje ispred crkve ispred crkve Navještenja Blažene Djevice Marije, na kraju Gospinog mjeseca, predvodio je katedralni župnik i upravitelj župe sv. Andrije don Marin Lučić. Sv. mise su se održavala kroz lipanj, srpanj i kolovoz zadnje nedjelje u mjesecu.

Euharistijsko klanjanje ususret svećeničkom ređenju

Euharistijsko klanjanje ususret svećeničkom ređenju trojice đakona Dubrovačke biskupije predvodio je 2. lipnja mons. Roko Glasnović, a trojica đakona don Ivo Markić, don Jure Paponja i don Miše Pecotić su izrekli svoja promišljanja i molitve. Euharistijsko klanjanje glazbenim izričajem pratio je sastav mladih „Speramus“

Don Ivo Markić, don Jure Paponja i don Mišo Pecotić zaređeni za svećenike

Na svečanom pontifikalnom slavlju 4. lipnja mons. Roko Glasnović prvi je put dijelio sakrament svetog reda. Don Ivo Markić, don Jure Paponja i don Mišo Pecotić sveti red prezbiterata primili su u nazočnosti subraće svećenika, među kojima su bili generalni vikar Dubrovačke biskupije don Ivica Pervan i rektor Centralnog bogoslovnog sjemeništa iz Splita don Đuliano Trdić, đakona, bogoslova, sjemeništaraca, redovnika i redovnica, obitelji iz kojih dolaze, rodbine, prijatelja, bratima, skauta i zajednice vjernika posebice iz župa na kojima su služili tijekom đakonskog praktikuma.

U obredu ređenja za dostojnost ređenika da pristupe sakramentu posvjedočio je rektor Trdić.

Biskup Glasnović je između ostaloga podsjetio na riječi papa Benedikta XVI. i pape Franje o svećeništvu istaknuvši kako je svećeništvo odgovor na Božji poziv, kako je svećenik prije svega čovjek Božji, kako svećeništvo nije karijera nego služenje. Citirao je i riječi kardinala Roberta Saraha o svećeništvu posebice njegove misli o važnosti liturgijske uloge svećenika, ali i uloge liturgije u životu svih vjernika. Biskup je naveo i poticajne misli nekih drugih crkvenih osoba za ovaj trenutak svećeničkog ređenja. Na kraju mise biskup zaređitelj je zahvalio svima i potaknuo na molitvu za obitelji kako bi u njima nikla i druga nova svećenička zvanja.

Liturgijsko pjevanje predvodio je Mješoviti katedralni zbor pod vodstvom Petre Potrebica, a za orguljama je bio Marko Palčok. Litanije Svih svetih pjevali su bogoslovi Centralnog bogoslovnog sjemeništa iz Splita.

Susret molitvenih zajednica župe Velike Gospe i župe sv. Andrije na blagdan Marije, Majke Crkve

Na blagdan Marije, Majke Crkve 6. lipnja molitvene zajednice župe Velike Gospe i župe sv. Andrije okupile su se na zajedničkom misnom slavlju koje je predvodio don Marin Lučić uz koncelebraciju patera Vinka Maslaća. Nakon mise ukratko su se predstavile sve zajednice koje djeluju na području župa Katedrala i sv. Andrije, među kojima su franjevački Treći svjetovni red, šest zajednica Neokatekumenskoga puta, zajednica Stado malo, zajednica Effatha, Misionari Milosrdnog Isusa, Schoenstatski pokret, Zajednica blažene Marije Petković, obiteljska zajednica sv. Andrije, a prisutne su bile i katoličke medicinske sestre.

Svetkovina Duhova i proslava sakramenta potvrde

Na svetkovinu Duhova 5. lipnja mons. Roko Glasnović predslavio je euharistiju na kojoj je podijelio sakrament potvrde kandidatima za krizmu katedralne župe i župe sv. Andrije. Na misi su koncelebrirali don Marin Lučić, don David Marjanović i novozaređeni svećenik don Mišo Pecotić.

Liturgijsko pjevanje predvodio je Mješoviti katedralni zbor pod ravnanjem Petre Potrebica i uz orguljsku pratnju Marka Palčoka. Predstavnici krizmanika pozdravili su na početku djelatelja sakramenta te su čitali misna čitanja i molitvu vjernika. U nazočnosti kuma i kumova, roditelja i obitelji, prijatelja i rodbine obnovili su krsna obećanja, primili sakrament kršćanske zrelosti i zahvalili svima koji su sudjelovali u ovom za njih radosnom i svečanom događaju.

Ovim svečanim misnim završilo je izravno online prenošenje nedjeljnih misa i drugih liturgijskih slavlja u produkciji Dubrovačke biskupije koje je ostvarivano u suradnji s VSP-videom, te posebice Libertas televizijom koja je svake nedjelje prenosila misu.

Proslava sv. Vida

Blagdan sv. Vida mučenika proslavljen je 15. lipnja 2022. Sv. misu predvodio je don David Marjanović.

Svetkovina Tijelova

Na svetkovinu Tijelova 16. lipnja pontifikalno euharistijsko slavlje predvodio je mons. Roko Glasnović. Nakon mise uslijedila je procesija ulicama Grada s

Presvetim Oltarskim Sakramentom kojeg je nosio biskup, a nebnicu poviše pokaznice nosili su bratimi Bratovštine Presvetog Sakramenta.

Uz biskupa su na misi koncelebrirali don Marin Lučić, don David Marjanović i drugi svećenici. Asistirao je trajni đakon don Tomislav Sikavica. Liturgijsko pjevanje na misi i tijekom procesije predvodio je Mješoviti katedralni zbor pod vodstvom Petre Potrebića i uz orguljsku pratnju Marka Palčoka.

Uz brojne vjernike u procesiji su sudjelovali ovogodišnji prvopričesnici u bijelim haljinama, skauti u svojoj odjeći te bratimi Presvetog Sakramenta. Po završetku mise katedralni župnik je blagoslovio peciva koja su podijeljena okupljenim vjernicima.

Oproštaj župljana sv. Andrije s časnom Bernardom

Vjernici Župe svetog Andrije sa svojim pastirima don Marinom Lučićem i don Davidom Marjanovićem nakon mise zahvalnice za kraj školske godine 19. lipnja 2022. oprostili su se s časnom Bernardom (Slavka) Kovač iz reda Ančela koja je 26 godina služila u crkvi svetog Andrije, okupljajući i mlado i staro i pripremajući generacije prvopričesnika. Stariji će se sjetiti da je časna Bernarda bila je i dugogodišnja vjeroučiteljica u Osnovnoj školi Marina Getaldića.

Proslava zaštitnika kapelice sv. Ivana Krstitelja na Srednjem konalu

Misno slavlje povodom svetkovine sv. Ivana Krstitelja 23. lipnja predvodio je don Jerko Suton. Pjevanje na misi animirao je dio zbora župe sv. Andrije, a gospođa Tereza Dražić je s osmijehom i dobrodošlicom dočekala vjernike u ovoj privatnoj baroknoj crkvi iz 1693. godine u kojoj se čuva najstariji romanički reljef sv. Vlaha iz 12. stoljeća.

Svetkovina Presvetog Srca Isusova

Svetkovina Presvetog Srca Isusova svečano je proslavljena 24. lipnja u crkvi sv. Ignacija. Večernju svečanu misu predslavio je superior Rezidencije Družbe Isusove u Dubrovniku p. Vinko Maslač, a propovijedao je fra Vito Smoljan iz samostana Male braće.

Izlet na Lokrum

25. lipnja 2022. godine dječji zbor, prvopričesnici, ministranti i zajednica Bisera Očeva Milosrđa Katedralne župe Gospe Velike i župe sv. Andrija sudjelovali su na zajedničkom izletu na Lokrum. Zajednički susret i druženje započeli smo misnim slavljem pred kapelom Naviještenja Blažene Djevice Marije. Misno slavlje predvodio je župnik don Marin Lučić. Svi su radosno sudjelovali u misnom slavlju, ministranti služenjem kod oltara, zborashi predvođenjem pjesme koja je uzveličala slavlje i svih potakla na sudjelovanje. Nakon euharistije uslijedilo je zajedničko druženje prožeto organiziranim igrama i natjecanjima u veselju i smijehu, a nakon zajedničkog ručka i željno dočekane pizze nastavilo se druženje uz ekipne igre nogometa, vježbanja u strijeljanju i odbojci. Prije samog povratka zasladili smo se i ohladili sladoledom, te pomalo umorni, ali radosni zbog zajedništva, druženja, međusobnog upoznavanja i uživanja u svim Božjim djelima koja nam je Gospodin u prirodi darovao vratili smo se u Grad nadajući se ponovno ovakvom zajedničkom druženju i povezivanju.

Zlatna misa fra Veselka Grubišića: „Što god vam rekne, učinite!“

Svečano zahvalno euharistijsko slavlje povodom 50. obljetnice svećeništva proslavio je 26. lipnja u crkvi Male braće fra Veselko Grubišić, gvardijan samostana. Na zlatnoj misi propovijedao je fra Ivan Sesar, generalni vizitator Franjevačke provincije sv. Jeronima, a kao iznenađenje na slavlje je u zadnji čas stigao i misionar fra Ilija Barišić donoseći simbolično ozračje Afrike u kojoj je zlatomisnik proveo gotovo dva desetljeća. Svečanosti jubilarnog slavlja svoj doprinos dao je i Mješoviti zbor crkve Male braće. Kao uspomenu na 50. godina svećeništva fra Veselka Grubišića vjernicima su podijeljene sličice s citatom iz Evandjelja po Ivanu: „Što god vam rekne, učinite!“

Predstavljanje knjige „Povijest prve javne knjižnice na hrvatskome tlu (1463.). Knjižnica samostana sv. Dominika u Dubrovniku u okviru humanističkih gibanja u XV. i XVI. stoljeću“, autora prof. dr. sc. Stjepana Krasića

Predstavljanje knjige „Povijest prve javne knjižnice na hrvatskome tlu (1463.). Knjižnica samostana sv. Dominika u Dubrovniku u okviru humanističkih gibanja u XV. i XVI. stoljeću“, autora prof. dr. sc. Stjepana Krasića, održano je 27. lipnja u klausturu dominikanskog samostana. U ime domaćina sve nazočne pozdravio je fr. Tomislav Kraljević, prior samostana. O knjizi su govorili prof. dr. sc. Ivana Hebrang Grgić, predstojnica Katedre za knjigu i nakladništvo na Odsjeku za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i autor koji je pojasnio povijesne okolnosti i širi kontekst kako je došlo do gradnje i otvaranje prve javne knjižnice izvan Italije, koja je započeta 1463. a završena relativno brzo 1520. godine. U glazbenom programu sudjelovao je Kvartet drvenih puhača DSO-a.

Blagdan Ruke sv. Vlaha

Blagdan Ruke sv. Vlaha proslavljen je 5. srpnja procesijom i misnim slavljem u zbornoj crkvi sv. Vlaha koje je predvodio rektor don Hrvoje Katušić, koncelebrirao don Marin Lučić i asistirao đakon don Tomislav Sikavica. U ulaznoj procesiji s relikvijom lijeve ruke sv. Vlaha uz svećenike i đakona sudjelovali su članovi Bratovštine festanjula sv. Vlaha, Dubrovački trombunjeri i drugi štovatelji sv. Vlaha. Pjevanje je predvodio Mješoviti katedralni zbor.

u Katedralnoj župi Gospe Velike, don Marin Lučić je izrazio i zahvalnost Gospodinu što Kćeri Milosrđa svojom prisutnošću prate i svih njegovih 13 godina svećeništva.

Euharistijsko slavlje svojim pjevanjem uzveličao je katedralni zbor pod vodstvom voditeljice Petre Potrebica izvodeći misu u čast bl. Marije Propetog koju je napisala pok. Margita Cetinić. Nakon euharistijskog slavlja, slavlje se nastavilo u zajedničkom druženju.

Proslava blagdana bl. Marije Propetog Isusa Petković

Blagdan bl. Marije Propetog Isusa Petković svečano je proslavljen 9. srpnja. Slavlju blagdana predhodi-la je trodnevna priprava. U hođu kroz ovogodišnju priprava i proslavu župnu zajednicu predvodio je don Marin Lučić. Svakoga dana priprava je započinjala zajedničkom molitvom krunice praćenom razmišljanjima Bl. Marije Propetog.

Nakon euharistijskog slavlja prvog dana devetnice uslijedilo je klanjanje pred Presvetim Oltarskim Sakramentom koje su pripremile članice molitvene zajednice bl. Marije Propetog Isusa Petković.

Nakon euharistijskog slavlja drugog dana trodnevnice sestre Kćeri Milosrđa TSR sv. Franje govorile su o odnosu blaženice prema djeci te kako sestre danas djeluju nasljeđujući karizmu Majke utemeljiteljice. S. M. Katarina Mihić predstavila je život blaženice, a s. M. Zlata Vrbić, koja je dugi niz godina provela u zemljama Južne Amerike, progovorila je o dolasku sestara i početku rada u zemljama Južne Amerike.

Trećeg dana trodnevnicke nakon euharistijskog slavlja svi okupljeni ostali su u kratkom klanjanju pred relikvijom drva Isusova križa uz razmišljanja bl. Marije Propetog Isusa Petković.

Euharistijsko slavlje blagdana bl. Marije Propetog predslavio je don Marin Lučić u koncelebraciji s don Davidom Marijanovićem, te fra Nedjiljkom Jerkanom OFM. Zahvalivši Bogu za milost prisutnosti sestara

Svjetski dan baka, djedova i starijih osoba

Tijekom nedjeljnih misa 24. srpnja posebno se molilo za bake, djedove i starije osobe. Papa Franjo ustanovio je Svjetski dan baka, djedova i starijih osoba 2021. godine smjestivši ga u tjedan oko blagdana sv. Ane i Joakima.

Blagdan sv. Jakova „Pipunara“

Blagdan sv. Jakova apostola svečano je proslavljen 25. srpnja 2022, a predslavio je fr. Stipe Jurić, OP. Za

liturgijsko pjevanje i asistenciju kod liturgije bila su zadužena braća novaci i studenti Hrvatske dominikanske provincije.

Proslava blagdana sv. Ignacija Lojolskog

Blagdan sv. Ignacija Lojolskog proslavljen je 31. srpnja kod isusovaca. Svečano misno slavlje predvodio je mons. Roko Glasnović. Ovom proslavom zaključena je Ignacijeva godina koja se obilježavala uz 500. obljetnicu obraćenja sv. Ignacija, osnivača Družbe Isusove i 400. obljetnicu njegove kanonizacije. Geslo Ignacijeve godine bilo je "Vidjeti sve novo u Kristu". Na kraju misnoga slavlja svima se obratio pater Vinko Maslač, superior dubrovačke rezidencije Družbe Isusove na odlasku, zahvalivši biskupu na spremnom odazivu, zahvalio je zboru i mnogim dobrim dušama koje su crkvu pripremili i očistili. Svečano misno slavlje pratio je crkveni zbor "Marija" koji pjeva na misama u crkvi sv. Ignacija.

Proslava blagdana sv. Stjepana na Pustijerni

U povijesnoj crkvi sv. Stjepana na Pustijerni, pater Vinko Maslač predvodio je misno slavlje na blagdan sv. Stjepana, 3. kolovoza u koncelebraciji fra Nediljka Jerkana i don Marina Lučića. Procesijom iz Katedrale u crkvu su donesene i relikvije sv. Stjepana koje se čuvaju u katedralnom moćniku.

Sveta misa za domovinu

Povodom obilježavanja Dana pobjede i domovinske zahvalnosti i Dana hrvatskih branitelja 5. kolovoza služena je misa za domovinu koju je predvodio generalni vikar Dubrovačke biskupije mons. Ivica Pervan uz asistenciju đakona don Tomislava Sikavice.

Dotaknuvši se aktualnosti puštanja u promet Pelješkog mosta čime je povezana Republika Hrvatska vikar Pervan je progovorio o povijesnoj ulozi Katoličke Crkve za hrvatski narod koja je očuvala njegov identitet. „Sa željom da sami svoju budućnost gradimo na čitavom nacionalnom prostoru dolazi svjetlo našeg naroda, svjetlo slobode, neovisnosti i samostalnosti. Uz odvjetnike i zagovornike koje ovaj naš narod ima na nebu ne trebamo se bojati nove tame. Uz Majku Božju, Odvjetnicu Hrvata i blaženog mučenika Alojza Stepinca svjetlo naše domovine ostaje postojano.” Propovijed je zaključio riječima: “Dok zahvaljujemo Bogu na daru slobode molimo zagovor Blažene Djevice Marije. Neka ona bdije nad našom domovinom i čuva naše obitelji i mladež. Neka nas čuva i očuva kako je to i kroz povijest činila. Molimo i zagovor bl. Alojzija za našu domovinu, kako bi njezina sloboda bila neupitna i trajna.”

Blagdan Preobraženja Gospodinova

Blagdan Preobraženja Gospodinova (Transfiguratio Domini) svečano je proslavljen 6. kolovoza u samostanskoj crkvi Sigurata. Misno slavlje predvodio je don Marin Lučić uz koncelebraciju fra Ivana Gavrana.

Sv. misa na Lovrijencu- blagdan sv.

Lovra

Proslava blagdana sv. Lovra na Lovrjencu 10. kolovoza okupila je veći broj vjernika koji su se, s lovorovim grančicama u ruci, našli ispred crkve sv. Đurđa u Pilama te su se u procesiji predvođenoj svećenicima popeli do tvrđave. Euharistijsko slavlje predvodio je fra Ivan Gavran iz samostana Male braće. Na misi su koncelebrirali don Marin Lučić, župnik župe sv. Blaža iz Zagreba don Borna Puškarić te fra Nedjeljko Jerkan iz samostana Male braće, a asistirao je trajni đakon don Tomislav Sikavica. Liturgijsko pjevanje animirala je profesorica Luce Čatić, a vjernici župe sv. Andrije čitali su misna čitanja i molitvu vjernika.

Trodnevlje ususret blagdanu Uznesenja Marijina

Trodnevnu duhovnu pripravu pred blagdan Uznesenja Marijina predvodio je p. Stjepan Ivan Horvat, misionar Krvi Kristove. Propovjednik Horvat je, između ostaloga kazao kako Bog svaku osobu želi spasiti i dovesti je u nebo. „Bog u čovjeku uvijek gleda ono što on može postati, a svatko od nas može postati svet“, poručio je. Spomenuo je također vjernost bračnim zavjetima te vjernost svećeničkim obećanjima naglasivši kako je ljubav izabrati i ostati vjeran tom izboru, o čemu govori i sv. Augustin. Zaključio je i kako naša vjera nije prvenstveno zakon nego odnos sa živim Kristom.

Prvog dana trodnevnice nakon mise je bila molitva pred križem, te Koncert dubrovačkih umjetnika u čast Našoj Gospi. Koncelebranti prve večeri trodnevnice bili su mons. Ivica Pervan, don David Marjanović i don Marin Lučić, a asistirao je đakon don Tomislav Sikavica. Pjevali i muzicirali su: mezzosopranistica Diana Hilje, sopranistica Valentina Elizabeta Šilje, Trio Lirio, župni zbor župe Presvetog Spasitelja iz Mokošice (voditeljica Diana Stanoš, klavirska pratnja Nena Ćorak), Katedralni mješoviti zbor (voditeljica Petra Potrebica, orguljaš Darko Kristović), zatim: Nina Zvono; Anis Končić, Ivana Đanić, Patricia Ćorak, Evelina Šegović, Ani Stjepanović i Danijel Begić; Zita Medo i Alberto Frka; Barbara Ćorak i Nena Ćorak; Dora Kamber, Paola Čatić i Alberto Frka.

Drugog dana trodnevlja nakon mise bilo je euharistijsko klanjanje, te potom orguljski koncert Darka Kristovića, a treće večeri se molila prva večernja.

Proslava Velike Gospe

Mons. Roko Glasnović prvi put je 15. kolovoza predvodio proslavu zaštitnice dubrovačke katedrale Gospe Velike i procesiju s likom Gospe od Porata. Ispred katedrale, ali i u katedrali, okupio se veliki broj vjernika, a u koncelebraciji su uz ostale svećenike i redovnike bili

mons. Ivica Pervan i don Marin Lučić.

Biskup Glasnović je u propovijedi podsjetio na riječi pape Pia XII. kojima je 1950. godine papa potvrdio vjeru naroda da je Blažena Djevica Marija uznesena dušom i tijelom na nebo, što je sadržaj ovog blagdana. Nadalje je dubrovački biskup govorio o suprotnostima, kroz koje se odvija ljudski život a koje se mogu pronaći u blagdanskim misnim čitanjima.

Govoreći općenito o tome kako smo danas sudionici pada društva koje je pokušalo izgraditi novi svijet, kulu babilonsku, blagostanje koje se živi bez Boga i često protiv Boga, biskup je ustvrdio kako je ono nažalost zarobilo ljude pa su mnogi pomislili da mogu učiniti i više od Boga. „Uklonivši Boga nije nastao slobodniji svijet već svijet koji je još više zarobljen.... Uklonivši Boga nije došlo u prvi plan bratstvo među ljudima već nepošteno i nerazumno nasilje... Maknuvši Boga život se srušio u svojem najsvetijem izrazu – obitelji“, kazao je biskup.

Zaključujući razmišljanje o tome što Marijino uznesenje govori današnjim vjernicima biskup je istaknuo: „U uznesenju vidimo da u Bogu ima mjesta za čovjeka... Marija sjedinjena s Bogom sudjeluje u Božjoj prisutnosti, vrlo nam je blizu, svakome od nas. I onda ne samo da u Bogu ima mjesta za čovjeka nego u čovjeku ima mjesta za Boga.“

Liturgijsko pjevanje predvodio je Mješoviti katedralni zbor pod ravnanjem prof. Petre Potrebića i uz klavirsku pratnju Marka Palčoka.

Zavjetnu sliku Gospe od Porata u procesiji do gradskog porta i natrag nosili su pomorci Dubravko Sekondo, Bogomir Vuković, Perica Baletić, Mario Haklička, Maro Čoić i Zvonimir Cetinić. Ispred slike Gospe od Porata biskup Glasnović je izmolio molitvu i podijelio blagoslov barkama, brodovima, plovilima te putnicima na moru i kopnu.

Skautski odred sv. Benedikta na logorovanju na Šipanu

Podijeljeni u dva termina (22. do 26. kolovoza i 29. kolovoza do 1. rujna) pedesetak katoličkih skauta Odreda sv. Benedikta logorovalo je na otoku Šipanu predvođeni starješinom Vandom Kljunak, duhovnikom don Marinom Lučićem, vođama – čuvarima bogoslovom Vladimirom Karačićem i Đivom Vidojevićem. Dan je započinjao molitvom, tjelovježbom i pozdravom domovini te doručkom. Nakon doručka je svako jutro bio rad oko uređenja logora i pripremanja objeda. Rad je zaključen kupanjem i igrom. Nakon objeda je bilo vrijeme pustinje i molitve od sat vremena uz prigodu za ispovijed. Nakon pustinje slijedile su igre i kupanje te večera. Vrijeme nakon večere je bilo rezervirano za sv. misu i kateheze

Marijanski zavjet za Domovinu

Zahvalnim euharistijskim slavljem 24. kolovoza, završilo je osmo hodočašće mladih i branitelja “Marijanski zavjet za Domovinu“. Hodočašće od 1700 km krenulo je iz Osijeka i trajalo je dva i po mjeseca u glavnoj ruti. Slavlje je predvodio o. Stanko Perica, duhovnik Marijanskog zavjeta za Domovinu.

„Nightfever“ u crkvi Sv. Vlaha

Međunarodni projekt „Nightfever“ održan je 23. rujna u crkvi sv. Vlaha. Program je započeo euharistijskim slavljem koje je predvodio don Ivo Markić. Molitveno-meditativni program je održan na više svjetskih jezika. Unutar crkve posjetitelji su mogli i napisati svoje molitvene nakane, čitati Riječ Božju te slušati meditacije ili se ispovijedati na više stranih jezika. Meditativnom glazbom na različitim jezicima program je pratio „Speramus“. Uz don Iva Markića na Nightfever-u su sudjelovali don Jure Paponja, koji je predvodio euharistijsko klanjanje, don Mihovil Žuljević Mikas i don Marin Lučić.

Dan Caritasa Dubrovačke biskupije

Dan Caritasa Dubrovačke biskupije svečano je proslavljen zahvalnim euharistijskim slavljem 25. rujna, koje je predvodio predsjednik biskupijskog Caritasa i generalni vikar Dubrovačke biskupije mons. Ivica Pervan.

Proslava sv. Vinka Paulskog kod sestara milosrdnica

U samostanu Sestara milosrdnica „Za kapelicom“ svečano je 27. rujna proslavljen njihov utemeljitelj sv.

Vinko Paulski, milosrdni otac siromaha.

Svečano euharistijsko slavlje predvodio je mons. Roko Glasnović u koncelebraciji don Marina Lučića, priora dominikanskog samostana u Gradu fra Tomislava Kraljevića i superiora isusovačke rezidencije u Dubrovniku p. Mirka Nikolića, uz asistenciju trajnog đakona don Tomislava Sikavice.

Iskra Milosrđa

Ispred crkve sv. Vlaha 28. rujna okupili su se vjernici potaknuti međunarodnom molitvenom inicijativom „Iskra Milosrđa“ na prigodnom molitvenom programu u 15 sati te su se tako pridružili štovateljima Božjeg milosrđa koji su istovremeno molili Kronicu Božjega milosrđa na javnim mjestima, trgovima i ulicama gradova svijeta.

Blagdan sv. Male Terezije

Blagdan sv. Male Terezije svečano je proslavljen 1. listopada. Misno slavlje predvodio je mladomisnik don Jure Paponja u koncelebraciji don Marina Lučića i don Davida Marjanovića. Na kraju misnoga slavlja uslijedio je blagoslov djece te su djeci i ostalim štovateljima sv. Male Terezije podijeljene blagoslovljene ruže.

Blagdan Gospe od Danača

Blagdan Gospe od Danača svečano je proslavljen 16. listopada, u samostanu Sestara franjevki od Bezgrješnog začeca. Svečano koncelebrirano euharistijsko slavlje predslavio je biskup Roko Glasnović. Liturgijsko pjevanje predvodile su redovnice, a za orguljama je bila s. Katica Dabo. Sestre i pripravnice ove zajednice čitale su misna čitanja i molile zazive molitve vjernika, a predmolile su i molitvu krunice prije mise. Vrhovna poglavarica Družbe s. Darija Jovanović podsjetila je kako sestre 's ove Gospine hridi' upućuju svakog dana molitve Bogu za sve potrebe štovatelja Gospe od Danača, kao i svih drugih, te je preporučila Družbu u molitve vjernika.

Spomendan sv. Ivana Pavla II.

Na spomendan sv. Ivana Pavla II. 22. listopada slavljena je misa uz izložene relikvije ovog sveca.

Svjetski dan misija

Prigodom svjetskog dana misija 24. listopada slavljena je misa uz sudjelovanje sestara Družbe Kćeri Milosrđa T.s.r. sv. Franje koje misijski djeluju na tri kontinenta. Biseri Očevog Milosrđa su napravili prigodne krunice koje u vjernici mogli uzeti i dati donaciju za misije.

Ususret festi sv. Vlaha 2023. godine

Uoči skupštine Bratovštine festanjula sv. Vlaha članovi bratovštine su se 30. listopada okupili u crkvi sv. Vlaha na euharistijskom slavlju koje je predslavio biskup Roko Glasnović uz koncelebraciju novog rektora crkve mons. Ivica Pervana, generalnog vikara biskupije.

Mons. Roko Glasnović slavio misu zahvalnicu povodom 30. obljetnice oslobođenja juga Hrvatske

U sklopu dvodnevnog programa obilježavanja 30. obljetnice oslobođenja juga Hrvatske 29. listopada svetu misu zahvalnicu Gospodinu za sva primljena dobra uz molitvu za sve koji su svoje živote dali za slobodu služio je biskup Roko Glasnović. Na misi su koncelebrirali generalni vikar mons. Ivica Pervan,

don David Marjanović i don Miljenko Babaić.
Liturgijsko pjevanje predvodio je Mješoviti katedralni zbor pod vodstvom Petre Potrebica.

Svi sveti

Na blagdan Svih svetih don Marin Lučić slavio je svetu misu. Nakon mise otvoren je Moćnik katedrale te su se vjernici mogli zadržati u kratkoj molitvi pred relikvijama.

Dušni dan

Na Spomendan svih vjernih mrtvih 2. studenog za sve poginule branitelje i civile u Domovinskom ratu služena je misa.

Svete mise za pokojne župnike, članove Bratstva Presvetog Sakramenta, katedralnog zbora i pokojne dobročinitelje

Svete mise za pokojne župnike, članove Bratstva Presvetog Sakramenta, katedralnog zbora i pokojne dobročinitelje slavljene su u osmini Svih svetih.

Dan sjećanja na žrtve Domovinskog rata i Dan sjećanja na žrtvu Vukovara i Škabrnje

Na Dan sjećanja na žrtve Domovinskog rata i Dan sjećanja na žrtvu Vukovara i Škabrnje 18. studenog u 18 sati i 11 minuta oglasila su se zvona crkava u znak sjećanja na žrtve. Diljem Dubrovačke biskupije služene su mise uz molitve Bogu za sve poginule branitelje i civilne žrtve, za ranjene i nestale kao i za obitelji izravno pogođene ratnim stradanjima. Misu u katedrali predvodio je župnik don Marin Lučić.

Prva adventska svijeća

Uoči prve nedjelje došašća, 26. studenoga 2022. prvu adventsku svijeću, koja se naziva svijećom proroka i nade, upalio je gradonačelnik Mato Franković, a službu riječi predvodio je župnik župe Svetog Križa u Gružu fr. Mihovil Žuljević Mikas. Gruški župnik je na početku blagoslovio adventski vijenac rekavši kako je vrijeme adventa vrijeme radosnog iščekivanja koje želi naglasiti da smo uvijek potrebni Božje pomoći i njegova spasenja.

Potaknuo je okupljene da mole Gospodina, posebno na početku ovog adventskog hoda, da im pomogne kako bi naučili kršćanski bdjeti u zahvalnosti za dar život i da u sebi ponovno osjete onaj krsni poziv koji im je Bog dao pa da žive život ljubavi koji im je sam Isus Krist darovao i pokazao svojim primjerom.

Adventske pjesme pjevao je Mješoviti župni zbor župe Svetog Križa pod vodstvom prof. Marije Brčić.

Trodnevnica i Blagdan sv. Andrije

Župa sv. Andrije proslavila je svog nebeskog zaštitnika 30. studenog. Svečanu misu u 18 sati predvodio je dubrovački biskup mons. Roko Glasnović. Proslavi je prethodila trodnevnica koju je predvodio župnik župe sv. Vlaha u Slanom fra Stipan Klarić. Uoči blagdana molila se svečana večernja. Proslavu je uvećao župni zbor pod vodstvom prof. Lucije Čatić.

Druga adventska svijeća

Drugu adventsku svijeću, 3. prosinca uoči druge nedjelje došašća, upalio je nekadašnji dubrovački biskup, a sada zadarski nadbiskup, mons. Želimir Puljić, u pratnji sadašnjeg biskupa mons. Roka Glasnovića. Službu riječi predvodio je katedralni župnik don Marin Lučić. U prigodnom nagovoru katedralni župnik je naglasio da nas je Bog toliko ljubio da je došao k nama kako bismo mu otvorili svoje srce. „Bog dolazi, on nas poziva, to je radost da Bog nije daleko nego blizu, u našem srcu, on je bliži nama nego li mi sami sebi“, kazao je župnik Lučić te potaknuo okupljene vjernike da im ovo došašće bude vrijeme otvorenosti i promišljanja o tome što je Bog napravio za nas i što mi trebamo napraviti za druge. Zaključio je riječima: „Neka nam ovo došašće na poseban način pomogne da prepoznamo Boga u čovjeku, u svima koje ćemo susresti“. Program paljenja druge adventske svijeće pjevanjem adventskih pjesama uvećao je katedralni zbor pod vodstvom prof. Luce Čatić.

Predstavljanje knjige mons. dr. Želimira Puljića „Dubrovnik je odsada i moj grad – pastirski pohod Ivana Pavla II.“

U Kazalištu „Marina Držića“ 3. prosinca predstavljena je knjiga nekadašnjeg dubrovačkog biskupa mons. dr. Želimira Puljića, a sada zadarskog nadbiskupa. Knjigu su predstavili mostarsko-duvanjski biskup i trebinjsko-mrkanski apostolski upravitelj mons. dr. Petar Palić, predsjednica dubrovačkog ogranka Matice Hrvatske dr. Slavica Stojan i voditeljica Ureda za medije Dubrovačke biskupije Angelina Tadić. Svaki predstavljatelj osvrnuo se na po jedan dio monografije obogaćujući izlaganja nekim osobnim naglascima o susretima s Ivanom Pavlom II. Okupljenima se na početku promocije obratio gradonačelnik Mato Franković, a na kraju autor knjige. Program je vodila Nike Nagy, a glazbenim točkama program je uvećala klapa Ragusa Vecchia i zbor Župe Presvetog Spasitelja iz Mokošice.

Blagdan sv. Nikole i Dan dubrovačkih branitelja

Na blagdan sv. Nikole i Dan dubrovačkih branitelja 6. prosinca služena je misa koju je predvodio generalni vikar Dubrovačke biskupije mons. Ivica Pervan. Na misi se posebno molilo za pokojne branitelje i sve one koji su svoje živote i ljubav ugradili u temelje domovine. Svečano misno slavlje pjesmom je pratio katedralni zbor.

Ivanka Jemo (1949. - 2022.)

Dr. sc. Ivanka Jemo, dipl. ing. arh. tijekom svoje bogate karijere dala je nemjerljiv doprinos obnovi Grada Dubrovnika. Bila je jedna od vodećih i međunarodno priznatih stručnjakinja koja se u početku bavila poslovima prostornoga planiranja i izrade prostorne dokumentacije za urbanu matricu Dubrovnika, a potom je u Zavodu za obnovu Dubrovnika 30 godina aktivno radila na obnovi Grada Dubrovnika. U Zavodu za izgradnju Dubrovnika bavila se prostornim planiranjem i urbanizmom gdje je sudjelovala u izradi nekoliko arhitektonskih projekata te niza provedbenih i važnijih razvojnih prostornih planova za područje Dubrovnika. Od 1984. godine prelazi u Zavod za obnovu Dubrovnika kako bi koordinirala planove obnove. Nakon ratnih razaranja vodi dokumentiranje oštećenja u povijesnoj jezgri Dubrovnika, a tijekom 1993. godine postaje voditeljica Pilot projekta obnove u ratu razorenih dubrovačkih povijesnih sela. Od 1994. godine postaje voditeljica Odsjeka za pripremu – konzalting. Planira, organizira i koordinira izradu različite stručne dokumentacije potrebne za obnovu graditeljske baštine oštećene u potresu 1979. i Domovinskome ratu. Od 2007. god., sve do odlaska u mirovinu 2014. godine, bila je ravnateljica Zavoda. Tijekom tridesetogodišnjega rada na obnovi Dubrovnika uspostavila je i organizirala rad Tehničkog arhiva Zavoda i začetnica je ideje o izradi GIS-a Grada. Koordinirala je izradu niza stručnih studija, projekata, urbanističko - arhitektonskih natječaja. Kroz praktična iskustva bila je angažirana u radu niza stručnih komisija i povjerenstava, zalažući se za postizanje što kvalitetnijega stručnog pristupa obnovi i revitalizaciji Grada. Od 2005. godine bila je članica Odbora Razreda arhitekata Hrvatske komore arhitekata i inženjera u graditeljstvu. Potakla je osnivanje Područnog odbora Dubrovnik (POD) kojemu je i prva predsjednica od ožujka 2007. godine. Bila je članica radne skupine Ministarstva kulture za izradu Strategije zaštite, očuvanja i održivog gospodarskog korištenja kulturne baštine Republike Hrvatske za razdoblje 2011.–2015. godine. Kao članica Povjerenstva za monitoring nad izradom Plana upravljanja zaštićenom spomeničkom cjeli-

nom Grada Dubrovnika dala je svoj velik i značajan doprinos u njegovoj uspješnoj izradi i donošenju. Ovaj strateški dokument nulte kategorije usvojen je na 38. sjednici Gradskoga vijeća Grada Dubrovnika 2021. godine. Uz intenzivan operativni i praktični angažman u obnovi kulturne baštine kroz redovni rad, bavila se još i znanstveno - istraživačkim radom. Značajkama urbanističkoga razvitka Grada Dubrovnika bavila se u svom magistarskom i doktorskome radu. Bila je urednica Zbornika Zavoda za obnovu te Zbornika radova o obnovi crkve sv. Vlah. Poseban doprinos urbanističkoj analizi i valorizaciji vrijednosti Dubrovnika Ivanka Jemo dala je u knjizi „Urbana matrica Grada Dubrovnika – Utjecaj veličine i oblika parcele u njezinu oblikovanju“ objavljenoj 2017. god u izdanju ArTresora i Matice hrvatske u Dubrovniku. Knjiga je nastala kao rezultat interdisciplinarnih istraživanja i stručnih spoznaja tijekom dugogodišnjega rada na obnovi povijesne jezgre Dubrovnika. U veljači 2019. godine od Društva prijatelja dubrovačke starine primila je medalju “Ivo de Natali” za svoj doprinos u obnovi crkve sv. Vlah.

Mladen Mišić (1967.-2021.)

U literaturi je zabilježena pojava da su Dubrovčani s kraja 19. i početka 20. stoljeća često prigodom smrti kojega od svojih sugrađana govorili kako je umro posljednji Dubrovčanin, da bi onda ubrzo nakon smrti nekoga drugog, također po nečemu poznatoga ili prepoznatljivoga, i njemu bez ograde dodjeljivali istu titulu. U suvremenome je Dubrovniku donekle slično, jer se prigodom smrti nekoga od prepoznatljivih obrtnika u Gradu govori kako je nestao i posljednji obrtnik. A u slučaju pokojnoga Mladena Mišića upravo je tako. U dobu posvemašnje depopulacije Grada i njegova osciliranja između dviju sezonskih krajnosti, odlazak nekoga od prepoznatljivih stanovnika možda se još i više primjećuje. Mladen Mišić svakako je bio prepoznatljiv, ne samo zato jer je bio jedan od rijetkih obrtnika s aktivnom radionicom u povijesnoj jezgri, već i po svojoj posvećenosti poslu i velikoj ljubavi s kojom ga je radio. Pokojnik je bio rođen u Dubrovniku 22. siječnja 1967. godine od oca Ivana Mišića i majke Ljilljane Šperanda, a u rodnome je Gradu završio i Obrtničku školu postavši strojobravar. No, izbor njegova zanimanja nije bio nimalo slučajan jer je njegov otac, doselivši se u Grad iz konavoskoga sela Šilješci, na Bunićevoj poljani 1970. bio otvorio svoju bravarsku radionicu u kojoj je njegov sin stjecao osnovna znanja o zanatu kojega je odmalena jako zavolio. Nakon iznenadne očeve smrti 1983. godine vođenje je obiteljskoga obrta nakratko preuzela majka da bi Mladenov put od tada bio definitivno zacrtan, te se on po završetku školovanja posvetio vođenju obiteljskoga obrta sve do svoje prerane smrti 9. prosinca 2021. od posljedica moždanoga udara. Kasnije mu se u poslu bio pridružio i mlađi brat Toni koji je s njime dijelio ljubav i interes prema poslu te su njih dvojica bili neizostavni dio svakodnevnoga života sa svojom obiteljskom radionicom koja je s vremenom ostala „zarobljena“ okolnim modernim lokalima na Pujiškoj placi ipak svjedočeci o pulsirajućem životu Grada. Mogli bismo možda reći da je meštar Mladen bio svojevrсни boem osebjuna izgleda, zaljubljenik u struku i Grad, posvećen, komunikativan. I kao i svaki stari obrtnik imao je i svoj prepoznatljivi stil i rukopis. Svakoj je bravi ili kasi pristupao kao zagonetki koju treba riješiti, a velik je interes pokazivao i za povijest svoga obrta – njegova životna želja da s bratom opremi i osposobi jednu klasičnu starinsku kovačku radionicu (za koju je nabavljao opremu i alate) ostala je, nažalost, neostvarena. Vjerujući da je našao vječni mir nadamo se i da će njegov ovozemaljski obrt i dalje nastaviti s radom zahvaljujući vrijednim rukama njegova brata.

Ivan Vigjen

fr. Vinko (Ante) Šesnić (1936. – 2022.)

Okrijepljen svetim sakramentima 17. listopada 2022. godine u 87. godini života, 64. godini redovništva i 59. godini svećeništva preminuo je u dubrovačkoj bolnici fr. Vinko (Ante) Šesnić, OP, član Hrvatske dominikanske provincije Navještenja Blažene Djevice Marije i samostana sv. Dominika.

Rođen je 8. lipnja 1936. u Gornjem Humcu na Braču od oca Stjepana, mesara i vlasnika trgovine, i majke Franke Marinelić u obitelji s devetero djece. Završio je osam razreda u Dominikanskom sjemeništu u Bolu, studij filozofije na Višem dominikanskom učilištu u Dubrovniku, a zatim je započeo studij teologije na nekadašnjoj njemačkoj dominikanskoj bogosloviji u Walberbergu kod Kölna. Studij nije nikad završio jer je zbog pastoralnih potreba zaređen za kapelana u Zagrebu. Naime, nedostajalo je svećenika jer je od angloameričkog bombardiranja krajem rata poginulo osam redovnika u samostanu na zagrebačkom Borongaju. Jednostavne zavjete u dominikanskom redu položio je 23. travnja 1959., a svećane 22. kolovoza 1962. godine. Za svećenika je zaređen 27. srpnja 1964. u Njemačkoj. Župnik u Gružu bio je 4 godine, a nakon toga je postao odgajatelj u Dominikanskome sjemeništu u Bolu. Na toj ga je dužnosti 1972. godine zatekla bolest, najprije sljepilo, a zatim djelomična paraliza kao posljedica cijepjenja cjepivom protiv velikih boginja slabe kvalitete kojim je, zbog pojave te opake bolesti kod jednog hodočasnika povratnika iz Meke, cijepljeno svo stanovništvo tadašnje države, uključujući i djecu. Zajedno s brojnim drugim osobama koje su trpjele slične neželjene posljedice cjepiva liječio se u Splitu i Zagrebu. Premda mu je bilo iznimno teško, svoje stanje primio je kao volju Božju i priliku da iskusi iz prve ruke kako patnja pročišćava čovjeka. Nakon kratkotrajnoga oporavka stanje mu se pogoršalo, te više nije mogao samostalno slaviti svetu misu, ali je zato godinama neumorno ispovijedao. Od 1984. godine premješten je u Dubrovnik. Dugo vremena hodao je sporo, hramajući, uz pomoć štapa, a posljednjih šest godina nije mogao hodati pa je vrijeme provodio u svojoj sobi. Cijeli život je puno molio uvjeren u Božju providnost. Vjerni pripadnik reda Propovjednika propovijedao je ne riječima nego životom, radostan, ispunjen, zadovoljan, zahvalan. Od zlokobne 1972. godine svoj ljubljani redovnički dominikanski habit obukao je samo dva puta.

Pokopan je 19. listopada 2022. na Dančama u nazočnosti rodbine, sestara i braće dominikanaca, drugih redovnika i svećenika, časnih sestara i vjernika. Sprovodne obrede predvodio je prior dominikanskog samostana fr. Tomislav Kraljević, a propovijedao je fr. Domagoj A. Polanščak, socius fr. Slavka Sliškovića, provincijala Hrvatske dominikanske provincije. Misu zadušnicu u crkvi Gospe od Rozarija predslavio je fr. Domagoj A. Polanščak, a propovijed uputio prior fr. Tomislav Kraljević.

Pavica Šperk Šundrica (1922.-2022.)

U drevnome dubrovačkom domu za starije i nemoćne osobe Domus Christi dana 28. travnja 2022. u stotoj godini od svoga rođenja preminula je profesorica Pavica Šperk Šundrica. Pokojnica će ostati zapamćena ne samo kao prosvjetna radnica koja je odgojila generacije Dubrovčana, već i kao životna suputnica povjesničara i arhivista Zdravka Šundrice te kao dobročiniteljica. Pavica Šperk Šundrica bila je rođena 25. kolovoza 1925. godine u Dubrovniku od roditelja Dragutina (Karla) Šperka i Perice Lujak. Njezin je otac, koji je službovao kao upravitelj električne centrale u Tuzli, umro iste godine kada je ona rođena tako da ga praktički nije ni upoznala, a majka se zatim preselila u Gruž kod svojih roditelja te se, kako bi se mogla uzdržavati, zaposlila kao učiteljica. Dosta godina kasnije (1937.) preudala se za Branka Hope koji je bio činovnik pri dubrovačkoj općini. Djetinjstvo je provela u sretnom obiteljskom okruženju u Gružu u kojemu je pohađala osnovnu školu da bi potom pohađala Gimnaziju, te maturirala školske 1939./40. godine. Potom se, pomalo neobično za svoje vrijeme, odlučila za studij šumarstva u Beogradu, ali se, otišavši najesen 1940. na studije, radi vanjskopolitičke situacije i opće napetosti pred izbijanje Drugoga svjetskog rata vratila u Dubrovnik. Nakon napada Sila osovine na Kraljevinu Jugoslaviju njezin je oćuh tijekom ljeta 1941. stradao od ustaša pa je vrijeme rata provela povučeno u Dubrovniku s majkom. No, volja za stjecanjem znanja bila je iznimno jaka pa se Pavica Šperk odlučila ponovno uputiti na studije, ovaj put na Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu: ondje je studirala engleski i francuski jezik (vladala je i talijanskim) te jugoslavenske književnosti. Diplomiravši u rujnu 1951. godine vratila se odmah u rodni grad i gotovo istodobno zaposlena je kao pripravnik u Gimnaziji u kojoj je ostala sve do umirovljenja 1977. godine. Godine 1958. položila je Stručni ispit te stekla naslov srednjoškolskoga profesora, a tijekom 1950-ih je nekoliko godina honorarno predavala i u Ekonomskoj i trgovačkoj školi. Ostala je zapamćena kao profesor „staroga kova“ – stroga, ali pravedna te posvećena poslu. Pavica Šperk bila je u braku sa Zdravkom Šundricom (Oskorušno, 18. siječnja 1915. – Orebić, 12. studenoga 1995.), ćovjekom zanimljive biografije i zaslućnim znanstvenim istraćivaćem dubrovaćke prošlosti. Krsnim imenom Mato, bio je zaređen kao franjevac redovnićkoga imena fra Valentin, a doktorirao je na rimskome sveučilištu Pontificium Athenaeum Antonianum, ali je nakon nepravedne optućbe socijalistićkih vlasti i torture te posljedićnih razočaranja 1950. izišao iz reda (kroatiziravši svoje redovnićko ime) i zaposlio se kao arhivist u Državnome

arhivu u Dubrovniku gdje je ostao ćitav svoj radni vijek. Pavica Šperk i Zdravko Šundrica bili su ne samo braćni par, nego i partneri, i suradnici. Nakon mućevljeve smrti pokojna gospođa Pavica napravila je sve što je bilo u njezinoj moći da saćuva i trajno smjesti njegovu rukopisnu ostavštinu poklonivši je Zavodu za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku, dok su pojedine legate dobili Franjevaćki samostan i Dubrovaćki arhiv. Osim toga potaknula je i pratila i posthumnu objavu nekoliko njegovih tekstova i knjiga kako bi se stekao bolji uvid u širinu i vaćnost njegova znanstvenoga opusa. Osim darovanja te ostavštine istaknula se i kao dobroćiniteljica Gospine crkvice na Nuncijati iznad Gruća. Naime, njezin je nono s majćine strane Pero Lujak pok. Miha (1847.-1941.) bio grućki trgovac i posjednik te „glavar Gruća“ koji je na samome kraju 19. stoljeća kupio velike površine zemljišta na brdu Krstac iznad Gruća, upravo oko crkve Gospina Navještenja koju je 1897. dao temeljito obnoviti u historicistićkome stilu, izmeću ostaloga izgrađivši u njoj i Lurdsku špilju. Ovu je dvojnu crkvu, koju su u prethodnim stoljećima bili obdarili plemići iz obitelji Sorkoćević (Sorgo), potom u listopadu iste godine darovao Dubrovaćkoj biskupiji nastavivši, iz vlastite pobude, skrbiti o njoj sve do svoje smrti. Lujakova se unuka Pavica Šperk Šundrica željela pridrućiti njegovoj plemenitoj gesti te je zajedno sa svojim roćacima Marijom Barbieri Milušić, Ivankom Depolo Straćićić i Perom Lujakom 2005. poklonila Dubrovaćkoj biskupiji dijelove okolnoga zemljišta kako bi se zaokrućila cjelina okoliša crkve Navještenja. Lujakovi su nasljednici zatim 2008. istoj crkvi poklonili i novu oltarnu palu, rad slikara Hrvoja Marka Peruzovića, kao i slike Krićznoga puta. Kao odgovor na gestu nasljednika Dubrovaćka je biskupija 2014. godine u crkvi podigla spomen-ploću u ćast Pera Lujaka. Sjećajući se ove dobroćiniteljice želimo joj vjećni mir.

Ivan Vigjen

Pero Radelj (1930. – 2022.)

Iz sprovodne propovijedi dum Josipa Barišića

Težak, vinogradar, električar, čuvar konavoskih tradicija, oduševljeni hodočasnik u marijanska svetišta, otac obitelji i član Bratstva presvetoga Oltarskoga sakramenta pri dubrovačkoj Prvostolnici gospodar Pero Radelj došao je na svijet u Čilipima, u subotu 12. travnja 1930., gdje je s 91 godinu i deset mjeseci i ukopan na Sv. Nedjelji u subotu 12. veljače 2022. godine.

Rođen je u kući svoga djeda Pera Mijova Skurića-Beverića, po kojemu je dobio ime. Odrastao je u mnogočlanoj obitelji uz oca Pera rodnom iz Gabrijela, majku Katu rođenu Skurić, njezine dvije sestre Maru i Anu, starijega brata Boža i mlađu sestru Nanu, odgajan u katoličkoj vjeri, konavoskoj skladnosti i ljubavi prema rodnoj grudi i hrvatskoj domovini. U nejakoj dobi majka ga je zbog teške bolesti zavjetovala svetoj Maloj Tereziji te je svake godine hodočastio na njezin blagdan u Katedralu. Uz iznimku dvije godine vojnoga roka u Tuzli, do 1971. godine živio je u Čilipima, a od tada u Gradu nakon što je u Matici svetoga Nikole, gdje je kršten, krizman i pričješćen, sklopio i kršćansku ženidbu s Lucom rođenom Vukić. U braku su imali sina i kćer.

Iako je odselio iz Konavala, Konavle nikad nisu otišle iz njega. Sve dok nije zalegao 2016., svake je godine na Korosante i na Svetoga Nikolu dolazio na Veliku misu u Čilipe.

Bio je entuzijast, neumoran radnik, uvijek u pokretu.

Nikad nije došao u Zagreb, a da nije odnio stručak cvijeća na grob blaženoga Alojzija Stepinca. Od mladosti nije prihvaćao službeno jednoglasno informiranje, redovito je pratio vijesti Vatikanskoga radija i zapadnih slobodnih medija u doba komunizma.

Kao bratim Bratstva presv. Oltarskoga Sakramenta rado je sudjelovao u pontifikalima i procesijama na Svetoga Vlaha, Veliki petak, Korosante i Veliku Gospu.

Zadnje je godine proveo prikovan uz postelju u stanu u Gružu. Ondje mu je msgr. Toma Lučić podijelio bolesničko pomazanje.

Gospodin ga je postupno lišavao svega: sluha, hoda, posjeta, gipkosti, kilograma, govora, na kraju i glasa i daha. To lišavanje činilo ga je krhkijim, nježnijim i pročišćenijim.

Izdahnuo je pred podnevno Anđeosko pozdravljenje na blagdan Gospe Lurdske. Obitelj mu je na osmrtnici otisnula: „Blagi Gospodine Isuse, primi ga u raj!“ i zamolila rodbinu i prijatelje, da umjesto vijenca, uplate prilog za čilipski župni Caritas, te tako iskažu još jedno djelo milosrđa.

RASPORED BLAGOSLOVA

ŽUPA VELIKE GOSPE – KATEDRALA:

UTORAK, 27. XII. 2021.

OD 9 DO 13 SATI

Prvi svećenik: Kneza Damjana Jude, Bandureva, Stajeva, Za Karmenom, Braće Andrijića, Đura Baljivi, Ispod mira, Od Pustijerne
Drugi svećenik: Restićeva, Pobijana, Ilije Sarake, Stulina, Gradićeva, Kneza Hrvaša, Poljana Ruđera Boškovića

Treći svećenik: Zvijezdićeva, Crijevićeva, Poljana Mrtvo zvono, Stros Mayerova, Ivana Rabljanina, Svetog Šimuna, Grbava, Hranjca

OD 15 DO 20 SATI

Prvi svećenik: Od Domina, Svete Marije, Od Kaštela

Drugi svećenik: Na Andriji, Za Rupama, Od Rupa, Od Šorte, Puzljiva, Hliđina, Za Rokom, Ferićeva, Garište, Zlatarićeva, Getaldićeva

Treći svećenik: Čubranovićeva, Đorđićeva, Široka, Vara, Između Polača, Cvijete Zuzorić, Zeljarica, Lučarica, Ribarnica

SRIJEDA, 28. XII. 2021.

OD 9 DO 13 SATI

Prvi svećenik: Od Puča, Svetog Josipa, Božidarevićeva

Drugi svećenik: Bunićeva Poljana, Gundulićeva Poljana, Uz Jezuite, Dinka Ranjine, Marojice Kaboge, Uska, Miha Pracata, Pećarica, Tmušasta, Gučetićeva

Treći svećenik: Zlatarska, Kovačka, Žudioska, Boškovića

OD 15 DO 20 SATI

Prvi svećenik: Dropčeva, Zamanjina, Peline, Vetranićeva, Petilovrijenci, Kunićeva
Drugi svećenik: Nalješkićeva, Antunin-ska, Palmotićeva

Treći svećenik: Od Sigurate, Celestina Medovića, Ispod Minčete, Mala, Plovani Skalini, Hanibala Lucića, Prijeko

Kršteni

Noah Josip Janjić, 18.12.2021., Ivan i Ivona r. Šutalo
 Neven Zaer, 19.12.2021., Marin i Željkar. Bajan
 Rafael Kodrić-Kesovija, 19.12.2021., Mateo Miguel i
 Ivana r. Bezer

Karlo Šanta, 23.1.2022., Tomislav i Kata r. Dugandžić
 Leonora Vitasović, 13.2.2022., Danijel i Zrinka r. Kasalo
 Mia Obradović, 27.2.2022., Miho i Andrea r. Bošnjak
 Fran Kulaš, 26.3.2022., Martino i Karolina r. Matuško
 Oliver Marko Brešković, 2.4.2022., Vlaho i Tajana r.
 Kera

Olivia Mustapić, 18.4.2022., Mario i Lorena r. Ležinić
 Rita Dobrosravić, 23.4.2022., Marko i Renata r. Roman

Rina Mladošić, 30.4.2022.

Lucia Rašica, 24.4.2022., Kristian i Marija r. Sagrestano
 Rita Marija Garić, 24.4.2022., Mato i Anita r. Šimović
 Rina Mladošić, 30.4.2022., Ivan i Katija r. Carić
 Ivan Srhoj, 30.4.2022., Luko i Ana r. Tapalović
 Nora Lipanović, 30.4.2022., Marjan i Dita r. Pendo
 Đivo Lipanović, 30.4.2022., Marjan i Dita r. Pendo
 Vito Lipanović, 30.4.2022., Marjan i Dita r. Pendo
 Franko Džamonja, 1.5.2022., Mario i Antonia r.
 Kusijanović

Neša Rita Kosović, 20.5.2022., Boris i Deša r. Ficović

Maria Bošković, 16.6.2022.

Maris Petra Kordić, 19.6.2022.

Rita Krivošija, 21.5.2022., Igor i Ana r. Marković
 Dora Kate Damjanović, 5.6.2022., Antonio i Aldijana r.
 Ramović

Nardi Ante Gilja, 5.6.2022., Zlatko i Amalija r. Kesovija
 Marko Antun Blašković, 11.6.2022., Jakov i Lea r.
 Sentović

Luka Ljepopio, 12.6.2022., Pavo i Matea r. Suton
 Maria Bošković, 16.6.2022., Miho i Petra r. Čučuk
 Lina Đurić, 18.6.2022., Matijas i Marijana r. Vurajić
 Maris Petra Kordić, 19.6.2022., Petar i Mara r. Stanić
 Mara Beatrice, 2.7.2022., Adrian i Ivana r. Miličić

Josipa Kutnjak, 28.8.2022.

Milo Knežević, 9.7.2022., Ivan i Helena r. Prlenda
 Ivan Čokljat, 17.7.2022., Damir i Ana r. Đuzel
 Ema Njirić, 30.7.2022., Toni i Marija r. Sušak
 Gita Perković, 7.8.2022., Domagoj i Deša r. Tešanović
 Tonia Bilić, 27.8.2022., Mateo i Nikolina r. Skurić
 Nora Miloš, 27.8.2022., Hrvoje i Nikol r. Matić
 Ana Jelić, 28.8.2022., Ivan i Katica r. Pajić
 Josipa Kutnjak, 28.8.2022., Dubravko i Slavica r. Marić
 Lucija Mari Jabuka, 10.9.2022., Ivan i Ružica r. Njavro
 Mieszko Val Bazdan, 17.9.2022., Lujo i Marta r.
 Nowicka

Luka Bogdanović, 17.9.2022., Bojan i Zrinka r. Šahurić
 Luce Miloslavić, 18.9.2022., Mato i Patricija r. Brković
 Mia Mustapić, 24.9.2022., Antun i Ana r. Matković
 Mak Čebulc, 1.10.2022., Mavro i Maja r. Bogavičić
 Mar Čebulc, 1.10.2022., Mavro i Maja r. Bogavičić
 Karlo Dalmatin, 1.10.2022., Luko i Lara r. Vlahović
 Dora Žmirak, 1.10.2022., Đuro i Sanda r. Dedić
 Đive Radić, 16.10.2022., Domagoj i Maris r. Arbanasin
 Lana Tešija, 22.10.2022., Ivan i Andrea r. Korda
 Nika Veronika Banovac, 23.10.2022., Đani i Daniela r. Mijović
 Mateo Lujak, 12.11.2022., Lukša i Anamaria r. Penović
 Nina Kalauz, 13.11.2022., Ivan i Amila r. Škafić
 Niko Tadeo Brajević, 19.11.2022.
 Medina Nicol Marija Tripković, 19.11.2022., Mila Tripković
 Mila Maria Tropan, 20.11.2022., Ivan i Ivana r. Tomčuk
 Niko Bartulović, 27.11.2022., Marijo i Petra r. Krmek
 Mihael Pavić, 27.11.2022., Marko i Marijana r. Asturić

04.06. 2022. Ivan Žuvela i Emilia Oreb
 05.06. 2022. Tadijan Boščić i Sabrina Neugart
 09.06. 2022. Kiaran Gavin i Rachel Tully
 11.06.2022. Frano Kikaš i Renata Šteko
 11.06.2022. Kyle Edward Ransom i Matea Orlović
 18.06.2022. Romano Jukić i Monika Omrčen
 22.06. 2022. Jacek Kamil Grodny i Paulina Stec
 24.06. 2022. Josip Raguž i Mia Ana Bertć
 25.06.2022. Mario Deranja i Monika Rozić
 25.06.2022. Maro Drobnić i Ana Žižić
 25.06. 2022. Dživo Jelić i Petra Lučić
 02.07.2022. Thomas Edward Barnett i Leona Kris Roe-Dixon
 02.07.2022. Mato Kesovija i Petra Prkačin
 02.07.2022. Marin Arapović i Karrie Keogh
 07.07. 2022. James Peter Asquit i Malissa Anne McGinn
 09-07.2022. Matija Konsuo i Tea Jozić
 09.07.2022. Wilfried Pascal De Sedjero Adjanohoun i Reine Ermelinda Lokossou
 09.07. 2022. Nikša Špilj i Paulina Čališ
 09.07.2022. Nikola Sivrić i Nikolina Brkić
 09.07. 2022. Natham James Sherwood i Mia Pejar
 10.07. 2022. Cillian Francis Barkey i Karen Elizabeth Kelly
 11.7.2022. Michael Morgan Maguire i Lauren Morgan
 15.07.2002. Ivo Ivaniš i Broke Amber Simoon
 15.07.2022. Eddy Roger Sfeir i Anita Victoria Kosir
 16.07.2022. Brendan Vincent Keating i Lorraine Patricia O Neill
 16.07.2022. Antun Tošić i Marija Magdalena Besedić
 17.07.2022. Adam Michael Branningan i Roisin Mary Breda Tierney
 19.07.2022. Paul Christopher Dojyle i Laura Jayne Rimmer

Nika Veronika Banovac, 23.10.2022.

Vjenčani

18.12.2021. Ivan Janjić i Ivona Šutalo
 08.01.2022. Patrik Čoso i Elizabeta Jozić
 05.02.2022. Antun Mustapić i Ana Matković
 26.2.2022. Ivo Dubelj i Barbara Đugum
 23.4.2022. Antun Klaić i Karmen Moretić
 30.04.2022. Hrvoje Raić i Iva Mračić
 05.05.2022. Toni Lulić i Monika Vodenac
 07.05.2022. Antun Rakigija i Mirna Đurđević
 14.05.2022. Brian Foxe i Ann-Marie McLovghlin
 14.05.2022. Marko Zvono i Mariela Kralj
 21.5.2022. Pero Kristić i Marija Lučić
 25.05.2022. Leonardo Yussepy Eljacho Santiago i Ana Maria Uribe Hernandez
 27.5. 2022. Van Lang Cao i Katarina Musladin
 04.06. 2022. Duje Čaleta Car i Adriana Đurđević

27.08.2022. Miho Obrvan i Petra Matic

26.07.2022. Matej Mikelić i Marija Jakob
 29.07.2022. Ivan Bajac i Yasmina Presedo
 29.07.2022. Paul David Trost i Hollie Linda Bradley
 30.07.2022. Mraio Grmoljez i Ivana Mašković
 04.08.2022. Michael Hon Wing Cheung i Ciara Eileen Steele
 03.08.2022. Michael J.Wright i Lynne Carverhill
 03.08.2022. Stuart A.Mckane i Ellien P.Lynn
 07.08.2022. Robert Jacob Smith i Rosalija Kučko

11.09.2022. Daniel Harmat i Katarina Čokljat

05.08.2022. Matthew Willliam O Hara i Rebecca Anderson
 07.08.2022. Ari Demirel i Tania Kreber
 08.08.2022. Antonio A.Younes i Nikolina Lončarić
 10.08.2022. Adam Lee Bogaards i Mary Louise Litić
 13.08.2022. Josip Vrankić i Leona Matuško
 14.08.2022. Tomislav Cvjetović i Lukrecia Marić
 16.08.2022. Daniel Lee Childs i Rose Elizabeth Bauk
 20.08.2022. Milan Ratković i Petra Rilović
 21.08.2022. Adam Sewart Alexander i Dajana Kezić
 27.08.2022. Andrew James Kay i Ashleigh May Dearden
 27.08.2022. Matko Previšić i Doris Urlić
 27.08.2022. Miho Obrvan i Petra Matić
 27-08.2022. Philippe Dominik Beer i Ivana Erceg
 01.09.2022. Ryan Scott Richmond i Brokke Herese Carr
 02.09.2022. Martin Jurki i Rita Rumora
 03.09.2022. Jaroslaw Zacharski i Natalia Ginter
 03.09.2022. Vlaho Lučić i Pauola Maždin
 03.09.2022. Mario Šimić i Andrea Bajto
 03.09. 2022.Ante Džamarija i Iva Lakić
 06.09.2022.Eugene Ivanov i Magdalena Sršen
 09.09. 2022.Antonio Bačić i Marija Pajić
 09.09. 2022. James Anthony Lalor i Andrew Eleen Donnelly
 09.09. 2022. Sean Hanaphy i Amanda Louise Coffey
 10.09.2022. Karl Touma i Patricia Ugalede Revilla
 10.09.2022. Miran Matija Bašić i Karla Čotić
 10.09. 2022. Juraj Cvetko i Matea Begović
 10.09. 2022. Toni Jurjević i Martina Puljizević
 11.09.2022. Daniel Harmat i Katarina Čokljat
 16.09.2022. Michael Greaney i Sarah Corcoran
 16.09. 2022.Milan Marinković Daauelsberg i Marianna

Isabel Von Fedak Gaszo
 17.09. 2022. Markus Wind Glicher i Ivana Ceković
 17.09.2022. Antonio Gracin i Doroteja Nikolić
 17.09.2022. Pero Kraljević i Leona Čagalj
 18.09. 2022. Jesper Alexsander Lundholm i Ana Alerić
 23.09. 2022. Joseph Barber i Ana Vrtar
 24.09. 2022. Toni Kulišić Suzana Suvajac
 24.09. 2022. Antonio Tičak i Ariana Prce
 01.10.2022. Vladimir Ivić i Ani Pjević
 01.10.2022. Mavro Čebulc i Maja Bogavčić
 01.10.2022. Đuro Žmirak i Sanda Delić
 01,10.2022. Jure Klarić i Nikolina Knežević
 07.10. 2022. Josip Karačić i Ana Matković
 15.10. 2022. Jerko Bebek i Mia Sarić
 15.10. 2022. Marijo Klis i Mia Lalić
 21.10. 2022. Đuro Jović i Marinela Kristić
 22.10.2022. Matej Miloš i Darija Šiljeg
 22.10.2022. Ivan Tešija i Andrea Korda
 29.10.2022. Luka Dominikorić i Dorja Horvat

Umrli

Jelka Lele Montagne Sparavalo, 24.02.1924. – 27.12.2021.
 Anka Lulić, 27.07.1940. – 01.01.2022.
 Mare Šeparović, 22.1.1934. – 06.01.2022.
 Franjo Franc Edel, 25.10.1941. – 07.01.2022.
 Ivan Čavar, 27.12.1935. – 21.01.2022.
 Sonja Radaić, 19.03.1936. – 27.01.2022.
 Marijo Kljusurić, 05.08.1939.2022.
 Milena Radić, 06.11.1939. – 04.02.2022.
 Liljana Mišić, 05.09.1941. – 12.02.2022.
 Ivica Rubil, 31.07.1954. – 20.02.2022.
 Ivana Ivka Pantović, 26.6.1935. – 03.03.2022.
 Đuro Stanić, 18.03.2022. – 21.03.2022.
 Marija Brangiolica, 26.03.1930. – 27.03.2022.
 Mladen Novak, 04.05.1950. – 01.04.2022.
 Marija Šimokov, 27.02.1943. – 07.01.2022.
 Marija Raič, 16.01.1950. – 16.4.2022.
 Pavica Šundrica, 25.08.1922. – 28.04.2022.
 Ivo Gluhonja, 07.03.1944. – 03.05.2022.
 Marko Tomić, 09.06.1942. – 20.05.2022.
 Tomislav Mlinarić, 17.04.1979. – 26.09.2022.
 fra Vinko Ante Šesnić, 08.06.1936. – 17.10.2022.
 Tereza Beba Šperanda, 02.10.1933. – 06.11.2022.
 Zdenka Talijić, 16.07.1935. – 09.11.2022.

Prva sveta pričest u sv. Andrije, 8. svibnja 2022.

Prva sveta pričest u katedrali, 15. svibnja 2022.

Sвета potvrda u katedrali, 5. lipnja 2022.

